మనం

జనం కోసం.. అక్షర యజ్ఞం..

AMARAVATHI | TIRUPATI | KURNOOL | TADEPALLIGUDEM | VISHAKAPATNAM | ANANTHAPURAM | KADAPA | HYDERABAD | KARIMNAGAR | NIZAMABAD | NALGONDA | MAHBUBNAGAR | WARANGAL | KHAMMAM

అమరావతి | సంపుటి: 2 • సంచిక: 109 • పేజీలు: 8+8 • వెల: రూ.5 | బుధవారం • 21-3-2018 | www.manamnews.com | /manamnews

రక్తపు పోరుకు సిద్ధమే!

- ఇంచు భూమి కూడా వదులుకోం
- చైనా అధ్యక్షుడు షి జిన్‌పింగ్ హెచ్చరిక
- భారత్‌సహా పొరుగు దేశాలకు పరోక్ష హెచ్చరికలు

7లో..

డ్రైవర్ లేని కారు ఢీకొని.. మహిళ మృతి

అమెరికాలో దుర్ఘటన

వెంటనే పరీక్షల నిలిపివేత

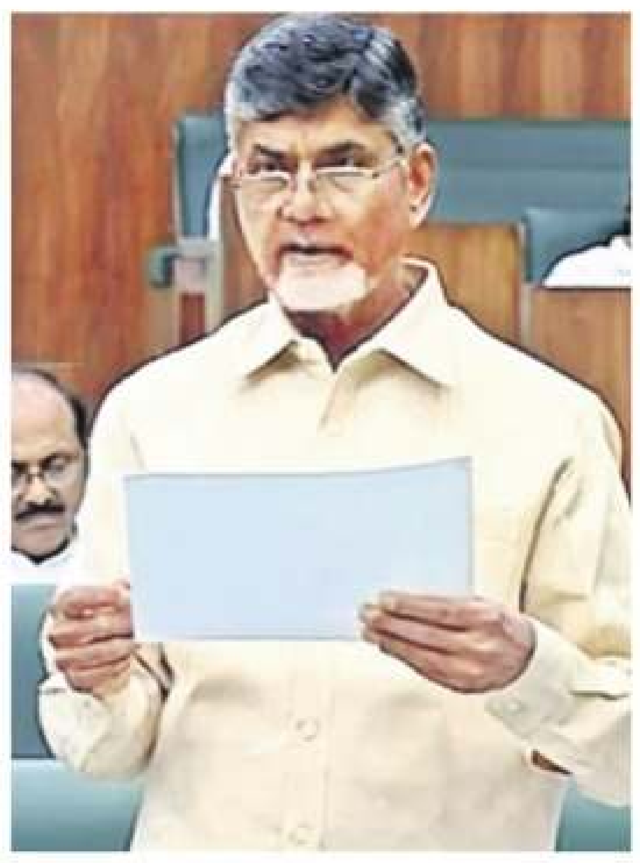
పాదచారిని ఢీకొన్న ఉబెర్ ఎస్‌యూవీ

7లో..

సభ ఉన్నన్ని రోజులూ చెప్పడం ఎందుకని ఇలా రాయించి తీసుకొచ్చాను సార్..!

కేంద్రం దాడి

కొందరిని సిద్ధం చేసి నాపైకి పంపుతోంది

- ఎలా ఎదుర్కోవాలో నాకు బాగా తెలుసు
- రాజకీయ జీవితంలో ఇది మూడో సంక్షోభం
- గతంలో ఆగస్టు సంక్షోభం చూశా.. నెగ్గా
- రాష్ట్ర విభజన నేనెదుర్కొన్న మరో సంక్షోభం
- కేంద్రం అప్పజెబితేనే పోలవరం పని చేపట్టాం
- కలలు కంటున్నారు.. పవన్‌పై పరోక్ష చురకలు
- అసెంబ్లీలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి):

ప్రత్యేక హోదా అన్నది ఆంధ్రుల హక్కని, తెలుగు ప్రజల మనోభావాలు దెబ్బతీస్తే తగిన గుణపాఠం తప్పదని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అన్నారు. రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న పారిశ్రామికాభివృద్ధిపై అసెంబ్లీలో మాట్లాడే సందర్భంలో ఆయన మంగళవారం కేంద్ర ప్రభుత్వంపైన, పరోక్షంగా పవన్ కల్యాణ్‌పైన విరుచుకుపడ్డారు. రాష్ట్రాభివృద్ధి కోసం తాను అహరహం శ్రమిస్తుంటే కేంద్రం తనపై కొందరిని దాడికి పంపిస్తోందన్నారు. ''ఆ ముగ్గురు మిగతా 5లో..

రుణమాఫీ మొత్తం చెల్లిస్తాం

రైతులు.. డ్వాక్రా మహిళలకు సొమ్ము

విభజనకు ముందు చేసిన అప్పులకు 10 వేల కోట్ల వడ్డీ కడుతున్నాం

తక్కువ వడ్డీకి అప్పులు తెస్తున్నాం

'లోటు' ఇవ్వబోమని చెప్పడానికి కేంద్రానికి ఏం అధికారం?: యనమల

మండలిలో బడ్జెట్‌పై మంత్రి సమాధానం

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి):

రాష్ట్రంలో రైతులకు, డ్వాక్రా మహిళలకు చెల్లించాల్సిన రుణమాఫీ మొత్తం ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే తీరుస్తామని ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు వెల్లడించారు. మంగళవారం ఆయన శాసనమండలిలో బడ్జెట్‌పై చర్చకు సమాధానం ఇచ్చారు. 2018-19 బడ్జెట్ కన్నా.. ఎక్కువ ఖర్చు చేస్తామని చెప్పారు. కేంద్రం నుంచి రెవెన్యూ లోటు రూ.12 వేల కోట్లు వస్తే, రూ.5 వేల కోట్లు రెవెన్యూ మిగులు ఉంటుందని మిగతా 5లో..

చిన్నమ్మ భర్త కన్నుమూత

- తీవ్ర అనారోగ్యంతో నటరాజన్ మృతి
- నాలుగు రోజులుగా ఆసుపత్రిలోనే..
- చాలాకాలంగా ఆరోగ్యం అంతంతమాత్రం
- పీఆర్వోగా ఉద్యోగ జీవితం ప్రారంభం
- జైల్లో కన్నీరు మున్నీరైన చిన్నమ్మ శశికళ

చెన్నై, మార్చి 20:

తమిళనాడు రాజకీయ సంచలనం వీకే శశికళ భర్త మరుదప్ప నటరాజన్ (74) చెన్నైలోని ఓ ఆసుపత్రిలో అనారోగ్యంతో మృతిచెందారు. శరీరంలో పలు అవయవాలు పనిచేయకపోవడంతో ఆయన మరణించినట్లు వైద్యులు ప్రకటించారు. ఛాతీలో మిగతా 5లో..

ఆ 39 మంది.. ఇక లేరు

- ఇరాక్‌లో భారతీయుల దుర్మరణం
- అధికారికంగా తెలియజేసిన ప్రభుత్వం
- డీఎన్ఏ పరీక్ష ద్వారా మృతదేహాల గుర్తింపు
- వాటిని వారి బంధువులకు అందజేస్తాం
- రాజ్యసభలో మంత్రి సుష్మాస్వరాజ్ ప్రకటన
- లోక్‌సభలో మంత్రి ప్రకటనకు సభ్యుల అడ్డు
- సింధియాను రాహుల్ రెచ్చగొట్టి పంపారు
- చావులతో కూడా కాంగ్రెస్ రాజకీయం చేస్తోంది
- తీవ్రంగా మండిపడిన విదేశీ వ్యవహారాల మంత్రి

ఇరాక్ మృతుల కుటుంబ సభ్యులతో సుష్మాస్వరాజ్ (ఫైల్)

న్యూఢిల్లీ, మార్చి 20:

ఇన్నాళ్లూ అదృశ్యమయ్యారని భావించిన 39 మంది భారతీయులు మరణించారు. వారు ఎవరెవరన్న విషయాన్ని కూడా భారత ప్రభుత్వం అధికారికంగా గుర్తించింది. ఈ విషయాన్ని విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ మిగతా 5లో..

అవిశ్వాసం.. ఆలస్యం!

- మూడో రోజూనా వీలుకాని తీర్మానాల పరిశీలన
- ఏపీ, తమిళనాడు ఎంపీల నిరసన... నినాదాలు
- గందరగోళం మధ్య పార్లమెంటు నేటికి వాయిదా
- విపక్ష నేతలు సరేనన్నా స్తంభించిన ఉభయసభలు
- ఎందుకిలా? చైర్మన్ వెంకయ్యనాయుడు నిర్వేదం
- ప్రభుత్వ వైఖరి కారణంగానే ప్రతిష్టంభన: ఆజాద్
- మేం సిద్ధమే.. విపక్షాల సహకారం లేదు: రవిశంకర్

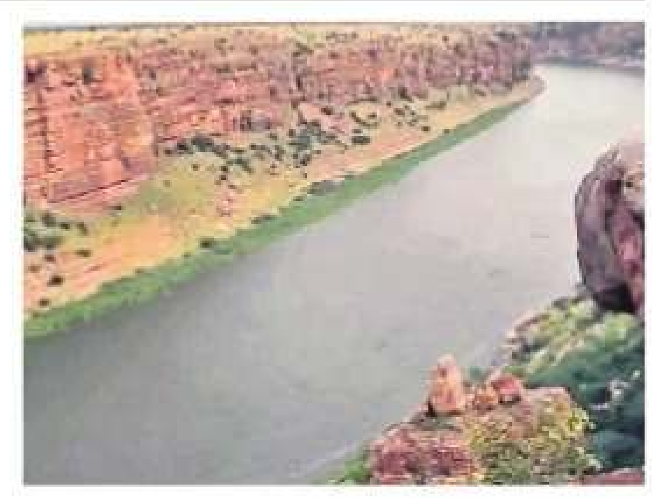
న్యూఢిల్లీ, మార్చి 20:

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా, కావేరీ జలాల యాజమాన్య బోర్డు ఏర్పాటు తదితర అంశాలపై మంగళవారం ఏపీ, తమిళనాడులకు చెందిన ఎంపీలు గందరగోళం సృష్టించారు. దీంతో పార్లమెంటు ఉభయసభలు ఎలాంటి కార్యకలాపాలు చేపట్టకుండానే బుధవారానికి వాయిదాపడ్డాయి. ఇరాక్‌లో ఐఎస్ ఉగ్రవాద సంస్థ నిర్బంధించిన 39 మంది భారతీయుల మిగతా 5లో..

నీటికి నిధులేవీ?

ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులు పూర్తయ్యేనా.. కొత్త ప్రాజెక్టులకు నిధులెక్కడ!

- బడ్జెట్‌లో రూ. 16,593 కోట్లు
- లక్ష్యాలు ఘనం.. నిధులు అరకొర
- జలవనరుల శాఖలో వింత పరిస్థితి
- వైకుంఠపురానికి ఒక్క పైసా లేదా
- రాజధాని నీటి అవసరాలకు నిధులేవీ
- బడ్జెట్ పెరిగినా డబ్బు చాలని పరిస్థితి

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి):

జలవనరుల శాఖలో వింత పరిస్థితి నెలకొంది. ఏటా సాగునీటి ప్రాజెక్టులకు ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు పెంచుతున్నా నిధులు సరిపోయే పరిస్థితులు ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. గడువు మిగతా 5లో..

ముహూర్తం

శ్రీవిళంబి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, వసంతరుతువు, చైత్రమాసం, శుక్లపక్షం, తిథి: చవితి మ.3.29 తదుపరి పంచమి; నక్షత్రం: భరణి సా.6.59 తదుపరి కృత్తిక; వర్జ్యం: లేదు; దుర్ముహూర్తం: మ.12.00-12.48; రాహుకాలం: మ.12.24-1.54; అమృతఘడియలు: మ.2.22-3.55; శుభసమయం: మ.1.55-3.00.

సూర్యోదయం: 6.23

సూర్యాస్తమయం: 6.24

వాతావరణం

తెలుగు రాష్ట్రాల్లో వాతావరణం బుధవారంనాడు కొంత మేఘావృతమై ఉంటుంది. పగటి ఉష్ణోగ్రతలో మార్పులేదు. రాత్రి ఉష్ణోగ్రత స్వల్పంగా పెరుగుతుంది. గాలిలో తేమ శాతం తగ్గుతుంది. రాత్రిపూట గంటకు 14 కిలోమీటర్ల వేగంతో గాలులు వీస్తాయి.

గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత: 37 డిగ్రీలు

కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత: 24 డిగ్రీలు

గాలిలో తేమ: 50 శాతం

ప్రాంతీయ పార్టీలపై కేంద్రం కుట్ర

- మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): ప్రాంతీయ పార్టీలపై కేంద్ర ప్రభుత్వం కుట్రపూరిత వాతావరణాన్ని కల్పించి, ప్రజలను రెచ్చగొడుతోందని మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర అన్నారు. మంగళవారం ఆయన అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. కొన్ని ప్రాంతీయ పార్టీలతో బీజేపీ కుమ్మక్కై అవిశ్వాసాన్ని అడ్డుకుంటోందని విమర్శించారు. హామీలను అమలు చేయాలని అడిగితే కేంద్రం ఏమాత్రం పట్టించుకోవడం లేదని మంత్రి తెలిపారు. బీజేపీకి ప్రజలు బుద్ధిచెప్పే రోజు దగ్గరలోనే ఉందని మంత్రి హెచ్చరించారు.

మార్కులు వేసేది ప్రజలు.. పవన్ కాదు: ఎమ్మెల్యే నిమ్మల

చంద్రబాబు పాలనకు పవన్ మార్కులు వేయడం ఏమిటని.. ఆయన పాలనకు ప్రజలే మంచి మార్కులు వేస్తారని పాలకొల్లు ఎమ్మెల్యే నిమ్మల రామానాయుడు అన్నారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. పవన్ అవగాహన లేకుండా మాట్లాడుతున్నారన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేక హోదా కంటే నిధులే ముఖ్యమని పవన్ మాట మార్చారని, పోలవరం ప్రాజెక్టుపై విచారణ జరిపించాలని పవన్ అనడం అభివృద్ధిని అడ్డుకోవడమేనని అన్నారు. మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రి మీద విచారణ జరపాలని పవన్ కోరుతున్నారని, ఏ1 గా ఉన్న జగన్‌ను మాత్రం ఒక్క మాట అనడం లేదని మండిపడ్డారు. అలాగే నిధులివ్వకుండా రాష్ట్రాన్ని ఇబ్బందుల పాలుచేసేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న మోదీని ఒక్క మాట అనడం లేదన్నారు. పవన్ ద్వంద్వ వైఖరిని ప్రజలు గమనిస్తున్నారని, వారే సరైన జవాబు చెబుతారన్నారు.

బీజేపీ స్క్రిప్ట్.. పవన్ యాక్షన్: ఎమ్మెల్యే జీవీ ఆంజనేయులు

ప్రత్యేక ప్యాకేజీ పాచిపోయిన లడ్డూ అని విమర్శించిన పవన్, ఇప్పుడు మళ్లీ ఆ ప్యాకేజీ అడుగుతున్నారని.. స్క్రిప్ట్ బీజేపీది, యాక్షన్ పవన్‌ది అని వినుకొండ ఎమ్మెల్యే జీవీ ఆంజనేయులు అన్నారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. అవిశ్వాసానికి మద్దతు కూడగడతానన్న పవన్, ఇప్పుడు తప్పించుకుని తిరుగుతున్నారని విమర్శించారు. టీడీపీ ప్రత్యేక హోదా కోసం పోరాటం కొనసాగిస్తుందని ఆయన చెప్పారు. పోలవరం అవినీతి గురించి నాలుగేళ్ల నుంచి ఎందుకు మాట్లాడలేదని, దమ్ముంటే అవినీతిని నిరూపించాలని, అప్పుడు చర్యలు తీసుకుంటామని ఆంజనేయులు చెప్పారు. నిధులు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తే బీజేపీ తమపై దాడికి దిగుతోందన్నారు. బీజేపీ ఏపీ ప్రభుత్వంపై కుట్రలు, విద్రోహాలకు పాల్పడుతోందని ఆరోపించారు. జగన్ ఆత్మ అయిన విజయసాయిరెడ్డి ప్రధాని, ప్రధాని కార్యాలయం చుట్టూ తిరుగుతున్నారని... ఏ1, ఏ2 లను తన చుట్టూ తిప్పుకోవడంలో ప్రధాని లాలూచీ ఏమిటని ప్రశ్నించారు.

22న జాతీయ రహదారుల దిగ్బంధం

- ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ కత్తి నరసింహారెడ్డి

విభజన చట్టం, కేంద్రం ఇచ్చిన హామీల అమలు కోసం అన్ని ప్రజా సంఘాలతో కలిసి ఈ నెల 22న చేయనున్న జాతీయ రహదారుల దిగ్బంధనం కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలని ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీ కత్తి నరసింహా రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. జాతీయ రహదారుల దిగ్బంధనం కార్యక్రమంలో టీడీపీ కూడా పాలుపంచుకొని, కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలని ఆయన కోరారు. సినీ నటులు, ఇతర కళాకారులెవరూ కేంద్రంపై ఒత్తిడి తేవడం లేదని, ఇది సబబు కాదని అన్నారు. ఏపీకి ఇచ్చిన హామీల అమలు కోసం జరుగుతున్న ఆందోళనకు సినీ నటులు తమ మద్దతు తెలియజేయాలని కోరారు.

బీజేపీపై ప్రజల్లో అవిశ్వాసం: ఎమ్మెల్యే వాసుపల్లి గణేశ్

పవన్ కల్యాణ్ రాష్ట్రానికి అన్యాయం చేస్తున్న బీజేపీని విమర్శించకుండా రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం నిరంతరం కష్టపడుతున్న చంద్రబాబును విమర్శించడమేమిటని విశాఖ ఎమ్మెల్యే వాసుపల్లి గణేశ్ ప్రశ్నించారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. పవన్ ద్వంద్వ వైఖరిని ప్రజలు గమనిస్తున్నారని, ప్రభుత్వానికి మార్కులు ప్రజలు వేస్తారని ఆయన వేయాల్సిన అవసరం లేదని అన్నారు. అవిశ్వాసం అంటే భయంతో బీజేపీ తప్పించుకుపోతోందని, ప్రజల్లో ఆ పార్టీపై ఇప్పటికే అవిశ్వాసం వచ్చేసిందని ఆయన చెప్పారు. దేశాన్ని పాలించే హక్కును బీజేపీ కోల్పోయిందని విమర్శించారు. పవన్, జగన్‌ను ఏపీ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా బీజేపీ వాడుకుంటోందని తెలిపారు.

బీజేపీ పతనం మొదలైంది: ఎమ్మెల్యే ఆనందరావు

ప్రత్యేక హోదా సెంటిమెంటా? కేంద్రం అహంభావమా? ఏది గెలుస్తుందో చూద్దామని అమలాపురం ఎమ్మెల్యే ఆనందరావు బీజేపీకి సవాలు విసిరారు. ఎన్డీఏ నుంచి టీడీపీ బయటకొచ్చిన రోజే మోదీ పతనం ప్రారంభమైందని తెలిపారు. నాడు కాంగ్రెస్ పాలనలో రోజుకో స్కామ్‌తో దేశ ప్రజలు హేళనకు గురైతే, నేడు ప్రధాని మోదీ–బీజేపీ అధ్యక్షుడు షాల అహంకారంతో ప్రజలు హేళనకు గురవుతున్నారన్నారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. అహంభావంతో మోదీ–షా రాజ్యమేలుతున్నారని, ఎవరైనా బీజేపీ దారికి అడ్డొస్తే.. కుదిరితే ప్యాకేజీ, లేకపోతే బెదిరింపులకు పాల్పడుతున్నారని ఆరోపించారు. బీజేపీ విభజించు పాలించే ఆలోచనను అమలుచేస్తోందని, ఆర్థిక నేరగాళ్లకు కాషాయ కండువాలు కప్పుతున్నారని విమర్శించారు. కేంద్రంలోని బీజేపీ ప్రభుత్వం ప్రాంతీయ పార్టీలను కబళిస్తోందని అన్నారు. మోదీ ఆంధ్ర ప్రజలను నమ్మించి మోసం చేసారని తెలిపారు.

పవన్‌కు జీరో మార్కులు!: ఎమ్మెల్యే అప్పలనాయుడు

రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసం పార్లమెంటులో ఎంపీలు పోరాడుతుంటే.. ఏ అజెండా లేని పవన్ ఆరోపణలు చేయడం ఆశ్చర్యకరంగా ఉందని గజపతినగరం ఎమ్మెల్యే కొండపల్లి అప్పలనాయుడు అన్నారు. మంగళవారం ఆయన మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. పవన్‌కు ప్రజలు ఎప్పుడో జీరో మార్కులు వేశారని అప్పల నాయుడు అన్నారు. జగన్‌కు వత్తాసు పలికే పవన్ అవినీతి గురించి మాట్లాడడం వింతగా ఉందని అన్నారు. ప్యాకేజీ కావాలన్న పవన్ మాటలతోనే రాష్ట్ర అభివృద్ధిపై ఆయన చిత్తశుద్ధి ఏమిటో అర్థమవుతోందన్నారు. పవన్ పరిపక్వత సాధించాలని, అవగాహన లేకుండా మాట్లాడవద్దని సూచించారు. అవగాహన లేని మాటలతో పోరాటాన్ని నిర్వీర్యం చేయొద్దని మండిపడ్డారు.

గుజరాత్‌కు విదేశీ కంపెనీలు: బుచ్చయ్య చౌదరి

విదేశీ కంపెనీలు పెట్టుబడి పెట్టడానికి దేశానికి వస్తే ప్రధాని మోదీ గుజరాత్ తీసుకెళుతున్నారని, అక్కడ సరిపోకపోతే మహరాష్ట్రకు పంపిస్తున్నారని సీనియర్ ఎమ్మెల్యే గోరంట్ల బుచ్చయ్య చౌదరి అన్నారు. ఇంతటి దారుణం మరెక్కడా ఉండదన్నారు. ప్రాంతీయ తత్వాన్ని బీజేపనీ రెచ్చగొడుతోందన్నారు. రాష్ట్రంలో ఒక్క పోర్టు ఏర్పాటుకు కూడా కేంద్ర సహకరించటం లేదని, దుగరాజుపట్నం పోర్టును ఎందుకు నిలుపుదల చేశారని ప్రశ్నించారు.

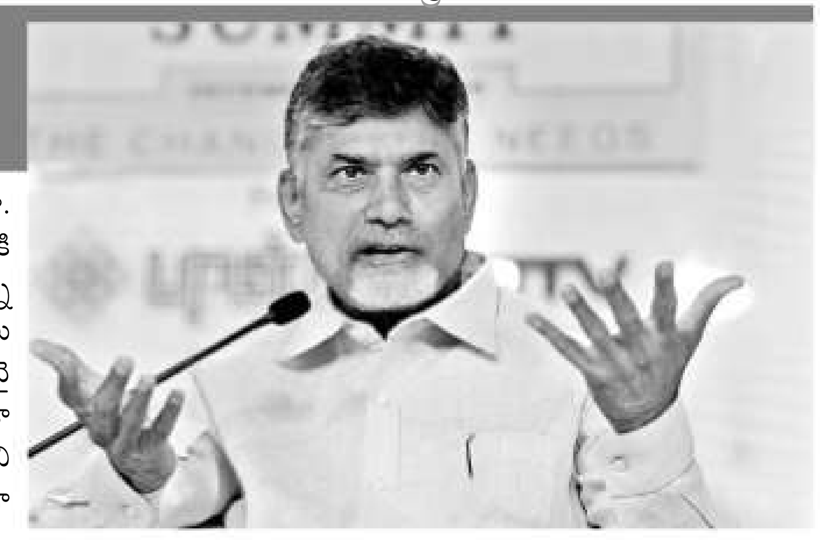
అసెంబ్లీ ముట్టడికి గిరిజన జేఏసీ యత్నం

- అడ్డుకున్న పోలీసులు.. జేఏసీ నేతల అరెస్టు

బోయలను ఎస్టీల్లో చేర్చాలన్న ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనను వ్యతిరేకిస్తూ గిరిజన జేఏసీ మంగళవారం గిరిజన జేఏసీ అసెంబ్లీ ముట్టడికి యత్నించింది. బడ్జెట్ సమావేశాలు జరుగుతున్న నేపథ్యంలో పోలీసులు వారిని ముందుగానే అడ్డుకున్నారు. సచివాలయం వద్దకు చేరుకోగానే గిరిజన జేఏసీ నేతలను పోలీసులు నిలిపేశారు. అక్కడ కొద్దిసేపు ఉద్రిక్త వాతావరణం నెలకొంది. అనంతరం గిరిజన జేఏసీ నేతలను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

పవన్‌వి పచ్చి అబద్ధాలు

మోదీతో నాకు విరోధం ఏముంది?

- ప్రధాని ఆ విషయం ఆయనకు చెప్పారా
- మొన్న లోకేశ్‌కు, శేఖర్‌రెడ్డికి ముడిపెట్టాడు
- ఇప్పుడు పోలవరంపై ఆరోపణలా...
- బీజేపీకి కోవర్టులుగా జనసేన, వైసీపీ
- టీడీపీపై బురదజల్లడమే వారి అజెండా
- గందరగోళం సృష్టించడానికే నాటకాలు
- టీడీపీ ఎంపీలు ఎవరూ వెల్‌లోకి వెళ్లొద్దు
- చర్చకు అనుకూల వాతావరణం కల్పించండి
- పార్టీ నేతలతో చంద్రబాబు టెలికాన్ఫరెన్స్

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): జనసేన అధినేత పవన్‌కల్యాణ్ పచ్చి అబద్ధాలు మాట్లాడుతున్నారని టీడీపీ జాతీయాధ్యక్షుడు, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు మండిపడ్డారు. గతంలో జగన్ మీడియా చేసిన ఆరోపణలనే ఇప్పుడు పవన్ కల్యాణ్ వల్లె వేస్తున్నారని ఆయన దుయ్యబట్టారు. ప్రజల్లో గందరగోళం సృష్టించడానికే ఈ నాటకాలు ఆడుతున్నారని విమర్శించారు. పార్టీ ఎంపీలు, ముఖ్యనేతలతో మంగళవారం ఆయన టెలికాన్ఫరెన్సులో మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా వారికి పలు సూచనలు చేశారు. ''పవన్.. నిన్న లోకేశ్‌కు, శేఖర్ రెడ్డికి ముడిపెట్టారు. ఈ రోజు పోలవరంపై ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. ప్రజలు అన్నీ గమనిస్తున్నారు. ఇలాంటి కీలక సమయంలో నేపవన్ ఆరోపణలు ఎందుకు చేస్తున్నారు? ఎవరు చేయిస్తున్నారు? ప్రత్యేక హోదా గురించి ప్రధాని మోదీ చెప్పలేదు. యూపీఏ చెప్పిందని పవన్ అనడం వెనుక అర్థం ఏమిటి? ఎవరికి కొమ్ము కాస్తున్నారు? ఎవరి లాభాల కోసం పనిచేస్తున్నారు? నాకు, మోదీకి విరోధం ఏముంది? నాతో విరోధం ఉందని మోదీ చెప్పారా మీకు? ఎవరు చెప్పారు?'' అని పవన్‌పై చంద్రబాబు ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు.

ఆ మూడు పార్టీల స్క్రిప్ట్ ఒక్కటే

మూడు పార్టీలు (బీజేపీ, వైసీపీ, జనసేన) స్క్రిప్ట్ ఒక్కటేనని.. ఆ స్క్రిప్టులన్నీ ఒకే చోట తయారవుతున్నాయని చంద్రబాబు ఆరోపించారు. ఈ మూడు పార్టీలు ఎంత తిడితే టీడీపీకి అంత లాభమని, ప్రజల్లో మద్దతు పెరుగుతోందని ఆయన చెప్పుకొచ్చారు. వైసీపీ, జనసేనలు తనమీద విమర్శలే తప్ప మోదీపై ఈగ కూడా వాలనివ్వడం లేదని విమర్శించారు. ''రాష్ట్రానికి అన్యాయం చేస్తున్న కేంద్రాన్ని ఒక్క మాట అనడం లేదు. నిన్న ఏం మాట్లాడారు..? ఈ రోజు ఏం చెబుతున్నారు..? ప్రజలు నిశితంగా గమనిస్తున్నారు. కుట్రలను ఎదుర్కోవడం తెలుగువారికి కొత్త కాదు. కుట్రలను ఎదుర్కోవడంలో తెలుగువారు రాటుదేలిపోయారు'' అని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు.

వాళ్లందరి ఎజెండా ఒక్కటే

''నిన్న పార్లమెంటులో జరిగింది చూశాం. రెండు పార్టీలు ఏవిధంగా చర్చను అడ్డుకున్నదీ చూశాం. ప్రతిరోజూ అప్రమత్తంగా ఉండాలి. సమయాన్ని బట్టి, సందర్భాన్ని బట్టి వ్యవహరించాలి. అవిశ్వాసంపై అన్నిపార్టీల నేతలతో మాట్లాడతా. అందరి మద్దతు కోరతా. రాష్ట్రానికి సహకరించాలని అడుగుతా. అన్ని పార్టీల సభాపక్ష నేతలతో ఎంపీలు సమన్వయం చేసుకోవాలి. బీజేపీ, వైసీపీ, జనసేన మూడు పార్టీల అజెండా ఒక్కటే. టీడీపీపై బురదజల్లడమే అవి సింగిల్ పాయింట్ అజెండాగా పెట్టుకున్నాయి. వైసీపీ, జనసేన.. బీజేపీకి కోవర్టులుగా పనిచేస్తున్నాయి. టీడీపీని బద్నాం చేయాలని చూస్తున్నాయి. దాని వల్ల ఎవరికి లాభం? మేము అడిగేది చేయకుండా ఇలా మాపై బురదజల్లడం ఏమిటని ప్రజలే ప్రశ్నిస్తున్నారు. రాష్ట్రానికి అన్యాయం చేయడం, సమస్యను పక్కదారి పట్టించడం, టీడీపీపై బురద జల్లడం.. ఇలా ఒక పద్ధతి ప్రకారం మూడు పార్టీలు చేస్తున్నాయి. మనం కేంద్రాన్ని అడిగేది రాష్ట్రానికి న్యాయం చేయమనే. మన హక్కుల కోసం అడుగుతున్నాం. ఇందులో తప్పేమిటి? మనం యుద్ధం చేయడం ఏమిటి? ధర్మం కోసం పోరాడుతుంటే.. మీకు యుద్ధంలా కనిపిస్తోందా? ఇదేనా ఏపీ పట్ల మీరు చూపే శ్రద్ధ..? ఇదేనా చట్టం అమలు పట్ల మీ దృష్టి..?''అని ప్రతిపక్షాలపై బాబు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

మీ స్థానాల్లోనే ఉండండి..

''పార్లమెంట్‌కు ఎంపీలు ఎవరూ గైర్హాజరు కావొద్దు. అందరూ అప్రమత్తంగా ఉండాలి. రాష్ట్ర ప్రజల గొంతు పార్లమెంటులో వినిపించాలి. ఎవరూ వెల్‌లోకి వెళ్లొద్దు. మీ స్థానాల్లో లేచి నిలబడండి. సభ వాయిదా పడితేనే వెల్‌లోకి వెళ్లండి. చర్చకు అనుకూల వాతావరణం సభలో కల్పించండి. ఎవరు వెల్‌లోకి వెళ్లి చర్చ రాకుండా చేస్తున్నారో ప్రజలకు తెలుసు. రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసమే ఎన్డీయేతో కలిశాం. రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసమే ఎన్డీయే నుంచి వైదొలిగాం. గతంలో నేషనల్ ఫ్రంట్‌లో, యునైటెడ్ ఫ్రంట్‌లో ఉన్నా రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసమే. రాజకీయాల్లో తెలుగుదేశం పాత్ర రాష్ట్ర ప్రయోజనాల కోసమే'' అని ఆయన ఎంపీలకు దిశా నిర్దేశం చేశారు. టీడీపీకి గతంలో జరిగిన అవమానాలను ఆయన గుర్తుచేశారు. ఎన్టీఆర్‌పై గాజులు పగలగొట్టి పోయడం, అసెంబ్లీలో స్మోక్ బాంబ్‌లు పేల్చడం, అసభ్య పదజాలంతో దూషించడం సంఘటనలను ప్రస్తావించారు. ఎన్నో అవమానాలను ఎదుర్కొన్నామని, అవమానాలకు గురైనప్పుడల్లా తెలుగువారి తడాఖా చూపించామని గుర్తుచేశారు. ఈ టెలికాన్ఫరెన్స్‌లో టీడీపీ పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత వై.ఎస్.చౌదరి, లోక్‌సభా పక్ష నేత తోట నరసింహం, ఎంపీలు గల్లా జయదేవ్, కేశినేని నాని, శాసనసభ, శాసనమండలి చీఫ్ విప్‌లు పల్లె రఘునాథ రెడ్డి, పయ్యావుల కేశవ్, ఎమ్మెల్సీ టీడీ జనార్దన్, లోక్ సభ, రాజ్యసభ సభ్యులు, అసెంబ్లీ వ్యూహ కమిటీ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు.

చంద్రబాబు నంబర్ 1 ద్రోహి

- మేకప్ లేకుండా డ్రామాలాడుతున్నారు
- ఎన్నికల్లో డిపాజిట్లు కూడా రావు: అంబటి

విజయవాడ, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): దేశ రాజకీయాల్లో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నంబర్ వన్ ద్రోహి అని వైసీపీ అధికార ప్రతినిధి అంబటి రాంబాబు విమర్శించారు. చిత్తూరు ఎంపీ శివప్రసాద్ మేకప్ వేసుకుని పార్లమెంటు ఆవరణలో వేషాలు వేస్తుంటే.. చంద్రబాబు మాత్రం ఎటువంటి మేకప్ లేకుండా డ్రామాలాడుతున్నారని అన్నారు. రాజకీయాలను భ్రష్టుపట్టించిన చరిత్ర ఆయనదని విమర్శించారు. పాత మిత్రులు దూరం కావడంతో కొత్త మిత్రుల కోసం ఆయన వెంపర్లాడుతున్నారని ఆరోపించారు. తాజాగా కాంగ్రెస్ పార్టీతో కలిసి పనిచేస్తానని చంద్రబాబు చెబుతున్నారని తెలిపారు. మంగళవారం పార్టీ రాష్ట్ర కార్యాలయంలో రాంబాబు విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. ప్రత్యేక హోదాపై చంద్రబాబు పిల్లిమొగ్గలు వేస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. ద్రోహులను ఎన్నికలలో ఓడించాలని చంద్రబాబు ప్రకటించడం విడ్డూరంగా ఉందని, దొంగే.. దొంగా దొంగా అని అరిచినట్లుగా ఉందని ఎద్దేవా చేశారు. ఆరు వందల వాగ్దానాలు ఇచ్చి ఒక్కటైనా నిలబెట్టుకున్నారా అని ప్రశ్నించారు. రాబోయే ఎన్నికల్లో చంద్రబాబు వంటి ద్రోహులకు డిపాజిట్లు కూడా రావన్నారు. బీజేపీ నేత రామ్‌మాధవ్‌కు, జనసేన అధినేత పవన్ కల్యాణ్‌కు చంద్రబాబు వైఖరి ఇప్పుడు అర్థం అయ్యిందన్నారు. బీజేపీతో కుమ్మక్కయ్యారని వైసీపీపై టీడీపీ నాయకులు తప్పుడు ఆరోపణలు చేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. కూటమి కడదామని బీజేపీ మొదట వైసీపీ వద్దకే వచ్చిందని, తాము నిరాకరించడం వల్లే టీడీపీతో కలిసిందని అంబటి రాంబాబు వెల్లడించారు. అవిశ్వాస తీర్మానంపై పార్లమెంట్‌లో చర్చ జరగనివ్వకుండా బీజేపీ ప్రయత్నిస్తోందని, చర్చ జరిగితే దేశ ప్రజలకు ఏపీకి జరిగిన అన్యాయం తెలుస్తుందన్నారు. హోదా సాధన కోసమే కేంద్ర ప్రభుత్వంపై అవిశ్వాసం పెట్టామని వివరించారు.

ఎన్ని ఉద్యోగాలు వచ్చాయి?

ఎక్కడెక్కడ వచ్చాయో చెప్పండి.. ఓట్ల మాటలొద్దు: విష్ణుకుమార్ రాజు

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు పొంతన లేని లెక్కలు చెబుతూ అయోమయానికి గురి చేస్తున్నారని బీజేపీ శాసనసభాపక్షం నాయకుడు విష్ణుకుమార్ రాజు విమర్శించారు. మంగళవారం ఆయన అసెంబ్లీలో మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల ఏర్పాటు వల్ల 5 లక్షల ఉద్యోగాలొచ్చాయని ఒకరు, 10 లక్షల ఉద్యోగాలు వచ్చాయని మరొకరు మాట్లాడుతున్నారని అన్నారు. అసలు ఎన్ని ఉద్యోగాలొచ్చాయో, ఎక్కడెక్కడ వచ్చాయో వివరాలు వెల్లడించాలన్నారు. కూలిపనులు కూడా కరువై ఉత్తరాంధ్ర నుంచి వలసలు వెళుతున్నారని, లక్షలాది ఉద్యోగాలు వస్తే వీరంతా ఎందుకు వలస వెళతారని ప్రశ్నించారు. కేవలం ఓట్ల మాటలు చెప్పొద్దని, వెనుకబడ్డ ఉత్తరాంధ్ర గురించి పట్టించుకోవాలని విష్ణుకుమార్ రాజు డిమాండ్ చేశారు.

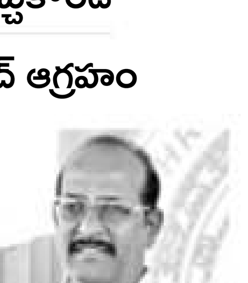
నామినేటెడ్ పదవికి బీజేపీ నేత రాజీనామా

బాబును కలిసి లక్ష్మీపతి రాజీనామా సమర్పణ

మిత్ర బంధం తొలగిపోవడంతో నామినేటెడ్ పదవి నుంచి రాష్ట్ర బీజేపీ నేత లక్ష్మీపతి రాజీనామా చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ మెడికల్ సర్వీసెస్, మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి సంస్థ చైర్మన్‌గా ఉన్న ఆయన తన పదవి నుంచి తప్పుకొంటున్నట్లు సీఎం చంద్రబాబును కలిసి రాజీనామా లేఖ అందించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఎన్డీయే నుంచి టీడీపీ వైదొలగటంతో తాను కూడా చైర్మన్ పదవికి రాజీనామా చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. బీజేపీ నుంచి టీడీపీ వైదొలిగినపుడు తాను బీజేపీకి చెందిన వ్యక్తిగా పదవిలో ఉండటం సరికాదని లక్ష్మీపతి అభిప్రాయపడ్డారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏమేమి ఇచ్చిందో ప్రజలకు స్పష్టంగా వివరిస్తామని ఆయన చెప్పారు. జనసేన అధినేత పవన్, వైసీపీ అధినేత జగన్ వెనుక బీజేపీ ఉందన్న ఆరోపణలు అవాస్తవమని పేర్కొన్నారు.

టాలీవుడ్‌కు ఏమైంది?

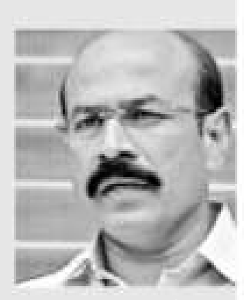
- కేంద్రంపై హీరోలు పోరాడరేం
- తమిళ నటుల్ని చూసి బుద్ధి తెచ్చుకోండి
- టీడీపీ ఎమ్మెల్సీ రాజేంద్ర ప్రసాద్ ఆగ్రహం

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): కేంద్రం రాష్ట్రానికి చేస్తున్న అన్యాయంపై అన్ని సంఘాలు, ప్రజలు ఉద్యమిస్తున్నా.. తెలుగు సినీ పరిశ్రమ మాత్రం కదలదేం అంటూ టీడీపీ ఎమ్మెల్సీ బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాద్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. మంగళవారం ఆయన అసెంబ్లీ మీడియా పాయింట్‌లో మాట్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఏపీకి తీవ్రమైన అన్యాయం జరుగుతుంటే టాలీవుడ్‌కు పట్టదా? అని ప్రశ్నించారు. ఈ తెలుగు సినీ పరిశ్రమకు ఏమైంది? రాష్ట్రానికి జరుగుతున్న అన్యాయంపై పోరాడేందుకు సినిమా హీరోలు కదలరేం? అంటూ మండిపడ్డారు. సినిమా వారు హోదా ఉద్యమంలో ఎందుకు పాల్గొనడం లేదో చెప్పాలన్నారు. హీరోలు, కళాకారులకు పోరాడే చేవ చచ్చిపోయిందా అంటూ ఎద్దేవా చేశారు. జల్లికట్టు కోసం తమిళ సినీ నటులు ముందుండి ఉద్యమాన్ని నడిపారని, వారిని చూసైనా తెలుగు సినీ పరిశ్రమలోని వారు బుద్ధి తెచ్చుకొని, కేంద్రంపై పోరాటానికి సిద్ధం కావాలని రాజేంద్ర ప్రసాద్ హితవు పలికారు. ఏపీకి జరుగుతున్న అన్యాయంపై ఉద్యమించకపోతే ఐదు కోట్ల మంది ఆంధ్రులు సినీ పరిశ్రమను వెలివేస్తారని ఆయన చెప్పారు. అవార్డులు రాకపోతే గోల చేసే సినీ వర్గాలు, కేంద్రం నుంచి ఏపీకి నిధులు రాకపోతే ఎందుకు పట్టించుకోవడం లేదని ప్రశ్నించారు.

మోదీ దిగజారి వ్యవహరిస్తున్నారు

- 'గోద్రా'పై నిలదీసినందుకే సీఎంపై కక్షసాధింపు
- రాష్ట్రానికి తీవ్ర అన్యాయం: ఎస్వీ మోహన్ రెడ్డి

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): గతంలో గోద్రా మారణకాండపై నరేంద్ర మోదీని చంద్రబాబునాయుడు నిలదీసినందుకే ఇప్పుడు కక్ష సాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతున్నారని టీడీపీ ఎమ్మెల్యే ఎస్.వి మోహన్ రెడ్డి అన్నారు. మంగళవారం అసెంబ్లీలో 'పెట్టుబడులు–పారిశ్రామికాభివృద్ధి–ఉద్యోగాల కల్పన'పై ఆయన మాట్లాడుతూ.. ప్రధాని మోదీపై తీవ్ర విమర్శలు చేశారు. మోదీ దిగజారి వ్యవహరిస్తున్నారని, దక్షిణ భారతదేశం నుంచి వచ్చిన ఆదాయాన్ని ఉత్తరాది అభివృద్ధి కోసం ఉపయోగిస్తున్నారని అన్నారు. ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వకుండా రాష్ట్రానికి తీరని అన్యాయం చేశారని, 'మోదీ హఠావో–దేశ్ కీ బచావో' నినాదంతో అందరూ ఉద్యమించాల్సిన సమయం వచ్చిందన్నారు. ఒక వైపు జగన్‌నూ, మరో వైపు పవన్ కల్యాణ్‌నూ కేంద్ర ప్రభుత్వం తెరవెనుక నుంచి ప్రోత్సహిస్తోందన్నారు. కేంద్ర బడ్జెట్‌పై జగన్ ఇంతవరకు మాట్లాడలేదన్నారు. సీరియస్‌గా నడుస్తున్న సినిమాలో బ్రహ్మానందం క్యారెక్టర్‌లా పవన్ కల్యాణ్ ప్రవేశించాడన్నారు. మంత్రి లోకేశ్‌పై అనవసరంగా ఆరోపణలు చేస్తున్నారని, హెరిటేజ్‌లో 100 కోట్ల ఆదాయం వస్తే 35 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయపు పన్నుగా చెల్లించారన్నారు. రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల ఏర్పాటు ఆలస్యం కావటానికి జగన్ కారణమన్నారు.

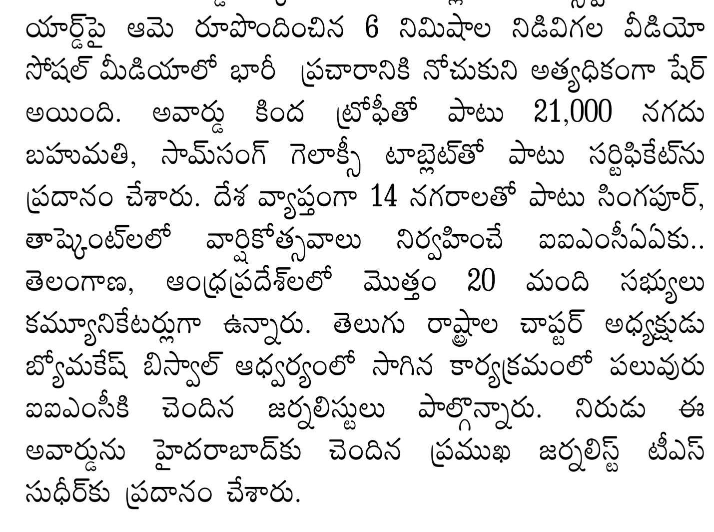
పారిశ్రామిక వేత్తల వద్దకు అధికారులు: బోండా

అసెంబ్లీలో ఎమ్మెల్యే బోండా ఉమా మహేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టే పారిశ్రామికవేత్తల వద్దకు అధికారులను పంపించి వారికి అవసరమైన వసతులు, అనుమతులను ఇవ్వడంలో దేశంలోనే ఏపీ అగ్రగామిగా ఉందన్నారు. గతంలో పారిశ్రామికవేత్తలు కాళ్లు అరిగేలా అధికారుల చుట్టూ తిరిగే వారన్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించి ప్రత్యేక హోదా, ప్యాకేజి ఇచ్చి ఉంటే రాష్ట్రం ఇంకా వేగంగా అభివృద్ధి చెంది ఉండేదన్నారు.

హైదరాబాదీకి ఐఐఎంసీఏఏ అవార్డు

- గౌరా నైథనికి ఈ పురస్కారం ప్రదానం

హైదరాబాద్, మార్చి 20: హైదరాబాద్‌కు చెందిన గౌరా నైథనికి ప్రతిష్ఠాత్మక 'ఇఫ్‌కో ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మాస్ కమ్యూనికేషన్ అలూమ్ని అసోసియేషన్' (ఐఐఎంసీఏఏ) అవార్డు దక్కింది. 'డిజిటల్ ప్రొడక్షన్–ఒరిజినల్ స్టోరీ టెల్లింగ్ కేటగిరి'లో గౌరాకు ఈ అవార్డు దక్కడం విశేషం. ఢిల్లీలోని భల్స్వా డంపింగ్ యార్డ్‌పై ఆమె రూపొందించిన 6 నిమిషాల నిడివిగల వీడియో సోషల్ మీడియాలో భారీ ప్రచారానికి నోచుకుని అత్యధికంగా షేర్ అయింది. అవార్డు కింద ట్రోఫీతో పాటు 21,000 నగదు బహుమతి, సామ్‌సంగ్ గెలాక్సీ టాబ్లెట్‌తో పాటు సర్టిఫికేట్‌ను ప్రదానం చేశారు. దేశ వ్యాప్తంగా 14 నగరాలతో పాటు సింగపూర్, తాష్కెంట్‌లలో వార్షికోత్సవాలు నిర్వహించే ఐఐఎంసీఏఏకు.. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లలో మొత్తం 20 మంది సభ్యులు కమ్యూనికేటర్లుగా ఉన్నారు. తెలుగు రాష్ట్రాల చాప్టర్ అధ్యక్షుడు బ్యోమకేష్ బిస్వాల్ ఆధ్వర్యంలో సాగిన కార్యక్రమంలో పలువురు ఐఐఎంసీకి చెందిన జర్నలిస్టులు పాల్గొన్నారు. నిరుడు ఈ అవార్డును హైదరాబాద్‌కు చెందిన ప్రముఖ జర్నలిస్ట్ టీఎస్ సుధీర్‌కు ప్రదానం చేశారు.

విశాఖలో విరాట్!

- మెరైన్ మ్యూజియంగా యుద్ధనౌక
- పర్యాటక వారసత్వ బోర్డు ఆమోదం
- కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్రం నివేదిక
- ప్రాజెక్టు ఏర్పాటుపై పరిశీలన: కేంద్రం

విశాఖపట్నం, మార్చి 20 (మనం న్యూస్ బ్యూరో): పచ్చని తూర్పు కనుమలు, సుందరమైన విశాల సాగర తీరంతో ఏటా లక్షలాది మందిని ఆకట్టుకొంటూ, రాష్ట్ర పర్యాటక రాజధానిగా పేరుతెచ్చుకొన్న విశాఖకు భారీ యుద్ధనౌక ఐఎన్ఎస్ విరాట్ కొత్త ఆకర్షణ కానుంది. ఇప్పటికే కురుసుర జలాంతర్గామి, టీయూ 142 యుద్ధవిమానాన్ని మ్యూజియంగా మార్చి విశాఖ కీర్తిని ఇనుమడింపజేసిన పర్యాటక శాఖ.. విరాట్‌ను పర్యాటక ప్రదర్శనశాలగా ఏర్పాటు చేయడానికి మార్గం

సుగమమవుతోంది. భారత నౌకాదళ సేవల నుంచి నిష్క్రమించిన ఈ యుద్ధనౌకను విశాఖ సాగరతీరంలో జాతీయ స్థాయి మెరైన్ మ్యూజియంగా ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదనకు పర్యాటక వారసత్వ బోర్డు ఆమోద ముద్ర వేసింది. తాజాగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇందుకు సంబంధించి సమగ్ర ప్రాజెక్టు నివేదిక (డీపీఆర్)ను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సమర్పించింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదన ఫిబ్రవరిలో తమకు అందిందని, దీనిపై నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉందని కేంద్ర రక్షణ శాఖ సహాయ మంత్రి సుభాష్ బ్రహ్మే స్పష్టం చేశారు. వైసీపీ ఎంపీ విజయసాయి రెడ్డి అడిగిన ప్రశ్నకు ఆయన పార్లమెంటులో సమాధానామిస్తూ.. ఈ ప్రాజెక్టు ఏర్పాటు అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నామని చెప్పారు. కురుసుర జలాంతర్గామి, టీయూ 142 యుద్ధ విమానాలను ఆర్కే బీచ్‌లో రోడ్డుకు అటూ ఇటూ ఏర్పాటు చేశారు. విరాట్ కోసం మాత్రం అధికారులు భారీ కసరత్తు చేయాల్సి వస్తోంది. ఈ ప్రాజెక్టు కోసం కనీసం 18 ఎకరాల స్థలం అవసరం కావడంతో నగర పరిధిలో ముఖ్య పర్యాటక ప్రాంతాలైన రుషికొండ, భీమిలి, మంగమూరి పేట, మూలకుద్దులను పరిశీలిస్తున్నారు. సాగరతీరంలోని ఈ ప్రాంతాలు విరాట్ కొలువుదీరేందుకు అనువైనవని నిర్ధారించారు. ఇక్కడి భౌగోళిక, వాతావరణ పరిస్థితులపై సర్వే కూడా పూర్తి చేసిన అధికారులు కేంద్ర పర్యాటక శాఖాధికారులకు వివరాలను అందజేశారు. ఇటీవల విశాఖలో జరిగిన సీఐఐ సదస్సులో రాష్ట్ర పర్యాటక శాఖ మంత్రి అఖిల ప్రియ ఈ మ్యూజియం ఏర్పాటుపై చర్చించారు. ఇది త్వరలోనే కార్యరూపం దాల్చనుందన్న విశ్వాసాన్ని వ్యక్తం చేశారు. విశాఖలో విరాట్‌ను మ్యూజియంగా మార్చే ప్రతిపాదనకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంగీకారం తెలిపినా.. అవసరమైన నిధులు సమకూర్చుకోవడం సమస్య అవుతుందనే అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

పదం

సంతోష సూత్రం (హ్యాపీనెస్ ఫార్ములా) :
ఎస్ + సి + వి = హెచ్.

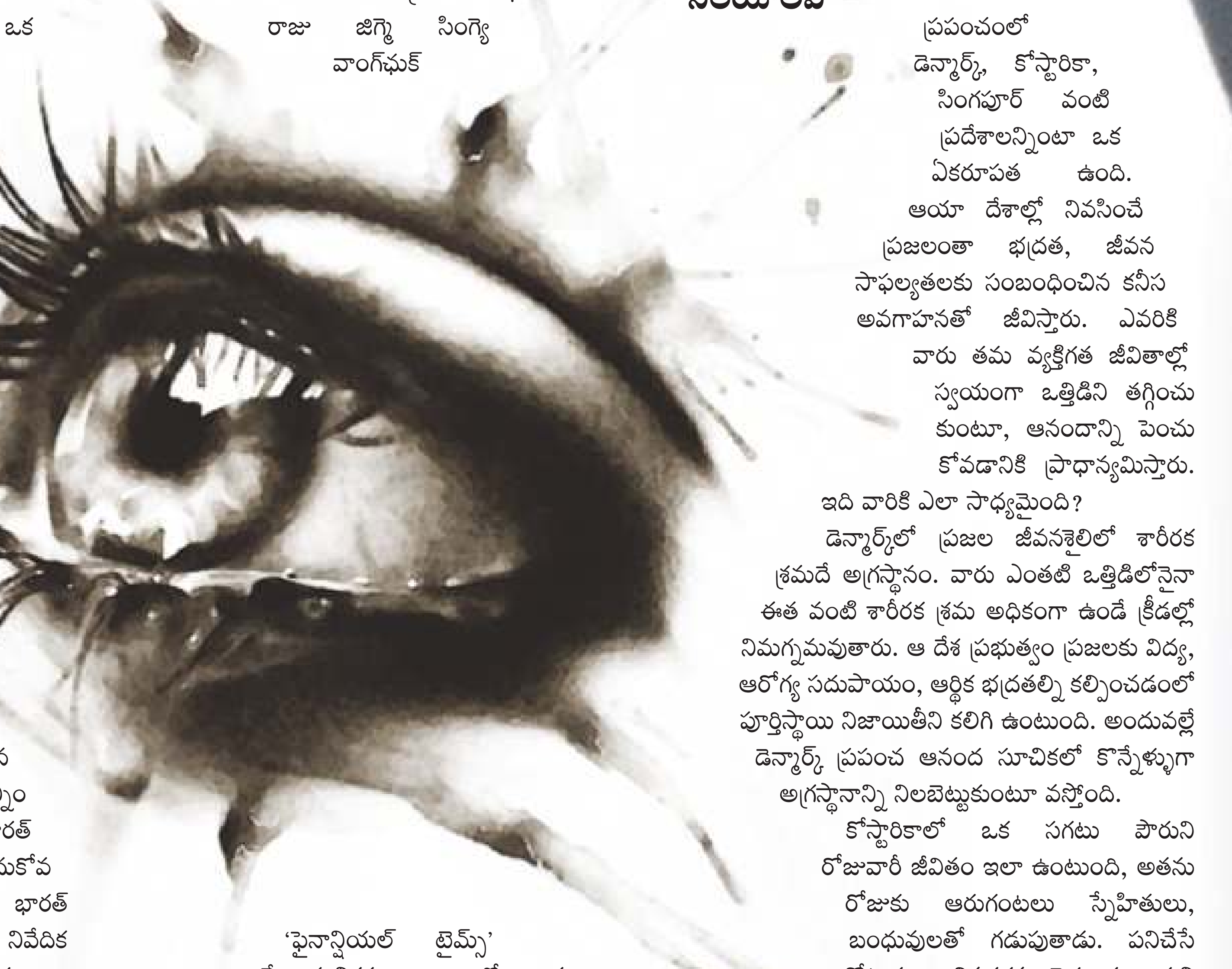
ఇక్కడ 'హెచ్' అంటే ఆనందంలో మన స్థాయి, 'ఎస్' అంటే సహజంగా, జన్యుపరంగా మనలో ఉన్న ఆనందించే శక్తి, 'సి' అంటే మన జీవన పరిస్థితులు, మన జీవితంలో ఎదురైన సంఘటనలు, 'వి' అంటే మనం మనకు చేసుకునే మంచీ, చెడూ.., అంటే ఇవి మన నియంత్రణలోనే ఉంటాయి. ఈ సూత్రాన్ని మార్టిన్ సెలిగ్మాన్ అనే అమెరికన్ మనస్తత్వ నిపుణుడు ప్రతిపాదించారు. మన జన్యువులు, పరిస్థితులు, మనకి మనం చేసుకునే మంచీ, చెడూ మన ఆనందాన్ని నిర్ణయిస్తాయన్నది ఈ సూత్రంలోని పరమార్థం. మన ఆనందంలో సగానికి సగాన్ని మన జన్యుకారణాలే నిర్ణయిస్తాయిట, పరిస్థితులు పదిశాతం వరకు కారణమవుతాయి. మిగిలినదంతా మన చేతుల్లోనే ఉంది. అంటే సంతోషమైనా, దుఃఖమైనా మన చేతుల్లోనే ఉంటుందని పరిశోధనలు చెబుతున్నాయి.

ఆనం'దగ్ధం'

నల్లపూసైన భారతీయుల సంతోషం

ఆనందం అంటే ఏమిటి, అది ఎక్కడ, ఎలా దొరుకుతుంది? ఇంతకన్నా దారుణమైన ప్రశ్న మరొకటి ఉండదేమో?! ఇలా ప్రశ్నిస్తున్నామంటే, మనమే నరకానికి కేరాఫ్ అడ్రస్‌గా మారిపోయినట్టు! కానీ ఇవాళ భారతీయుల పరిస్థితి ఇంచుమించు ఇలాగే ఉంది. భారతీయులు ఆనందంగా లేరు, ప్రపంచ ఆనంద సూచికలో మన స్థానం నిరుటి కన్నా కిందికి జారిపోయింది. ఆనందంలో దక్షిణాసియా ప్రాంతీయ సహకార సమాఖ్య (సార్క్) దేశాల్లో పొరుగునే ఉన్న రెండు దేశాల కన్నా మనం దిగువనే ఉన్నాం.

ప్రపంచదేశాల ప్రజలు ఎంత మేరకు ఆనందంగా ఉన్నారన్న విషయంపై ఐక్యరాజ్యసమితి ఏటా ఒక నివేదిక తయారు చేస్తుంది. ఈ ఏడాది ఐక్యరాజ్యసమితి 156 దేశాల్లో సర్వే నిర్వహించి, 'ప్రపంచ ఆనంద సూచిక 2018'ని తాజాగా విడుదల చేసింది. ఆనందంలో భారతీయుల పరిస్థితి 2016 కన్నా 2017లో నాలుగు స్థానాలు దిగజారితే, ఈ ఏడాది ఇది మరీ దారుణంగా మరో 11 స్థానాలు కిందికి దిగజారింది. జాతీయ గరిష్ట ఆదాయం, సామాజిక మద్దతు, ఆరోగ్యకరమైన జీవితం, కనీస ఆయుర్దాయం పెరుగుదల, సామాజిక స్వేచ్ఛ, అవినీతి రహిత సమాజం, దాతృత్వం వంటి అంశాల ప్రాతిపదికన ప్రజల ఆనందాన్ని అంచనా వేస్తారు. అంతర్యుద్ధంతో అతలాకుతలమైన అఫ్ఘానిస్తాన్‌తో పాటు, ఇతర సార్క్ దేశాలన్నింటికన్నా ప్రపంచ ఆనంద సూచిక 2018లో భారత్ స్థానం దిగువనే ఉంది. 'జీవితావకాశాల్ని ఎంచుకోవడంలో స్వేచ్ఛ', 'దాతృత్వం' వంటి అంశాల్లో భారత్ సామర్థ్యం నానాటికీ తీసికట్టుగా ఉందని నివేదిక చెబుతోంది. ఈ నివేదిక ప్రకారం భారతీయులు ఎక్కువగా గల్ఫ్ దేశాలకు వలస వెళ్ళి పోతున్నట్టు తేలింది.

ప్రపంచంలో అత్యధిక స్థాయిలో ఆనందంగా ఉన్న దేశం ఫిన్లాండ్. ఇది నిరుటి కన్నా నాలుగు స్థానాలు పైకి ఎగబాకినట్టు నివేదిక తెలిపింది. ప్రపంచ ఆనంద సూచికలో ఇంతవరకు నార్వేనే మొట్టమొదటి స్థానంలో ఉండేది. అత్యుత్తమ విద్యావకాశాలు, ఉచిత ఆరోగ్య వసతుల కల్పన వంటి సదుపాయాలతో ఫిన్లాండ్ ఈ విజయాన్ని సాధించింది. నార్వే, డెన్మార్క్, ఐస్‌లాండ్, స్విట్జర్లాండ్, నెదర్లాండ్స్, కెనడా, న్యూజిల్యాండ్, స్వీడెన్, ఆస్ట్రేలియాలు ప్రపంచ ఆనంద నివేదికలో మొదటి పది స్థానాల్ని ఆక్రమించాయి. అగ్రరాజ్యాలుగా చెప్పుకుంటున్న అమెరికా 18 వ స్థానంలోను, బ్రిటన్ 19 వ స్థానంలోను ఉన్నాయి. 'తీవ్రమైన అసమానత, అపనమ్మకం, ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం సన్నగిల్లడం వంటివి అమెరికా ఆనందం సన్నగిల్లడానికి కారణాలని ఐక్యరాజ్యసమితి సుస్థిర అభివృద్ధి సమాఖ్య అధినేత జెఫ్రీ షాస్ చెప్పారు. ఈ నివేదికలో దక్షిణాఫ్రికా దేశాలైన మధ్య ఆఫ్రికా, బురుండి, దక్షిణ సూడాన్, టాంజానియా, ఎమెన్‌లు అత్యంత దిగువ స్థానాల్లో ఉన్నాయి. ఈ దేశాల్లో ప్రజాజీవనం అత్యంత భయానకంగాను, అమానుషంగాను ఉందని నివేదిక అభిప్రాయ పడింది.

స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచిక

ముంబయి విమానాశ్రయంలో భూటాన్ రాజు జిగ్మె సింగ్యే వాంగ్‌ఛుక్ 'ఫైనాన్షియల్ టైమ్స్' అనే పత్రికకు 1972లో ఒక ఇంటర్వ్యూ ఇస్తూ, 'స్థూల జాతీయోత్పత్తి కన్నా స్థూల ఆనంద సూచికే ప్రధానం' అని అన్నారు. ఆ మాట భూటాన్‌ను నడిపిస్తున్న తాత్విక చింతనకు అద్దం పడుతుంది. భూటాన్ రాజ్యాంగంలో సామాజికంగా ప్రజల ఆనందమే ప్రధాన లక్ష్యంగా నిర్వచించారు. ఐక్యరాజ్యసమితి 2011లో ఈ 'స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచిక' అనే భావన నుంచి స్ఫూర్తి పొంది, ప్రజల ఆనందాన్ని 'ప్రాథమిక మానవ లక్ష్యంగా' ప్రకటిస్తూ ఒక తీర్మానం చేసింది. సుస్థిర సామాజిక, ఆర్థికాభివృద్ధి, పర్యావరణ పరిరక్షణ, సంస్కృతీ పరిరక్షణ, సమర్థవంతమైన పరిపాలన అనే కీలకాంశాల ఆధారంగా స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచికను గణిస్తుంది భూటాన్ ప్రభుత్వం. స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచికను సరికొత్త ఆర్థిక సూత్రంగా అభివర్ణిస్తూ భూటాన్ ప్రధాని జిగ్మె థిన్లే, ఐక్యరాజ్యసమితి నాటి ప్రధాన కార్యదర్శి బాన్‌కీ మూన్ 2012లో ఒక అత్యున్నత సమావేశాన్ని నిర్వహించారు. అయితే ప్రపంచదేశాలన్నింటికీ

వీక్షణం

ఆదర్శంగా నిలిచిన ఈ స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచిక అనే భావనను విమర్శించే వారు లేకపోలేదు. భూటాన్‌లో జరుగుతున్న అంతః కలహాలు, మానవ హక్కుల ఉల్లంఘన వంటి తీవ్ర సమస్యల నుంచి దృష్టి మళ్ళించేందుకే అక్కడి ప్రభుత్వం స్థూల జాతీయ ఆనంద సూచిక వంటి నిష్ఫలమైన ప్రచారాలకు పాల్పడుతోందన్నది విమర్శకుల అభిప్రాయం.

ప్రపంచంలో ఆనంద నిలయాలివి

ప్రపంచంలో డెన్మార్క్, కోస్టారికా, సింగపూర్ వంటి ప్రదేశాలన్నింటా ఒక ఏకరూపత ఉంది. ఆయా దేశాల్లో నివసించే ప్రజలంతా భద్రత, జీవన సాఫల్యతలకు సంబంధించిన కనీస అవగాహనతో జీవిస్తారు. ఎవరికి వారు తమ వ్యక్తిగత జీవితాల్లో స్వయంగా ఒత్తిడిని తగ్గించుకుంటూ, ఆనందాన్ని పెంచుకోవడానికి ప్రాధాన్యమిస్తారు. ఇది వారికి ఎలా సాధ్యమైంది?

డెన్మార్క్‌లో ప్రజల జీవనశైలిలో శారీరక శ్రమదే అగ్రస్థానం. వారు ఎంతటి ఒత్తిడిలోనైనా ఈత వంటి శారీరక శ్రమ అధికంగా ఉండే క్రీడల్లో నిమగ్నమవుతారు. ఆ దేశ ప్రభుత్వం ప్రజలకు విద్య, ఆరోగ్య సదుపాయం, ఆర్థిక భద్రతల్ని కల్పించడంలో పూర్తిస్థాయి నిజాయితీని కలిగి ఉంటుంది. అందువల్లే డెన్మార్క్ ప్రపంచ ఆనంద సూచికలో కొన్నేళ్ళుగా అగ్రస్థానాన్ని నిలబెట్టుకుంటూ వస్తోంది.

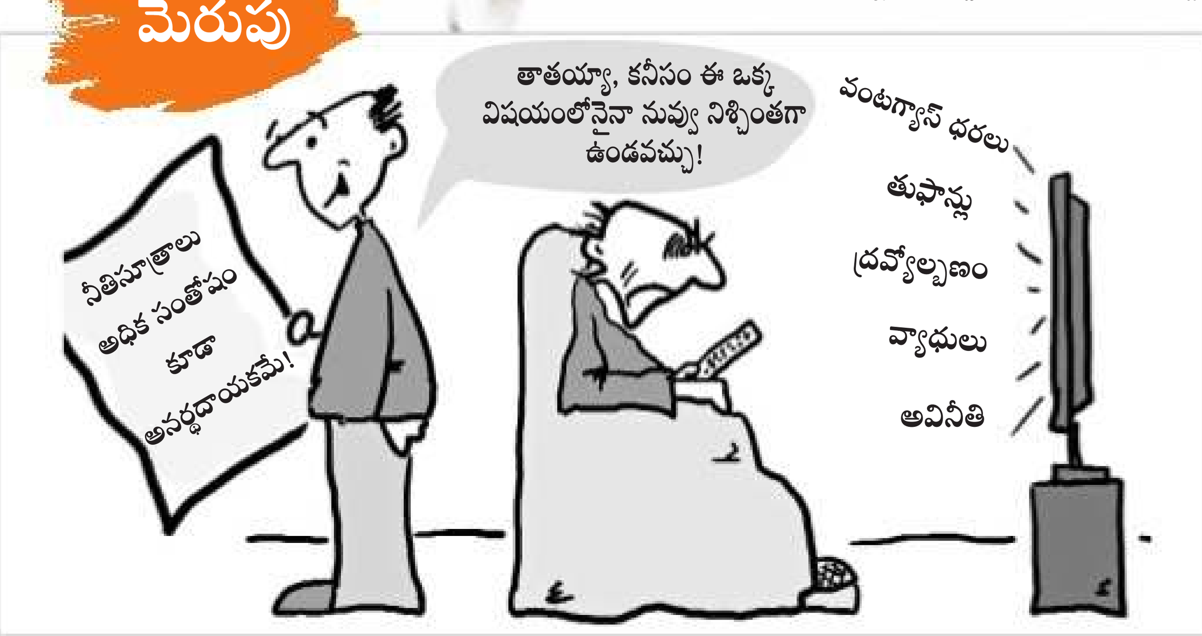
కోస్టారికాలో ఒక సగటు పౌరుని రోజువారీ జీవితం ఇలా ఉంటుంది, అతను రోజుకు ఆరుగంటలు స్నేహితులు, బంధువులతో గడుపుతాడు. పనిచేసే చోటుకు కాలినడకన వెళతాడు. ప్రతి రోజూ రోజుకు ఆరుసార్లు పండ్లు, కాయగూరల్ని ఆహారంగా స్వీకరిస్తాడు. తనకు నచ్చిన పనిని, నచ్చిన సహోద్యోగులతో వారానికి 40 గంటలు పనిచేస్తాడు. వారంలో కొన్ని గంటలు సామాజిక సేవలో గడుపుతాడు. వారాంతంలో ప్రార్థనా స్థలాల్ని సందర్శిస్తాడు. సాకర్, ఫుట్‌బాల్ వంటి ఇష్టమైన క్రీడల్ని కూడా ఆడుతాడు. ఇంతకన్నా ఆరోగ్యకరమైన, ఆనందకర మైన జీవితం అవసరమా?!

డెన్మార్క్‌లోని ఒక సగటు మహిళ బంధు, మిత్రులతో కలిసి ఇంటి పనులు, పిల్లల పెంపకం వంటి పనులను పంచుకుంటూ ఆనందంగా జీవిస్తోంది. ఆమెకు ముగ్గురు పిల్లలు. ఆమె వృత్తిరీత్యా సోషియాలజిస్టు. ప్రభుత్వం ఆమెకు, ఆమె కుటుంబానికి విద్య, ఆరోగ్య సదుపాయాల్ని ఉచితంగా అందజేస్తుంది. ఉద్యోగ విరమణ తరువాత కూడా ఆమెకు అవసరమైన ఆర్థిక సౌలభ్యాలు లభిస్తాయన్న నమ్మకం ఉంది. డెన్మార్క్‌లో ఆమె లాగానే ప్రజలందరూ కూడా తమకు ఏదైనా ప్రమాదం జరిగితే ప్రభుత్వం తప్పక ఆదుకుంటుందని నమ్ముతారు.

ఇక కోస్టారికా విషయానికి వస్తే, ఆ దేశం అగ్ని పర్వతాలతో నిండి ఉంటుంది. అందువల్ల పెద్ద పెద్ద భూకమతాలు ఏర్పడే అవకాశమే లేదు. ఆ దేశవాసులు ఆర్థికంగా భూస్వాములు కారు. ఉన్న కొద్దిపాటి ఆస్తిపాస్తులతో వాళ్ళు తమకు అన్ని విధాలా అండగా నిలిచే అధ్యక్షుణ్ణి ఎన్నుకుంటారు. విద్య, రక్షిత తాగునీరు, సామాజిక భద్రత, గ్రామాల్లో ఉచిత వైద్య సౌకర్యాలు వంటి మౌలిక సదుపాయాల కల్పనే ప్రధాన లక్ష్యంగా ఈ అధ్యక్షుడు కృషి చేస్తారు. కోస్టారికాలో 1869లో ప్రాథమిక విద్యను ప్రతి విద్యార్థికి తప్పనిసరి చేస్తూ చట్టాన్ని అమల్లోకి తెచ్చారు. ముఖ్యంగా బాలికలకు ప్రాథమిక విద్యను తప్పనిసరి చేశారు. తద్వారా 1930ల నాటికి లాటిన్ అమెరికా దేశాల్లో కోస్టారికా అత్యధిక అక్షరాస్యత కలిగిన దేశంగా ఎదిగింది. గ్రామాల్లో ఉచిత వైద్య సౌకర్యాన్ని కల్పిస్తూ 1961 నాటికి చట్టాన్ని తెచ్చింది. ఈ పట్టుదల నేటికీ కొంచెం కూడా సడల లేదు. కోస్టారికా ప్రభుత్వం ప్రజా సంక్షేమం దిశగా తన ప్రయాణాన్ని కొనసాగిస్తూనే ఉంది. ఇక సింగపూర్, తదితర ప్రాంతాల విషయానికి వస్తే, అక్కడి ప్రజలు ఆర్థిక పురోగతి కోసం పట్టుదలతో శ్రమిస్తారు. తద్వారా జీవన సాఫల్యాన్ని అనుభూతిస్తారు. తాజాగా వెలువడిన ప్రపంచ ఆనంద సూచిక 2018 నివేదిక 'ప్రపంచ ఆనందంలో మూడు వంతులు ఆనందానికి ఆరు కారణాల్ని గుర్తించింది. స్థిరమైన ఆర్థిక ప్రగతి, ఆరోగ్యకరమైన జీవితం, ఆయుర్దాయం, సామాజిక సత్సంబంధాలు, దాతృత్వం, నమ్మకం, కోరుకున్నట్టుగా జీవించే స్వేచ్ఛ. ఇవన్నీ అలవోకగా లభించేవి కావు. ఒక దేశ ప్రభుత్వం, దాని సాంస్కృతిక, నైతిక విలువల మీద ఆధారపడే ఈ అంశాలన్నీ ప్రజలకు అందుబాటులోకి వస్తాయి. ప్రజల ఆనందం కేవలం వ్యక్తిగతమైంది మాత్రమే కాదు, అది ప్రభుత్వ కార్యదీక్ష, సచ్ఛీలత మీదే ఎక్కువగా ఆధారపడి ఉంటుంది.

– కల్కి

మెరుపు

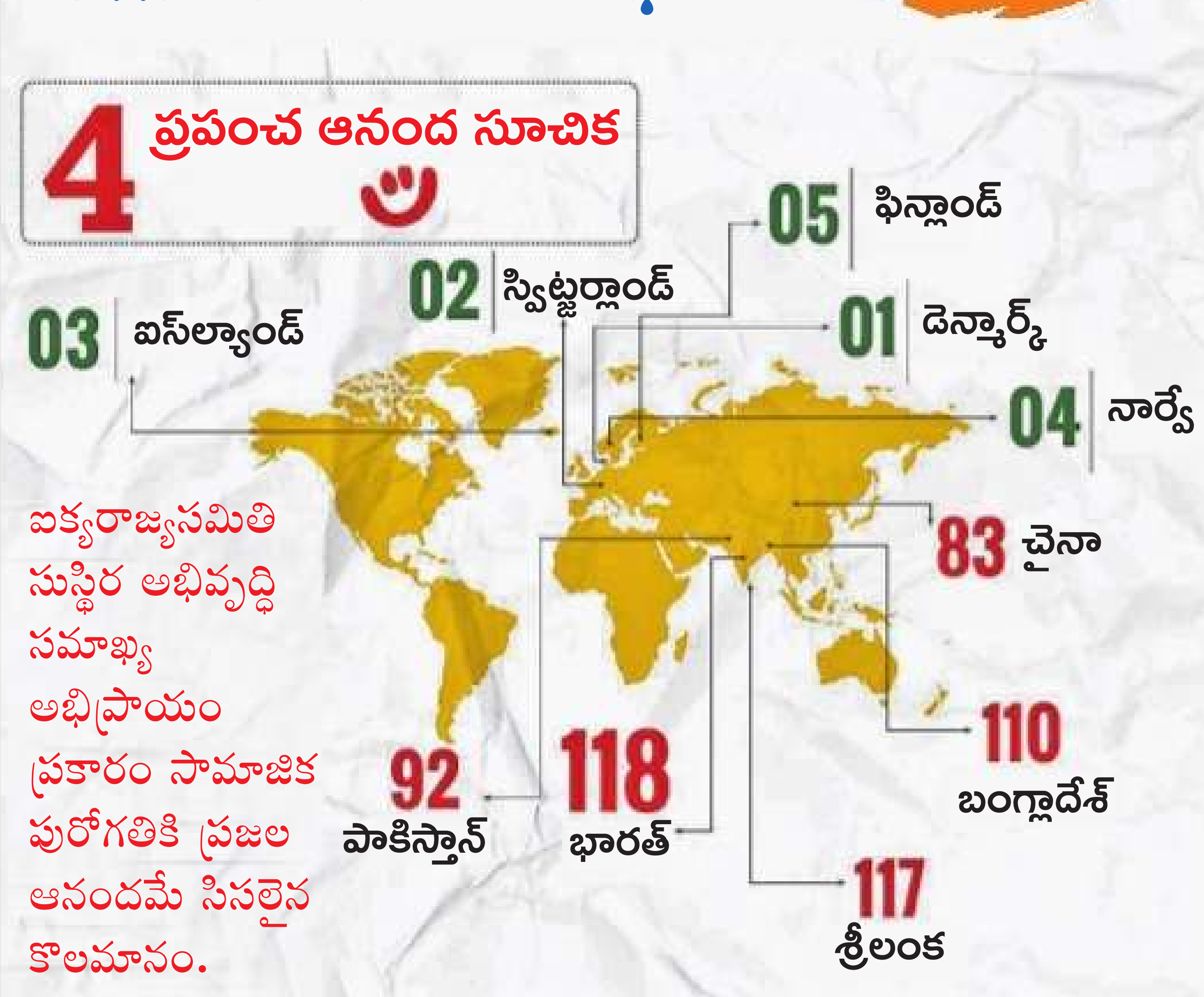

పథం

'నీ మాట, చేత,
ఆలోచనల మధ్య సమన్వయం
ఉన్నప్పుడు నువ్వు సంతోషంగా ఉంటావు'

– మహాత్మాగాంధీ

గణన

దిగులు దారిలో భారత్

ఐక్యరాజ్యసమితి సుస్థిర అభివృద్ధి సమాఖ్య అభిప్రాయం ప్రకారం సామాజిక పురోగతికి ప్రజల ఆనందమే సిసలైన కొలమానం.

తూణీరం

'సంపద, డబ్బు అనేవి సంతోషానికి ఎంతవరకు ముడిపడి ఉంటాయి, సామాజిక పురోగతి ప్రజల సంతోషాన్ని ఏ విధంగా ప్రభావితం చేస్తుంది?' అన్న ప్రశ్నకు వాళ్ళు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు ఇలా ఉన్నాయి.

ప్రజల శ్రేయస్సు, సామాజిక భద్రత, మౌలిక సదుపాయాల వంటి కీలక లక్ష్యాల వేదికగా 'ప్రపంచ ఆనంద సూచిక'ను అంచనా వేస్తారని అంటారు. ప్రజల ఆనందమే సామాజిక పురోగతికి కొలమానమన్న అభిప్రాయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ఈ నివేదిక ప్రజల సామాజిక జీవితంలో ఆనందాన్ని ఎంత వరకు ప్రతిఫలిస్తుందో కొందరు మేధావులు, సామాజిక కార్యకర్తల మాటల్లోనే తెలుసుకుందాం.

మానవ సంబంధాలే అసలు సంపద!

అల్లం నారాయణ, తెలంగాణ ప్రెస్ అకాడమీ అధ్యక్షులు

సంపదకీ, డబ్బుకీ, ఆనందానికీ సంబంధం లేదు. కుటుంబ, సామాజిక, స్నేహ సంబంధాల్లాంటి మానవ సంబంధాల వల్లనే మనుషుల ఆనందంగా ఉంటారని శాస్త్రీయంగా వెల్లడైంది. డబ్బుతో సౌకర్యాల్ని కొనగలం. అవసరాలు తీరేంత వరకు డబ్బు అవసరమే. కానీ అవసరాలకు మించిన డబ్బు అనర్థదాయకం. మితిమీరిన సంపద సంతోష హేతువు కాదు. సంపద కంటే సామాజిక, సామూహిక జీవనమే ఆనందానికి బాటలు పరుస్తుంది. సామాజిక పురోగతి, ఆర్థిక పురోగతి అనే రెండు విషయాల మధ్య సమతుల్యతను సాధించిన సమాజాల్లో ప్రజలు ఆనందంగా ఉంటారు. అయితే వెనుకబాటుకు గురైన సమాజాల్లో ప్రజలు దుర్భర దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. దారిద్ర్యం వారి సంతోషాన్ని హరించి వేస్తోంది. అవసరాల్ని తీర్చేంత వరకే డబ్బు ప్రధానమైంది, ఆనందానికి మాత్రం సామూహిక జీవనమే సరైన దారి.

కొందరి సంతోషం అందరిదీ కాదు!

కె. సత్యవతి, 'భూమిక' సంపాదకురాలు, మహిళోద్యమ నేత

డబ్బు, సంతోషం అనేవి పరస్పరం ముడిపడిన విషయాలు కావు. సంతోషం అనేది శారీరకపరమైంది కాదు. అది మానసికమైంది. శరీరపరమైన సౌఖ్యాలకు అంతు లేదు. ఆ సౌఖ్యాలకు డబ్బు కావాలి. కానీ ఒక చెట్టును లేదా పువ్వును లేదా సముద్రాన్ని చూసి మనం సంతోషిస్తాం. దీని కోసం డబ్బును ఖర్చు పెట్టనక్కర్లేదు. సుఖంగా బతకడానికి డబ్బు కావాలంటారు, అందులో ఎంతమాత్రమూ నిజం లేదు. డబ్బుతో వచ్చే సంతోషంలో ఎంతటి నిజముందో సందేహాస్పదమే! భూటాన్ స్థూల జాతీయోత్పత్తి కంటే ప్రజలు ఎంత సంతోషంగా ఉన్నారన్నదానికి విలువనిస్తుంది. అందర్నీ సంతోషంగా ఉంచడమే నిజమైన సంతోషమా, లేక కొంతమందిని మాత్రమే సంతోష పెట్టడం నిజమైన సంతోషమా? ఉదాహరణకు పోలవరం ప్రాజెక్టును తీసుకుంటే, నీళ్ళలో సంతోషం ఉండవచ్చు, కానీ అందుకోసం నిర్వాసితులవుతున్న వారికి అది ఎంత మాత్రమూ సంతోషకరం కాదు. అభివృద్ధి ఫలాలు అందరికీ సమానంగా అందితేనే సామాజిక పురోగతి సాధ్యమవుతుంది. మన అభివృద్ధి నమూనా విధ్వంసంతో ముడిపడింది. అది అందరికీ సంతోషాన్నివ్వదు.

డబ్బు పరిపూర్ణ సంతోషాన్నివ్వదు

ఆశాలత, మహిళారైతు హక్కుల వేదిక

సంతోషం విషయానికి వస్తే, అందర్నీ ఒకే గాటన కట్టలేం. ఈ విషయంలో పేదలు ఒక విధంగా స్పందిస్తే, డబ్బున్న వాళ్ళు మరో విధంగా స్పందించవచ్చు. అలాగే పురుషులు, అగ్రకులాల వారు ఒక రకంగా స్పందించవచ్చు. దేశంలో దాదాపు 75 శాతం మంది పేదలే ఉన్నారు. అణచివేతకు, పితృస్వామ్యానికి బలవుతున్న వాళ్ళు కూడా వీరిలో ఉన్నారు. ఇంతటి కష్టాల్లో ఉన్న ప్రజలకు డబ్బు ఒక మేరకు అవసరం, వాళ్ళకు అది సంతోషాన్నిస్తుంది. ఒక స్థాయికి వెళ్ళిన తరువాత గుర్తింపు, హోదా, రాజకీయ చైతన్యం వంటివి కూడా ఆనందకారణాలవుతాయి. డబ్బు పరిపూర్ణ సంతోషాన్నివ్వదు. మహిళా రైతులతో నేను పని చేస్తుంటాను. వాళ్ళు ఇంటా, బయటా ఎంతో శ్రమ చేస్తుంటారు. వారు సమాజానికి, కుటుంబానికి చేస్తున్న సేవలకు, వారి శ్రమకు గుర్తింపు కావాలి. సమాజంలో వారికి గౌరవం కావాలి. డబ్బు, హోదా, గుర్తింపు అన్నవి సంక్లిష్టమైనవి. ఒకదానితో మరొకటి ముడిపడి ఉంటాయి. ఉదాహరణకు దళితుల్లో బాగా చదువుకున్న వారు, డబ్బున్న వారు, పేద దళితులు సంతోషం విషయంలో ఒకే విధంగా స్పందించలేరు. సంఘటితమవడం, జీవితపు విలువలు తెలుసుకోవడం, సామాజిక చైతన్యాన్ని కలిగి ఉండడం, ఇవన్నీ కలిస్తేనే సామాజిక పురోగతి సాధ్యమవుతుంది.

భరోసానే సంతోషానికి నాంది

జి.లక్ష్మినరసయ్య, ప్రముఖ సాహిత్య విమర్శకులు

డబ్బు లేనిదే జీవితం అసాధ్యం. ప్రేమ లేని జీవితం అసమగ్రం. అయితే డబ్బు జీవితాన్ని సాధ్యం చేసినప్పటికీ, దాన్ని సంతోషంతో నింపగలదని చెప్పలేం. ప్రేమాభిమానాలూ, పరస్పర సంఘీభావాలూ మనుషుల్లో తీసుకొచ్చే మానసిక భరోసానే అసలైన సంతోషాన్ని ఇస్తుంది. కేవలం దేహ సంబంధమైన తృప్తే సంతోషం కాదు కాబట్టి, మానసిక శాంతి, భద్రత, భవిష్యత్తు పట్ల భరోసానే సంతోషానికి ఎక్కువ కారణం అయ్యే ఆస్కారం ఉంది. సామాజిక పురోగతి అంటే నా దృష్టిలో ప్రతి మనిషికీ చెందిన హుందాతనాన్నీ, సమాన హోదానీ, స్వతంత్రతనీ పరిరక్షించేది. ఇది లేకుండా ఎన్ని భౌతిక వసతులు కలిగినా అవసరాలు తీరవచ్చు, కానీ ఆనందం కలుగుతుందని మాత్రం చెప్పలేం. అలాగే మనిషికి ప్రాథమిక సౌకర్యాలు సమకూరడానికి డబ్బు కీలకమని మరువరాదు. ఖాళీ కడుపుతో ఎవరూ సంతోషంగా గడపలేరు. పొరుగు వాళ్ళనే కాదు, ప్రియమైన వాళ్ళను కూడా ఖాళీ కడుపుతో ప్రేమించలేరు.

ఇంటర్వ్యూలు: పసుపులేటి గీత

కిటికీ

'కొరత'లమానికం!

ప్రపంచ ప్రజల ఆనంద సూచిక 2018 నివేదిక ప్రకారం ఒక దేశంలో ప్రజలు ఆనందకరమైన జీవనాన్ని కొనసాగించడానికి ప్రాథమిక విద్య, ఉచిత ఆరోగ్య సౌకర్యం, రక్షిత తాగునీటి సౌకర్యం వంటి మౌలిక సదుపాయాల్ని కల్పించడంలో ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా సంతృప్తికరమైన రీతిలో పురోగతిని సాధించాల్సి ఉంటుంది. అయితే మన దేశంలో ఈ అంశాలకు సంబంధించిన కొన్ని నిజాలు ఇలా ఉన్నాయి.

భారతదేశంలో 2011 నాటికి ప్రీప్రైమరీ పాఠశాలల్లో నమోదైన విద్యార్థుల సంఖ్య 58 శాతంగాను, ప్రాథమిక పాఠశాలల్లో నమోదైన విద్యార్థుల సంఖ్య 93 శాతంగాను ఉంది. అయితే అధ్యయనాల ప్రకారం పదేళ్ళ వయసు కలిగిన గ్రామీణ విద్యార్థుల్లో సగానికి సగంమందికి కనీసం చదవడం కూడా రాదు. అరవై శాతం మంది విద్యార్థులకు కనీసం కూడికలు, తీసివేతలు కూడా తెలియవు. ఈ విద్యార్థుల్లో సగం మంది 14 ఏళ్ళ వయసు వచ్చేనాటికి చదువుకు స్వస్తి చెప్పేస్తున్నారు.

గ్రామీణ పాఠశాలల్లో ప్రతిరోజూ 25 శాతం మంది టీచర్లు విధులకు గైర్హాజరవుతున్నారు. కొన్ని అధ్యయనాల ప్రకారం ప్రాథమిక విద్యారంగంలో ప్రతి 35 మంది విద్యార్థులకు ఒక్క టీచరు మాత్రమే ఉన్నారు.

ఒకానొక అధ్యయనం ప్రకారం ప్రతి 188 ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో 59 శాతం పాఠశాలల్లో రక్షిత తాగునీటి సౌకర్యం లేదు, 89 శాతం పాఠశాలల్లో మరుగుదొడ్డి సౌకర్యం లేదు.

మనదేశంలో 2017 నాటికి 63.4 మిలియన్ల మంది గ్రామీణులకు రక్షిత తాగునీటి సౌకర్యం లేదు. వీరిలో ఎక్కువ మంది పంజాబ్, హర్యాణా, ఉత్తరాఖండ్‌కు చెందిన వాళ్ళే. రక్షిత తాగునీటి సౌకర్యానికి నోచని ఈ భారతీయ జనాభా ఎంత పెద్దదంటే, ఇది ఆస్ట్రేలియా, స్వీడెన్, బల్గేరియా, శ్రీలంకల జనాభా అంత పెద్దది.

భారతీయ ఆరోగ్యరంగంలో ప్రైవేటు సంస్థల వాటానే ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల దేశంలోని గ్రామీణ పేదల ఆరోగ్య అవసరాలు సంతృప్తికరంగా తీరడం లేదు. భారతీయ జనాభా పాతికేళ్ళలో 2016 నాటికి 450 మిలియన్లు పెరిగింది. వీరిలో సగానికి సగం మంది పేదలే ఉన్నారు. దేశంలో వృద్ధుల శాతం కూడా పెరగడం వల్ల ఆరోగ్య సమస్యల భారంతో దేశం కునారిల్లుతోంది.

దేశంలో దారిద్ర్యరేఖకు దిగువన ఉన్న జనాభాకు ఆరోగ్య సౌకర్యాలు, మందులు అరకొరగానే అందుతున్నాయి. ప్రజా ఆరోగ్యరంగంలో ప్రభుత్వ సంస్థలు చాలినంతగా లేకపోవడం వల్ల పేదల ఆరోగ్య అవసరాలు తీరడం లేదు.

మనం
జనం కోసం.. అక్షర యజ్ఞం..

బుధవారం, మార్చి 21

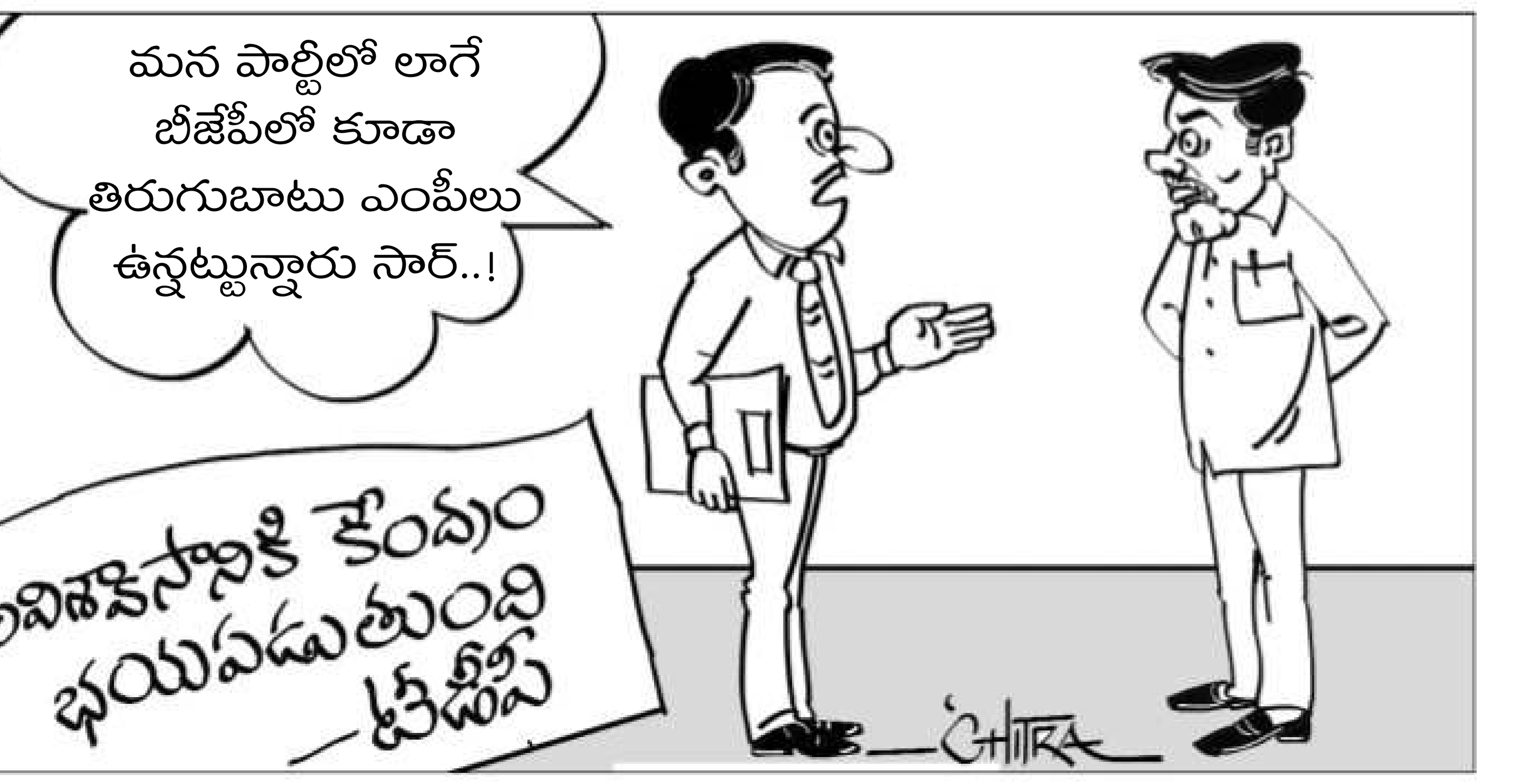
ప్లీనరీ ఫలిస్తుందా?

రాబోయే సార్వత్రిక ఎన్నికలకు సన్నాహాలు ప్రారంభమయ్యాయి. కాంగ్రెస్ సారథ్యంలోని యూపీఏ కూటమిలో భాగస్వామ్యం కావడం కానీ, బయట నుంచి మద్దతివ్వడం గానీ జరగదని వామపక్షాల్లో సీపీఎం ఇప్పటికే నిర్ణయించుకుంది. దానికితోడు కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక, బీజేపీ వ్యతిరేక ప్రాంతీయ పార్టీలు మూడో ఫ్రంట్ పెట్టుకునేందుకు ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేశాయి. జాతీయస్థాయిలో విడివిడిగా వామపక్షాలు, వివిధ ప్రాంతీయ పార్టీల ప్రభావం గణనీయమైనది కాకపోయినా, ఫ్రంట్‌గా ఏర్పడిన సమయంలో విజయావకాశాలను కల్పించే శక్తిని తోసిపుచ్చలేము. అయితే గత సార్వత్రిక ఎన్నికల్లో దెబ్బతిని, అస్తిత్వ సంక్షోభంలోకి కూరుకుపోయిన కాంగ్రెస్ బలమైన జాతీయ ప్రత్యామ్నాయంగా నిలుస్తుందన్న ఆశలు అడుగంటినట్లు ప్రతిపక్షాలు భావిస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో రాబోయే ఎన్నికల వ్యూహ రచన కోసం కాంగ్రెస్ పార్టీ తన 84 ప్లీనరీ సమావేశాలను న్యూఢిల్లీలో మూడు రోజులపాటు జరుపుకుంది. లోక్‌సభలో 50 సీట్లు, మూడు రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ తిరిగి జాతీయస్థాయి ప్రత్యామ్నాయంగా పుంజుకోవడం కష్టతరమైన విషయం. అయితే ప్రధాన స్రవంతి ఎన్నికల రాజకీయాల్లో సొంత పార్టీ నిర్మాణం, ప్రజాబలం కన్నా అధికార పార్టీపై ప్రజావ్యతిరేకత అనేది గెలుపు గీటురాయిగా ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో ఐదేళ్ళ పాలనలో బీజేపీ సాధించిన ప్రజావ్యతిరేకతే కాంగ్రెస్ గెలుపునకు ప్రాతిపదికగా నిలుస్తుంది. అయితే చిక్కేమిటంటే తృతీయ ప్రత్యామ్నాయం పేరుతో బీజేపీ వ్యతిరేక, కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక థర్డ్ ఫ్రంట్ అధికార పార్టీ వ్యతిరేక ఓట్లను ఆకర్షిస్తే కాంగ్రెస్ గెలుపు అసాధ్యమవుతుంది. ఎన్నికలు సమీపించే కొద్దీ రాజకీయ పార్టీల సమీకరణాలు ఎలా మారుతాయో వేచిచూడాలి.

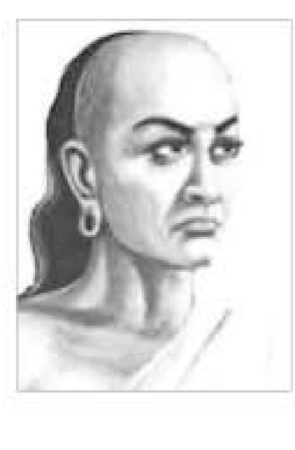
కాంగ్రెస్‌కు రాహుల్ గాంధీ అధ్యక్షుడయ్యాక జరిగే తొలి ప్లీనరీ సమావేశం వల్ల, రానున్న సార్వత్రిక ఎన్నికలకు ముందుగానే కర్ణాటక, రాజస్థాన్, మధ్యప్రదేశ్ తదితర రాష్ట్రాల అసెంబ్లీలకు ఎన్నికలు జరగనున్న దృష్ట్యా ఈ సమావేశాలు అత్యధిక ప్రాధాన్యత సంతరించుకున్నాయి. ఈ ప్లీనరీలో జరిగే తీర్మానాలపై ఆధారపడి రాబోయే ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ విజయావకాశాలుంటాయి. వివిధ వర్గాల ప్రజలకు పలు హామీలిస్తూ ఎన్నికల ప్రణాళికను ముందస్తుగా ప్లీనరీలో వెల్లడించారు. ఎన్నికల పొత్తులపై సంకేతాలిచ్చారు. బీజేపీ పాలనలోని పలు వైఫల్యాలను, నిరంకుశ పోకడలను, ప్రజలను విచ్ఛిన్నం చేసే విద్వేష-విభజన రాజకీయాలను కాంగ్రెస్ ఈ ప్లీనరీలో దుయ్యబట్టింది. దేశవ్యాప్తంగా గోరక్షక దళాల అమానవీయ అకృత్యాలు, దాడులు వగైరా విద్వేషకాండలకు బీజేపీ ప్రత్యక్ష/పరోక్ష సమర్థనను ప్లీనరీ విమర్శించింది. బీజేపీ పాలనలో విదేశాల్లో నల్లధనం వెలికితీత, రైతులకు గిట్టుబాటు ధర కల్పించడం, యువతకు ఉపాధి కల్పన వంటి ఎన్నికల హామీల విఫలం నుంచి పెద్దనోట్ల రద్దు, జీఎస్టీ తప్పుడు చర్యలు, అవినీతి కుంభకోణాలపై కాంగ్రెస్ పార్టీ విరుచుకుపడింది. మోదీ పాలనపై ప్రజల్లో అసంతృప్తి పెరిగిన వైనాన్ని, ఈ నేపథ్యంలో ప్రత్యామ్నాయ ప్రభుత్వం కోసం దేశం ఎదురు చూస్తోందని ప్లీనరీ సరిగానే అంచనావేసింది.

అయితే బీజేపీ సారథ్యంలోని ఎన్డీఏ పాలనకు ముందు పదేళ్ళ పాటు సాగిన కాంగ్రెస్ పార్టీ యూపీఏ పాలనలో పౌర అణు ఒప్పందం నుంచి వివిధ సరళీకరణ, ప్రపంచీకరణ ఆర్థిక విధానాలు, వాటి నేపథ్యంలో తలెత్తిన అసంఖ్యాక కుంభకోణాల గురించి ఈ ప్లీనరీ కించెత్తు పశ్చాత్తాపం కానీ, ఆత్మవిమర్శను ప్రకటించలేదు. పైగా ఆ విధానాలను బీజేపీ సవ్యంగా అమలు చేయలేదని, తాను అధికారంలోకి వస్తే మరింత సమర్థంగా ఆ విధానాలను అమలు చేయగలనని ప్లీనరీ ప్రకటించింది. ప్రపంచ వాణిజ్యసంస్థలో భారత్ భాగస్వామ్యపక్షమైనప్పటి నుంచి అధికారంలోకి వచ్చిన ఏ రాజకీయ పార్టీ అయినా ఆ సంస్థ విధివిధానాలను అనుసరించి వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక విధానాలను, విదేశీ వాణిజ్య విధానాన్ని అమలు చేయడం తప్ప మరొక ప్రత్యామ్నాయమంటూ ఉండదు. దాంతో స్వాతంత్రోద్యమ అనంతరకాలంలో వివిధ రాజకీయపక్షాలు ప్రత్యామ్నాయ రాజకీయార్థిక విధానాల ఎజెండాతో ఎన్నికల్లో తలపడేవి. అయితే డబ్ల్యూటీవో ఒప్పందం తర్వాత రాజకీయ పక్షాలకు సొంత ఆర్థిక విధానమంటూ అమలు చేసేందుకు అవకాశం లేకుండా పోయింది. దాంతో ఆయా రాజకీయ పక్షాల లక్ష్యాలను బట్టి విభిన్న ఆర్థిక విధానాలతో రూపొందిన ఎన్నికల ఎజెండా స్థానంలో అవినీతి నిర్మూలన, పాలనలో పారదర్శకత, అస్తవ్యస్తత, ప్రపంచీకరణను మరింత సమర్థంగా అమలు చేయడం వంటి నినాదాల ఎజెండా మాత్రమే మిగిలింది. ఈ నేపథ్యంలో జాతీయ రాజకీయ పక్షాలైన బీజేపీ, కాంగ్రెస్, వామపక్షాలకు గానీ, వివిధ ప్రాంతీయ పార్టీలకు గానీ ప్రపంచీకరణ ఆర్థిక విధానాలు అమలు చేయడం తప్ప వేరే గత్యంతరం ఉండదు. అందువల్ల జాతీయ రాజకీయ పక్షాలు, థర్డ్ ఫ్రంట్‌లు అధికారంలోకి రావడం వల్ల ప్రజలకు పెద్దగా ఒరిగేదేమీ ఉండదు. తాత్కాలికంగా ఏవో కొన్ని సంక్షేమ పథకాల వల్ల కలిగే ప్రయోజనం తప్ప దీర్ఘకాలిక ఆర్థికలబ్ధి అంటూ ప్రత్యేకంగా ఏమీ ఉండదు. అయితే ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం కారణంగా అంతర్జాతీయంగా ఫాసిజం రెక్క విప్పుతోంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక దేశాల్లో ప్రభుత్వంలోనూ, సమాజంలోనూ నేడు ఫాసిజం బలంగా వేళ్లూనుకుంటున్న సందర్భంలో కనీస నిరసన కూడా వ్యక్తం చేయలేని పరిస్థితి రోజురోజుకూ ఏర్పడుతోంది.

నేడు దేశంలో ఆర్థిక ఉదాసీనత అలుముకొని ఉంది. రైతులు, కార్మికులు, చేతివృత్తుల వాళ్ళు, అసంఘటిత రంగ శ్రామికులు, దళిత-బహుజన సమూహాలు, మహిళలు, యువజనులు తదితర సమాజంలోని ప్రతి సమూహమూ తీవ్ర సంక్షోభంలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నాయి. ఈ సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రజలు సంఘటితం కావల్సిన తరుణంలో కుల, మత, జాతి అస్తిత్వాల మధ్య అంతర్గత వైషమ్యాలు ప్రజ్వరిల్లడం వల్ల సంక్షోభ వ్యతిరేక సంఘటిత పోరాటం నీరుగారి పోతోంది. మాల-మాదిగలు, ఆదివాసి-లంబాడీ, బీసీ-ఎంబీసీ, మైనారిటీ వగైరాల రూపంలో పాలకవర్గాలు సృష్టించిన ప్రజల మధ్య వైరుధ్యాలు వైషమ్యాల స్థాయికి చేరుకోవడంతో పరిష్కారాలు మరింత సంక్లిష్టంగా మారాయి. ఈ నేపథ్యంలో వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక రంగాల్లో కొన్ని సూచనలు, సంక్షేమ పథకాలు, దేశంలో ఒక్క శాతంగా ఉన్న శతకోటి సంపన్నులపై 5 శాతం పన్ను విధించడం వంటి ప్రజాకర్షక విధానాలతో కాంగ్రెస్ పార్టీ రాబోయే ఎన్నికల బరిలోకి దిగబోతుంది. కొనుగోలు శక్తి పోయి, రోజురోజుకు దిగజారుతున్న ఆర్థిక పరిస్థితుల నుంచి పెరుగుతున్న ప్రజాగ్రహాన్ని ప్లీనరీ నినాదాలు ఏ మేరకు ఓట్లుగా మారేందుకు ఉపకరిస్తాయో వేచి చూడాలి.

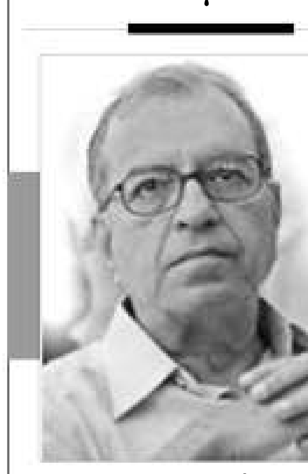

మంచిమాట

'ఎందుకు ఈపని చేస్తున్నాను? దీనివల్ల ఫలితం ఏమిటి? ఇందులో విజయం సాధించగలనా? ఈ మూడు ప్రశ్నలు వేసుకోకుండా ఏ పనీ మొదలు పెట్టకూడదు.'

- చాణక్యుడు

స్వేచ్ఛారావం

జి. హరగోపాల్

ఉప ఎన్నికలు రైతాంగ ఉద్యమాలు

గత ఒకటి రెండు నెలల్లోనే భారత రాజకీయాలు కొన్ని మలుపులు తిరుగుతున్నాయి. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా రాజకీయాలు సాంస్కృతిక రంగానికి పరిమితమై ప్రజలను మత లేదా కల్చరల్ (cultural) సమస్యల చుట్టూ సమీకరించే దిశగా సాగుతున్నాయి. కల్చర్ మానవ జీవితంలో ప్రధానమైనదే కానీ, దానికి రాజకీయ, ఆర్థిక (political economy) మూలాలుంటాయి. ఈ మధ్యకాలంలో గోరఖ్‌పూర్ లాంటి బలమైన మతతత్వ ప్రభావముండి మఠాధిపతులు రెండున్నర దశాబ్దాల నుంచి తిరుగులేకుండా గెలిచే ప్రాంతాల్లో స్వయాన యోగి ఆదిత్యనాథ్, అదీ ముఖ్యమంత్రి పదవి చేపట్టిన తరువాత బీజేపీ అభ్యర్థి ఓడిపోయాడు. దానికి తోడు ఫుల్‌పూర్ నియోజకవర్గంలో కూడా బీజేపీ అభ్యర్థి ఓడిపోయాడు. అయితే, గతంలో గుజరాత్, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్‌లలో బీజేపీకి వ్యతిరేకంగా గాలులు వీస్తున్న వాతావరణం కనిపించినా గోరఖ్‌పూర్‌లో ఓటమి రాజకీయాలను ఒక మలుపు తిప్పే ప్రాధాన్యత కలిగుంది. యోగి ఆదిత్యనాథ్‌ను రాష్ట్రీయస్వయం సేవక్ సంఘ్ దాదాపు మోదీకి ప్రత్యామ్నాయంగా లేదా ఆయన వారసుడిగా భావించి ఆయనను దేశవ్యాప్తంగా ఎన్నికల ప్రచారానికి ఉపయోగిస్తోంది. తన సొంత నియోజకవర్గంలో తన సొంత అభ్యర్థిని గెలిపించలేని వ్యక్తి ఇతర ప్రాంతాలలో ఎన్నికల ప్రచారం చేయడానికి కావలసిన అర్హత కోల్పోయాడు. 'ఇంట గెలిచి రచ్చ గెలవాలనే' నానుడి మనదేశంలో విస్తృతంగా ప్రజల నాలుకల మీద ఆడుతుంది. ఇది యోగికే కాక బీజేపీకి, ఆర్ఎస్ఎస్‌కి కొంతకాలం కోలుకోలేని దెబ్బ.

బీజేపీకిగానీ, ఆ మాటకొస్తే ఏ పార్టీకైనా ఎన్నికలలో ఎదురుదెబ్బ తగలడానికి లేదా గాలి ఎదురు తిరగడానికి కారణాలు కొంత లోతుగానే ఉంటాయి. అవి అంత సులభంగా తేలవు. టీవీ చానెల్‌లో జరిగే చర్చలలో లేవదీసే అంశాలకంటే ఈ కారణాలు చాలా నిక్షిప్తంగా ఉంటాయి. గోరఖ్‌పూర్, ఫుల్‌పూర్‌లో ఓడిపోవడానికి ఎస్పీ (SP), బీఎస్పీ పార్టీల పరస్పర సహకారం అంటున్నారు, అది కొంతవరకు నిజమైనా గత పార్లమెంటరీ ఎన్నికలలో యోగికి 53 శాతం ఓట్లు వచ్చాయి. ఈ లెక్కన ఈ రెండు పార్టీల సహకారమే కాక వేరే కారణాలు కూడా ఉన్నాయి. యోగి ఆదిత్యనాథ్ గెలిచినప్పటి నుంచి చేపట్టిన సమస్యలలో కల్చరల్ సమస్యలే ఎక్కువ. శాంతిభద్రతల పేర చాలామంది క్రిమినల్స్ అని ఆరోపించి ఎన్‌కౌంటర్ చేశారు. దీనికి కనీసం మావోయిస్టుల ఎన్‌కౌంటర్‌లో చేసే కట్టుకథలు కూడా లేవు. నేరస్తులను సరాసరి చంపవచ్చునా, అది చట్టబద్ధపాలనా పరిధిలో ఇముడుతుందా అనే ప్రమాణం కాక 'ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగేయుగే' అనే ధర్మసూత్రం ఉపయోగిస్తే దాని పర్యవసానాలు ఉంటాయని, భారత్ ప్రజలకు కొంతైనా రాజ్యాంగం, రాజ్యాంగపర హక్కులు, చట్టబద్ధ పాలనమీద ఈ ఏడు దశాబ్దాలలో కొంతైనా అవగాహన ఏర్పడిందనేది ఒక వాస్తవం. ఇది ఉన్నతమైన చైతన్యస్థాయి అని నేనడం లేదు, కానీ కొంత చైతన్యమైనా పెరిగిందనేది నా భావన. భవిష్యత్తులో బీజేపీ రాజకీయాలు అణచివేయండి, అణగదొక్కండి అనే అవగాహన మీద సాధ్యమవుతుందా అనేది వాళ్లు తేల్చుకోవలసిన అంశం.

రాజకీయాలు కల్చరల్ పరిధి నుంచి క్రమక్రమంగా ఆర్థిక రాజకీయ సమస్యల వైపు మళ్లడం మనం కొంత స్పష్టంగా చూడవచ్చు. నిజానికి కాంగ్రెస్ పార్టీ 2014 ఎన్నికలలో ఎందుకంత చిత్తుగా ఓడిపోయిందనే ప్రశ్నకు చాలామంది అవినీతి అని, స్కాంలని విశ్లేషిస్తూ వచ్చారు. పెద్దపెద్ద టూజీ (2G) స్కాం లాంటి ప్రభావం గ్రామీణ ప్రాంత ప్రజలపై ప్రత్యక్షంగా ఉండదు. ప్రత్యక్షంగా ఉండాలి అంటే రాజ్యం సంక్షేమ రాజ్యమై ఉండాలి. అలాంటప్పుడు 2జీ స్కాం వలన రాజ్యం దాదాపు లక్షా 73 వేల కోట్లు కోల్పోయింది అని అంచనా వేస్తే ఆ ఆదాయం నికరంగా ప్రభుత్వ ఖజానాకు వస్తే అది పేదల సంక్షేమం కొరకు, వైద్యం కొరకు, విద్య కొరకు ఖర్చు పెట్టే విధానాలుంటే ప్రజల జీవనం మీద దాని ప్రభావం ఉంటుంది. దేశంలో వంద కార్పొరేట్ల దగ్గర 49 లక్షల కోట్ల సంపద కేంద్రీకృతమైనపుడు 2జీ స్కాం వలన అది యాభై లక్షల కోట్లకు చేరుకోలేదనేది వాస్తవం. పేదలను దోచి పెద్దలకు చేరవేసే బాధ్యత రాజ్యం తనమీద వేసుకున్నపుడు స్కాంలు పెద్దల సమస్యేగానీ పేదల సమస్య కాదు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో వ్యవసాయక సంపదను కొల్లగొట్టి కేవలం ఒక్కశాతం మంది దేశ ఆదాయంలో 73 శాతం సంపద అనుభవిస్తున్నారని ఆక్స్‌ఫాం (oxoform) ఈ మధ్యే తన అధ్యయనంలో పేర్కొంది. గత నాలుగు అయిదు దశాబ్దాలుగా మొత్తం జాతి ఆదాయంలో వ్యయసాయం తన వాటాను ప్రతి సంవత్సరం కోల్పోతూ ఇపుడు గ్రామీణ ప్రాంతాల వాటా అంటే 60 శాతం ప్రజల వాటా కేవలం 11 శాతానికి పరిమితమైంది. ఈ ఆర్థిక అభివృద్ధి నమూనా పుణ్యమా అని గత రెండు దశాబ్దాలలో మూడున్నర లక్షల మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఈ పెరిగిన అంతరాల వలన నిర్వీర్యమౌతున్న రైతాంగం 2014లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఓటమికి ఒక ప్రధాన కారణమని ఇంతవరకు విశ్లేషకులు కాని, కాంగ్రెస్ పార్టీ కాని అంగీకరించడం లేదు. దీనిని అంగీకరించకున్నా నిన్న మొన్న జరిగిన ఎ.ఐ.సి.సి. ప్లీనరీలో రాహుల్‌గాంధీ రైతాంగాన్ని, వాళ్ల సంక్షోభాన్ని ప్రస్తావిస్తూ తమ పార్టీ అధికారంలోకి వస్తే ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని మొత్తం రుణమాఫీ చేస్తామని, వ్యవసాయ పంటలకు మద్దతుధర ఇస్తామని, రైతు చేసే అన్ని ఖర్చులని, (కుటుంబసభ్యుల శ్రమతో బాటు) పరిగణనలోకి తీసుకుని కనీసధర నిర్ణయిస్తామని అన్నారు. అని ఒకవైపు అంటూనే వ్యవసాయ వ్యతిరేక విధానానికి ప్రధాన సంధానకర్తలైన మన్‌మోహన్ సింగ్, చిదంబరంల సేవలను ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించారు. వాళ్ళిద్దరు కూడా ప్రపంచీకరణకు, అంతర్జాతీయ పెట్టుబడికి చేసిన సేవలు అంతా ఇంతా కాదు. ఇద్దరికీ ప్రజలతో ఎలాంటి ప్రత్యేక సంబంధాలు లేవు. ఇద్దరు 2014 ఎన్నికలలో పోటీ చేయలేదు ప్రచారం కూడా చేయలేదు. కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యవసాయాన్ని అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సంస్థలో చేర్చకూడదని దేశంలో ఒత్తిడి ఉన్నా దానిని విస్మరించి మనం (WTO) అంతర్జాతీయ వాణిజ్య ఒప్పందంలో భాగమైపోయాము. ఈ అంగీకారం ప్రకారం రాజ్యం లేదా ప్రభుత్వం వ్యవసాయానికి 10శాతం కంటే ఎక్కువ సబ్సిడీ ఇవ్వడానికి వీలులేదు. అవసరమున్నా లేకున్నా విదేశీ ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకోవాలి. నిజానికి ఈ ఒప్పందం భారతదేశంలోని చిన్న సన్న రైతుల పాలిటి శాపంలాంటిది. పూర్తి రుణమాఫీ అంటే అంతర్జాతీయ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడమే. కాంగ్రెస్ పార్టీకి అంత ధైర్యం, చొరవ ఉందా అన్నది కీలకమైన ప్రశ్న. కాంగ్రెస్ లాగే ఇప్పుడు తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రులు రైతులకు రాయితీలు ఇస్తామని ప్రకటించి ఉన్నారు. కానీ వీళ్ళు ప్రపంచీకరణ, సామ్రాజ్యవాద ప్రభావాన్ని ఎదిరించగలరా, ఆ సత్తా వాళ్ళకుందా అన్నది కీలక ప్రశ్న.

రైతాంగ సమస్య రాయితీలకు, రుణమాఫీలకు చెందిన అంశమే కాదు. అవి కేవలం ఒక తీవ్ర సమస్య బహిర్గత రూపాలు (Symptoms) మాత్రమే. రైతాంగ సమస్య మొత్తం సామ్రాజ్యవాద ప్రేరేపిత అభివృద్ధి నమూనాలో భాగం. పెట్టుబడి నిజమైన సంపదగా కాక ద్రవ్యపెట్టుబడిగా మారింది. ద్రవ్య పెట్టుబడి (Financial capital)కి విపరీత చలనముంటుంది. అది ఎప్పుడైనా ఎక్కడికైనా వెళ్ళిపోవచ్చు. అది పరిశ్రమలలా కాదు. రాజ్యం దానిని ఏమాత్రం ముట్టినా అది భగ్గుమంటుంది. దానికి ఎన్ని లాభాలు వచ్చినా అంతం, ఆది ఉండదు. విదేశీ పెట్టుబడి రావాలంటే, వాళ్ళ లాభాలు విపరీతంగా పెరగాలంటే, వృద్ధిరేటు రెండంకెలు చేరుకోవాలంటే వ్యవసాయ రంగాన్ని పిప్పిపిప్పి చేస్తే కాని సాధ్యం కాదు. మొత్తం నమూనా మూలాలను మార్చవలసి ఉంటుంది. ఇది పాలకులు తమంతగా తాము చేస్తారని మనం భావించడం కేవలం భ్రమే అవుతుంది.

రాజకీయాలు ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడంలో విఫలమైనప్పుడు, చరిత్రలో ప్రజలే ప్రత్యక్షంగా ప్రవేశిస్తారు. దేనిని ఎవ్వరికి వదలరు.

గత రెండు దశాబ్దాలుగా తీవ్ర నష్టాల్ని ఎదుర్కొని, ప్రాణాలని సైతం పోగొట్టుకున్న రైతులు ఇప్పుడు సమీకరణ అవుతున్న సంకేతాలు స్పష్టంగా మహారాష్ట్ర నుంచి వచ్చాయి. ముప్పై నలభై వేలమంది రైతులు మార్చి ఏడు నుంచి మార్చి 12 వరకు అంటే ఐదు రోజులు నాసిక్ నుంచి బయలుదేరి కాలినడకన చాలా క్రమశిక్షణతో బాంబే చేరుకున్నారు. వాళ్ళ డిమాండ్స్ చాలా స్పష్టంగా, నిర్దిష్టంగా ఉన్నవి. అవి తమ జీవిత అనుభవం నుంచి తాము భాగమైన వ్యవసాయ సంక్షోభం నుంచి వచ్చినవి. పోయిన యు.పి. ఎన్నికలలో బీజేపీ రుణమాఫీ ప్రకటించి 34 వేల కోట్లు ఇస్తామని వాగ్దానం చేసినా, భిన్న సాంకేతిక పాలనాపర అభ్యంతరాల వలన అది అమలు కాలేదు. అందుకే ఈ పర్యాయం ఏ అడ్డంకులు, ఆంక్షలు లేకుండా మొత్తం రుణమాఫీ చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. స్వామినాథన్ కమిటీ చేసిన సిఫారసులను అమలు చేయాలని అకాలపు వర్షానికి నష్టపోయిన వారికి ఎకరాకు నలభైవేలు ఇవ్వాలని సూటిగా స్పష్టంగా చెప్పారు. ప్రభుత్వం చేసిన వాగ్దానాల మేరకు తాత్కాలికంగా ఉద్యమాన్ని విరమించి, ఏమాత్రం తాత్సారం చేసినా మళ్ళీ ఉద్యమిస్తామని హెచ్చరిక చేసి తిరిగి వెళ్ళారు. మహారాష్ట్ర రైతాంగ ఉద్యమంలో ఉండే సమస్యలే దేశవ్యాప్తంగా ఉన్నవి. ఉప ఎన్నికలలో బీజేపీ ఓడిపోవడానికి ఈ బలమైన కారణం అంతర్లీనంగా ఉన్న విషయాన్ని మనం గమనించాలి.

ఎన్నికలు వచ్చినా, ఒక పార్టీ ఓడి మరొక పార్టీ గెలిచినా అన్ని పార్టీలు (పార్లమెంటరీ వామపక్షాలు సహా) ఒక అభివృద్ధి నమూనాలో చిక్కుకున్నాయి. పాలకులకు ప్రజలకు ముఖ్యంగా రైతాంగానికి మధ్య ఒక అగాథమేర్పడింది. నిజమే ఒకదేశం పారిశ్రామీకరణ చెందుతున్నప్పుడు వ్యవసాయ ప్రాధాన్యత కొంత తగ్గుతుంది. కాని గ్రామీణ ప్రాంతంలో రైతులతో సహా భూమిలేని నిరుపేదలు ఎక్కడికి పోతారు ఏమౌతారు అనేది ప్రధాన ప్రశ్న. అందుకే గుజరాత్‌లో 'ఉనా' సంఘటన తర్వాత దళిత ఉద్యమం ఒక గణనీయమైన మార్పుకు గురైంది. ఇంతకుముందు మధ్యతరగతి దళిత ఉద్యమ డిమాండ్లలా కాక ''ఆవుతోక మీకు ఐదు ఎకరాలు మాకు'' అనే ఒక బలమైన అర్థవంతమైన డిమాండ్ ముందుకు వచ్చింది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో భూసంస్కరణతో బాటు, వ్యవసాయేతర పరిశ్రమలను వికేంద్రీకరించి ఉత్పత్తి శక్తులను పెంచాలి. దానికి ఉత్పత్తి సంబంధాలు కూడా మారాలి. ఈ కీలక మార్పు ప్రభుత్వాలు తీసుకరావడమనేది చరిత్రలో ఇప్పుడు సాధ్యమయ్యేలా అగుపించడం లేదు. ఇది మహారాష్ట్ర రైతాంగం, అలాగే గుజరాత్ దళిత ఉద్యమం వేసిన బాట ఈ మధ్యకాలంలో జరిగిన ప్రజాస్వామ్య పరిణామంలో గణనకు తీసుకోవలసిన అంశం. ఉప ఎన్నికలలో పాలక పార్టీలను ఓడించడం ఒక ఎత్తైతే, మహారాష్ట్ర రైతాంగం చేపట్టిన ఉద్యమం మరో ఎత్తు. రైతాంగం తమ సమస్యల పరిష్కారానికి తామే చర్యకు దిగారు. అయితే మొత్తం అభివృద్ధి నమూనాను ప్రశ్నించి, ప్రత్యామ్నాయ అభివృద్ధి గురించి ఇంకో రైతాంగ చైతన్యంతో స్పష్టంగా వచ్చేదాకా రైతాంగ సంక్షోభం అనివార్యంగా భావించవలసి ఉంటుంది.

> ఉప ఎన్నికలలో పాలక పార్టీలను ఓడించడం ఒక ఎత్తైతే, మహారాష్ట్ర రైతాంగం చేపట్టిన ఉద్యమం మరో ఎత్తు. రైతాంగం తమ సమస్యల పరిష్కారానికి తామే చర్యకు దిగారు. అయితే మొత్తం అభివృద్ధి నమూనాను ప్రశ్నించి, ప్రత్యామ్నాయ అభివృద్ధి గురించి ఇంకో రైతాంగ చైతన్యంతో స్పష్టంగా వచ్చేదాకా రైతాంగ సంక్షోభం అనివార్యంగా భావించవలసి ఉంటుంది.

ప్రపంచ రికార్డు!

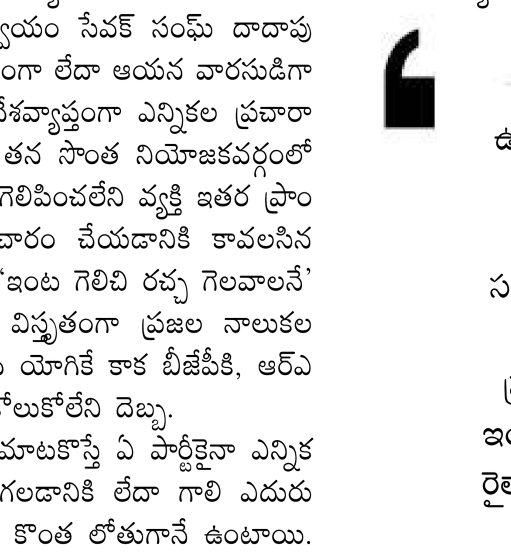
అవి బంధాలు కావు
కాలం గడుస్తుంటే బలోపేతమవడానికి
ఒట్టి ఒప్పందాలు! / అవసరం తీరాక
ఎవరో ఒకరు పుటుక్కున తెంచేస్తారు!
ఇద్దరివీ గ్లిజరిన్ కన్నీళ్ళే
ప్రజల దుఃఖానికి అవి ప్రతీకలు కావు
పదవీ లాలస ఆడే / చదరంగపు ఎత్తుగడ!
బ్రేకింగ్ న్యూస్తో / టీవీ ఛానల్లు రక్తి కట్టిస్తాయి!
ఆశలు పెంచుకున్న జన సమూహం
నిలువునా రెండుగా చీలి
జెండాలతో రోడ్డునెక్కుతారు!
వింత వింత వాదనలతో
మన దృష్టిని మరలుస్తారు!
ఎవరికీ ఏమి కానప్పుడు
ఈ దేశం ఎటుపోయినా
ఎవరికీ ఇసుమంత బాధ ఉండదు!
ఏడు దశాబ్దాలుగా ఇదే తంతు
ఏయ్! గిన్నీసోడా రాసుకో
పవర్ పాలిటిక్స్‌లో మాదే ప్రపంచ రికార్డు!!

- కోట్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డి

భావి జీవితానికి పునాది

ఆంగ్ల మాధ్యమం మోజు
మార్కులు, గ్రేడులకై పరుగు
పిల్లల సామర్థ్యాన్ని గాలికొదిలేసి
తమ డబ్బును, జీవితాన్ని పణంగా పెట్టి
కన్నవారే స్వేచ్ఛా విహంగాలను
కార్పొరేటు పంజరంలో బందీ చేస్తున్నారు
ఆటపాటలకు దూరమై
ఆత్మీయుల ప్రేమాప్యాయతలు కరువై
తీరిక లేని ఒత్తిడితో / మానసికోల్లాసం కరువై
మానవ సంబంధాల లేమితో
పరీక్షలో మార్కులకై నిరంతరం శ్రమిస్తూ
జీవిత పరీక్షలో విఫలమౌతున్నారు
కార్పొరేటు అంగడిలో / బలిపశువులవుతున్నారు
కొత్తలు (డబ్బులు) పెట్టి కొరివి పెట్టిచ్చుకున్నట్టు
ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు
ఫీజులు నియంత్రించి
విద్యావ్యవస్థను ప్రక్షాళన
చేయాల్సిన బాధ్యత పాలకులదే
చదువు భావి జీవితానికి పునాది కావాలి గాని
చదువే జీవితం కాకూడదని గ్రహించండి.

- గుండు కరుణాకర్

నేడు 'పొయిట్రీ డే'

మానవ జీవన ప్రవంతికి ప్రతిఫలనంగా నిలుస్తున్న పొయిట్రీ శతాబ్దాల నుంచి విభిన్న సంస్కృతులకు వారధిగా ఉంటోంది. మానవ మనసులోని సృజనాత్మకతకు పట్టం కట్టే ఉద్దేశంతో మార్చి 21వ తేదీని ఐక్యరాజ్య సమితి 'అంతర్జాతీయ పొయిట్రీ డే'గా ప్రకటించింది. 1999 పారిస్‌లో జరిగిన యునెస్కో 30వ సమావేశంలో ఈ మేరకు తీర్మానించింది. ఈ సందర్భంగా కొన్ని కవితల నీరాజనం....

గోగుపూలు

శిశిరంలో ఆకులు / రాల్చుకున్న చెట్టులా
రైతులు ఎవుసంపై / అధినాయకుల వాగ్దానాల
ఆశల్ని రాల్చుకొని..
వసంతంల / గోగుపూలు పూసినట్టు
పాదయాత్రలతో / పాదాలను తొవ్వల
ఎర్రని పూరేకులై పూయించిరు.
మాటలకు వశీకరణ లేహ్యం
పూసుకున్న ఆసనాలు / హామీల 'సూత్రా'లనిచ్చి
పదవీ గట్టుదాటినంక / చేతులు దులుపుకొని
'క్యా కరేతో కర్లో' అంటున్నయి.
కర్షకుడి కంట్లో / కంటతడి కనవడకముందే
భూమిపుత్రుని మూడోకంటి/భృకుటి ధనువులు
ముడిపడి భస్మీపటలమవకముందే
కంటకులు కండ్లు తెరవాలి కదా !
జరంత యిప్పటికైన
తెరిచివున్న సిన్నమెదడును మూసి
పెద్దమెదడుకు పనిచెప్పకపోతే
హాలికుల పిడికిళ్ళు దారంతా
గిట్లనే ఉద్యమ పూలై పూత్తయ్ !!

- అశోక్ అవారి

పండగ

కళ్ళు పొడుచుకునే కటిక చీకటికి
కూసింత కాంతిరేఖ ప్రసరిస్తే పండగ
నోళ్ళు వెళ్ళబెట్టిన బీళ్ళకి
ఓ వర్షపు చుక్క తగిలితే పండగ
ఆకలేసిన పసిపాప నోటికి పాలందితే
పండగ
ఎండిన మోడుకి చిన్న చిగురొస్తే
పండగ
రణగొణ ధ్వనికి చిన్న విరామమొస్తే
పండగ
వరదవస్తే ఏటికి, పాటవస్తే నోటికి
పండగ
మనం జనమై, జనం ప్రభంజనమై
పాలితులంతా పాలకులై, సమత
మమత నిలిస్తే...
అది - అచ్చమైన స్వచ్ఛమైన
ప్రజాస్వామ్య పండగ!
ప్రజా''సామాన్యానికి'' అసలు సిసలు
పండగ

- రమాప్రసాద్ ఆదిభట్ల
డైరెక్టర్, డిడియు కేశల్ కేంద్రం

ప్రజా మనిషి

ఆకాశంలో మబ్బుల సంపులన్నీ
మరో లోకంలో జీవనరాగాలు
తనయెదలో సొదలు సుధలు
విన్పించే ప్రేమగుణం
తేనెపలుకులు
అప్పుడు చీకటి ఊడలను
ఖండించే వెన్నెల వెలుగుగా ప్రవహించే
ఆకు ఆకుల్లో పచ్చని ఆశారాగమై
ఆహ్లాదమై ఆహ్వానించే ఆత్మీయావరణం
ఈ దారి వైపు గరికపై నిల్చే
నిమిషం నిమిషం రాగచెట్లన్ని
చలించిపోయినాయి
మహామనిషి ఉన్నంత వరకు
ఆచరణ దిశపై
సామాన్యునిపై ఆదరణమెంత
పదిమంది మన కోసం నిలవాలి
మనం వాళ్ల కోసం ఎంతటి త్యాగానికైనా
సిద్ధపడిన రోజే ప్రజామనిషి నిజంగా

- డాక్టర్ సిహెచ్ ఆంజనేయులు

నీటికి నిధులేవీ

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

పెరిగే కొద్దీ ప్రాజెక్టుల అంచనా వ్య యం కూడా పెరుగుతూ పోతోంది. ప్రభుత్వ లక్ష్యాలు ఘనంగా ఉన్నా అందుకు సరిపడా కేటాయింపులు మాత్రం కనపడటం లేదు. ప్రభుత్వం గతంలో 29 ప్రాజెక్టులను ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులుగా గుర్తించింది. వాటిలో 8 ప్రాజెక్టులను జాతికి అంకితం చేశారు. మరో 10 ప్రాజెక్టులు ప్రారంభానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. ఇవి కాక ఇటీవలే మరో 23 ప్రాజెక్టులను ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులుగా గుర్తించింది. ఇందులో గోదావరి –పెన్నా అనుసంధానం మొదటి దశ, వైకుంఠపురం బ్యారేజీ, ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి, వెలిగొండ 1, 2 సొరంగాలు, గాలేరు– నగరి, హంద్రీ నీవా, వంశధార రెండో దశ, గుండ్లకమ్మ, పోలవరం, స్వర్ణముఖి – సోమశిల వంటి ప్రధానమైనవి ఉన్నాయి. వీటిని 2019 చివరి నాటికి పూర్తిచేయాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది.

32 శాతం పెరిగినా..

ఈ బడ్జెట్‌లో జలవనరుల శాఖకు గత సంవత్సరం కన్నా 32 శాతం కేటాయింపులు పెంచి రూ. 16,593 కోట్లను ప్రభుత్వం కేటాయించింది. అయినా అవి అసలు చాలవనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. గోదావరి – పెన్నా అనుసంధానంలో భాగంగా తొలిదశను దాదాపు రూ. 5,500 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో ఈ ఏడాది టెండర్లు పిలిచి పనులు ప్రారంభించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ ఏడాదే నాగార్జునసాగర్ కుడి కాలువకు గోదావరి జలాలను తరలించి, గోదావరి – పెన్నా అనుసంధానం తొలిదశ పూర్తి చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గతంలో ప్రకటించారు. కానీ బడ్జెట్‌లో అందుకు కేటాయింపులు లేవు. అలాగే ఉత్తరాంధ్ర సుజల స్రవంతి, వైకుంఠపురం బ్యారేజీ కొత్తగా నిర్మించేందుకు టెండర్లు పిలవాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. వీటికీ కేటాయింపులు లేవు. వెలిగొండ ప్రాజెక్టు పూర్తికావాలంటే పెంచిన అంచనా వ్యయం మేరకు రూ. 2000 కోట్లు అవసరం. కానీ బడ్జెట్‌లో రూ. 334.05 కోట్లే కేటాయించారు. అలాగే గాలేరు నగరి, హంద్రీ నీవా పూర్తి కావాలన్నా వందల కోట్లు అవసరం. వాటికీ సరిపడినన్ని నిధుల కేటాయింపు లేదు. వంశధార ప్రాజెక్టు పూర్తి కావాలంటే రూ. 850 కోట్లు అవసరం. కానీ బడ్జెట్‌లో రూ. 250 కోట్లే కేటాయించారు. పురుషోత్తపట్నం ఎత్తిపోతల పూర్తి కావాలంటే దాదాపు రూ. 1000 కోట్లకు పైగా అవసరమవుతాయి. కానీ బడ్జెట్‌లో రూ. 400 కోట్లే కేటాయించారు. రాజధానిలో తాగునీటి అవసరాల కోసం దాదాపు రూ. 2000 కోట్లతో వైకుంఠపురం బ్యారేజీని నిర్మించాలని గతంలోనే ప్రతిపాదించారు. అయినా దానికి బడ్జెట్‌లో ఒక్క పైసా కేటాయించలేదు. ఒక్క పోలవరం మినహా మిగిలిన ప్రాధాన్య ప్రాజెక్టులకు బడ్జెట్‌లో సరిపడా నిధులు కేటాయించలేదనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది.

కేంద్రం దాడి

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

కలిసి నన్ను తిట్టడమే పనిగా పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వంపై దాడి చేస్తామని చెబుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన హామీలు అమలు చేయకుండా అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తోంది'' అని ఆయన ధ్వజమెత్తారు. జపాన్ తరహా ఆందోళన చేయడం ద్వారా హక్కులు సాధించుకుంటామని తెలిపారు. ఒక వైపు నిరసన ప్రకటిస్తూ మరోవైపు రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో పరుగులు పెట్టించడమే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్నానని అన్నారు. రాష్ట్ర విభజన తర్వాత ఏపీ చాలా నష్టపోయే అవకాశం ఉందని, ప్రత్యేక హోదా ఇస్తే తప్ప న్యాయం జరగదని గుర్తించి పార్లమెంటులో వెంకయ్యానాయుడు, అరుణ్ జైట్లీ పట్టుబట్టి బిల్లు పెట్టించారని గుర్తుచేస్తూ... మరి, ఆ చట్టాన్ని ఎందుకు అమలు చేయరని చంద్రబాబు ప్రశ్నించారు. ''నా రాజకీయ జీవితంలో ఇప్పటివరకు మూడు సంక్షోభాలు చూశాను. ఆగస్టు సంక్షోభం తరువాత రాష్ట్ర విభజన మరో సంక్షోభం. ఇప్పుడు ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వకుండా రాష్ట్రానికి తీరని అన్యాయం చేయటం మరో సంక్షోభం. ఈ సంక్షోభాల నుంచి ఎలా గట్టెక్కాలో నాకు బాగా తెలుసు'' అని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు.

కలలు కనొద్దు.. పవన్‌కు చురక

జనసేన అధినేత పవన్ కల్యాణ్‌పై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పరోక్షంగా చురకలు వేశారు. ''రాష్ట్ర ప్రభుత్వంపై యుద్ధం చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం కొందరిని ఉసిగొల్పుతోంది. కొందరితో దండయాత్ర చేయిస్తోంది. వాళ్లంతా నాపై తెలిసీ తెలియకుండా అపవాదులు వేస్తున్నారు. పోలవరం ప్రాజెక్టు నిర్మాణ బాధ్యతలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తనంతట తాను తీసుకోలేదు. నీతి అయోగ్ సిఫార్సుల మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వమే రాష్ట్రానికి అప్పగించింది. ఏడు ముంపు మండలాలను కలపకపోతే ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం కూడా చేయనని చెప్పారు. దాంతో వాళ్లు అప్పటికప్పుడు ఆర్డినెన్సు తీసుకొచ్చారు. పాత కాంట్రాక్టర్‌కు గిట్టుబాటు కాక పోలవరం నిర్మాణాన్ని నిలుపుదల చేస్తే కేంద్ర మంత్రి అనుమతితో, చొరవతో నవయుగ సంస్థకు పాత ధరకే అప్పగించాం. ఇదేం తప్పు కాదు కదా.. వాస్తవాలు ఇలా ఉంటే పోలవరం ప్రాజెక్టులో నేను అవినీతికి పాల్పడినట్టు ప్రచారం చేయటం ఎంత వరకు ధర్మం? అవగాహన లేకుండా అపవాదులేస్తే ఎలా? కలలు రావచ్చు. పీడ కలలు మాత్రం రాకూడదు'' అంటూ ఆయన పరోక్షంగా పవన్‌ను విమర్శించారు. పోలవరం తెలుగువారి జీవనాడి అని.. ప్రత్యేక హోదా ప్రజల ఆకాంక్ష అని.. ఈ రెండింటినీ చేతులు అడ్డుపెట్టి పాడు చేయాలని చూస్తే చేతులు కాలిపోతాయని హెచ్చరించారు.

విజన్ 2029

దేశంలో 2029 నాటికల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను అగ్రగామిగా నిలపాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుని పనిచేస్తున్నట్లు సీఎం చంద్రబాబు తెలిపారు. 2050కల్లా ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలని ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నామని అన్నారు. దేశంలో సగటు పారిశ్రామికాభివృద్ధి రేటు కన్నా రాష్ట్రం ఎంతో ముందుందని గుర్తుచేశారు. ఒకప్పుడు ఏపీ అంటేనే పారిశ్రామికవేత్తలు భయపడేవారని.. ఆ స్థితి నుంచి వారికి ఎంతో అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని ఏర్పరిచామని గుర్తు చేశారు. పారిశ్రామిక అనుమతుల్లో తాము అమలు చేస్తున్న సింగిల్ డెస్క్ విధానం సత్ఫలితాలను ఇస్తోందన్నారు. ఆన్ లైన్ క్లియరెన్స్, రియల్ టైమ్ గవర్నెన్స్, ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్‌తో అద్భుత ఫలితాలు సాధించిన ఘనత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందన్నారు. పారిశ్రామికవేత్తలు ఇండియా వస్తే నేరుగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే వచ్చి పెట్టుబడులు పెట్టే పరిస్థితి వస్తుందన్నారు. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్‌ను ఏర్పాటు చేసి వేలాది మందిని సుశిక్షితులను చేస్తున్నామని వెల్లడించారు.

అన్ని జిల్లాల్లో అభివృద్ధి

కొందరు అంటున్నట్లుగా తాము అభివృద్ధిని కేవలం అమరావతికే పరిమితం చేయటం లేదనీ, రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలను సమదృష్టితో చూస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన ఎన్నో కంపెనీలు చిత్తూరు శ్రీ సిటీలో తమ కార్యకలాపాలు ప్రారంభించాయని, కియో మోటార్స్ అనంతపురంలో పారిశ్రామిక కాంతులు వెదజల్లుతోందని, విశాఖపట్టణం 'ఫిన్‌టెక్ హబ్' గా మారుతోందని తెలిపారు. సెజ్‌లు, మెగా ఫుడ్ పార్కులు అన్ని ప్రాంతాల్లో ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులతో పరిశ్రమలు, లక్షలాది ఉద్యోగాలు వస్తున్నాయని ఆయన చెప్పారు.

రుణమాఫీ మొత్తం చెల్లిస్తాం

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

వివరించారు. రాష్ట్రానికి రెవెన్యూ లోటు రూ.16 వేల కోట్లు ఉందని గతంలో కాగ్ చెప్పిందని గుర్తుచేశారు. కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రానికి రెవెన్యూ లోటు కేవలం రూ.4 వేల కోట్లు ఇచ్చి, మిగిలింది రాదని చెప్పడం దారుణమని యనమల ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రెవెన్యూ లోటు ఇవ్వబోమని చెప్పడానికి కేంద్రానికి ఏమి అధికారం ఉందని

ప్రశ్నించారు. రైతులకు, డ్వాక్రా మహిళలకు రుణమాఫీ చేస్తే కేంద్రం ఎందుకు అభ్యంతరం చెబుతోందని నిలదీశారు. పార్లమెంట్‌లో చేసిన చట్టానికి ప్రధానికి, ఆర్థికమంత్రి అరుణ్ జైట్లీకి నమ్మకం ఉందా? లేదా? అని ప్రశ్నించారు. విభజన చట్టంలో చేసిన హామీలను, ప్రత్యేక హోదాను ఇవ్వాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఉందన్నారు. రాష్ట్రానికి విభజనకు ముందు రూ. లక్షా 48 వేల కోట్లు అప్పులు ఉన్నాయని.. విభజన తర్వాత జనాభా ప్రాతిపదికన పంచడంతో ఏపీకి అప్పులు ఎక్కువగా వచ్చాయని వివరించారు. వైఎస్ హయాంలో కూడా రాష్ట్రానికి అప్పులు తీసుకొచ్చారని గుర్తుచేశారు.

విభజనకు ముందు చేసిన అప్పుకు రూ.10 వేల కోట్లు వడ్డీ చెల్లిస్తున్నామని ఆయన వెల్లడించారు. దేశంలో అన్ని రాష్ట్రాలు అప్పులు తెస్తున్నాయని, అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 9 శాతం వడ్డీకి తెస్తుంటే.. ఏపీ మాత్రం 7.9 శాతం తక్కువ వడ్డీకి అప్పు తెస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. జన్మభూమి, ఇంటింటికీ తెలుగుదేశం కార్యక్రమాలలో వచ్చిన సమస్యల పరిష్కారానికి, ముఖ్యమంత్రి ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చడానికి బడ్జెట్ రూపకల్పన చేశామన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గతంలో ప్రవేశపెట్టిన సంక్షేమ పథకాలకు అదనంగా మరో 36 కొత్త పథకాలను ప్రవేశపెట్టామన్నారు. ఈ పథకాలకు బడ్జెట్‌లో రూ 5 వేల కోట్లు కేటాయించామని వెల్లడించారు. బీసీలకు చంద్రన్న పెళ్లి కానుక, ఆదరణ పథకం, నిరుద్యోగ భృతి, లైవ్ స్టాక్ ఇన్సూరెన్స్ వంటి కొత్త పథకాలకు బడ్జెట్‌లో కేటాయింపులు జరిగాయన్నారు. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్‌ను ఏ ప్రభుత్వం వంద శాతం ఖర్చు చేయలేదన్నారు. చంద్రబాబు నాయకత్వంలో గత మూడేళ్లగా బడ్జెట్‌లో కన్నా ఎక్కువ ఖర్చు చేశామన్నారు. నదులు అనుసంధానం చేయడం వల్ల రాష్ట్రానికి వృద్ధి పెరిగిందన్నారు. రాష్ట్రంలో కరువు లేకుండా చేయాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు పనిచేస్తున్నారని మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు పేర్కొన్నారు.

రాజకీయ ఆత్మహత్య లాంటిది

పార్లమెంట్‌లో అవిశ్వాసాన్ని తప్పించుకోవడమంటే.. రాజకీయ ఆత్మహత్య లాంటిదేనని యనమల రామకృష్ణుడు విమర్శించారు. లోక్‌సభలో అవిశ్వాసంపై నోటీసు వస్తే దానిని తిరస్కరించే అధికారం స్పీకర్‌కు లేదన్నారు. సభ సజావుగా లేదని తిరస్కరించడం స్పీకర్‌కు తగద ని.. సభను సజావుగా నడపాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిదేనన్నారు.

అవిశ్వాసం చర్చకు చేపట్టకపోతే అది పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలకు విరుద్ధమని, గత చరిత్రకు భిన్నంగా ఉందని ఆయన విమర్శించారు. వెల్‌లో ఆందోళన చేస్తున్న అన్నాడీఎంకే.. బీజేపీకి మిత్రపక్షమే కదా? అని యనమల ప్రశ్నించారు. అవిశ్వాసం నుంచి తప్పించుకునేందుకే మిత్రపక్షాలతో బీజేపీ ఆందోళన చేయిస్తోందని ఆరోపించారు. అవిశ్వాసం నుంచి కేంద్రం పారిపోతోందని అనడానికి ఇదే నిదర్శనమని రామకృష్ణుడు దుయ్యబట్టారు.

ఆ 39 మంది.. ఇక లేరు

మృతుల కుటుంబాలతో సుష్మ (ఫైల్)

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

రాజ్యసభలో బాధాతప్త హృదయంతో ప్రకటించారు. భారతీయులు ఎక్కడ మరణించారో సరిగా తెలియకపోయినా మోసుల్‌కు ఆగ్నేయ దిశలోని బాదోష్ అనే చోట మృతదేహాలు లభ్యమయ్యాయని, డీఎన్ఏ పరీక్ష ద్వారా వారిని గుర్తించామని స్వరాజ్ చెప్పారు. తగిన ఆధారాల్లేకుండా ఏ ఒక్కరూ మరణించినట్లు తాను చెప్పబోనని ఇంతకుముందు అన్న విషయాన్ని గుర్తుచేసిన సుష్మ.. బరువెక్కిన హృదయంతో, పూర్తి ఆధారాలతో ఇప్పుడు మృతదేహాలను వారి సంబంధీకులకు అప్పగించి, కేసు క్లోజ్ చేసినట్లు తెలిపారు.

అలా చేస్తే పాపం

సరైన పరీక్షలు చేయకుండా ఎవరో ఒకరి మృతదేహాలను బంధువులకు ఇచ్చేస్తే అది పాపమని.. అందుకే డీఎన్ఏ పరీక్షలు పూర్తిచేసి సాక్ష్యాలు ఇచ్చేవరకు ఆగానని సుష్మా స్వరాజ్ చెప్పారు. ఎవరికీ తప్పుడు హామీలు ఇవ్వలేదు, ఎవరినీ చీకట్లో ఉంచలేదని ఆమె అన్నారు. మృతులలో 27 మంది పంజాబ్‌కు, ఆరుగురు బిహార్‌కు చెందినవారు కాగా నలుగురు హిమాచల్ ప్రదేశ్, మరో ఇద్దరు పశ్చిమ బెంగాల్‌కు చెందినవారు. మొత్తం 39 మందిలో 38 మంది డీఎన్ఏ శాంపిళ్లు పూర్తిగా సరిపోయాయని, మిగిలిన ఒక్కరిది 70 శాతం సరిపోయిందని తెలిపారు. ఐసిస్ చెర నుంచి తప్పించుకుని వచ్చిన హర్జిత్ మాసి చెప్పిన విషయం తప్పని.. భారతీయులను ఉగ్రవాదులు కాల్చి చంపినట్లు అతడు చెప్పినా, ఇప్పుడలా జరగలేదని మంత్రి వివరించారు.

మృతదేహాలను అప్పగించనున్న వీకే సింగ్

విదేశాంగ శాఖ సహాయ మంత్రి వీకేసింగ్ స్వయంగా ఇరాక్ వెళ్లి మృతదేహాలను ప్రత్యేక విమానంలో తీసుకొస్తారని ఆమె తెలిపారు. తిరిగి వచ్చేటపుడు తొలుత అమతసర్‌లో ఆగి అక్కడ, తర్వాత హిమాచల్‌ప్రదేశ్, ఆ తర్వాత పట్నా, ఆపై కోల్‌కతా వెళ్లి అక్కడక్కడ వారి బంధువులకు మృతదేహాలను అప్పగిస్తారన్నారు. మంత్రి ఈ ప్రకటన చేయగానే.. చైర్మన్ వెంకయ్యానాయుడు ఇది చాలా దుర్వార్త అని చెప్పారు. అనంతరం మతులకు సంతాప సూచకంగా సభ్యులు కొద్దిసేపు మౌనంగా ఉన్నారు. భారతీయులంతా సురక్షితంగా ఉంటారని ప్రభుత్వం గత సంవత్సరం చెప్పిందని ఈ సందర్భంగా రాజ్యసభలో విపక్ష నేత గులాం నబీ ఆజాద్ గుర్తుచేశారు. భారతీయుల మరణంపై ఆయన సంతాపం తెలిపారు.

లోక్‌సభలో గందరగోళం

లోక్‌సభలో మాత్రం ఈ అంశంపై సుష్మా స్వరాజ్ ఎలాంటి ప్రకటనా చేయలేకపోయారు. సభలో ముందు నుంచి తీవ్ర గందరగోళం నెలకొనడంతో.. సుష్మా స్వరాజ్ ఒక సీరియస్ అంశం గురించి ప్రకటన చేయబోతున్నారని, అందువల్ల సభ్యులు అదుపులో ఉండాలని స్పీకర్ సుమిత్రా మహాజన్ పదే పదే కోరారు. ఈ సమయంలో సుష్మా ఏం మాట్లాడుతున్నారో వినపడనివ్వకుండా.. కాంగ్రెస్, వామపక్షాల సభ్యులు 'నో.. నో' అంటూ నినాదాలు హోరెత్తించారు. ఇరాక్‌లో 39 మంది భారతీయుల దుర్మరణం గురించి ఆమె చెప్పాలనుకుంటున్నారని, మంత్రి చెప్పేది వినాలని స్పీకర్ కోరారు. కానీ సభలో గందరగోళ పరిస్థితి ఉండటంతో తాను ఇలాంటి సీరియస్ అంశం చెప్పలేనని సుష్మా స్వరాజ్ చేతులెత్తేశారు.

తాను సభలో సాక్ష్యం ప్రవేశపెట్టాలనుకుంటున్నానని, దయచేసి తాను చెప్పేది వినాలని ఆమె కోరారు. కానీ కాంగ్రెస్, ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ, వామపక్షాల సభ్యులు ఆమె మాటలు వినిపించుకోకుండా తమ నినాదాలు కొనసాగించారు. రాజ్యసభలో తను ప్రకటన చేసేటప్పుడు ప్రతి ఒక్కరూ ఎంతో సహనంతో విన్నారని, అంతా సంతాపం కూడా ప్రకటించారని, అదే లోక్‌సభలో కూడా జరుగుతుందని తాను భావించినా.. ఇక్కడ మాత్రం జ్యోతిరాదిత్య సింధియా నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ గందరగోళం సష్టించార ని, ఇది చాలా దురదష్టకరమని ఆమె అన్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ చాలా నీచ రాజకీయాలకు దిగజారిందని, బహుశా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడే రాజ్యసభలో ఎలాంటి గందరగోళం ఎందుకు జరగలేదని భావించి సిందియాను లోక్‌సభలో నిరసనలకు నాయకత్వం వహించమని చెప్పి ఉంటారని, చావులతో కూడా వాళ్లు రాజకీయం చేస్తున్నారని ఆమె మండిపడ్డారు. ఆ తర్వాత.. సభ అదుపులో లేనందున ఇక ఎలాంటి కార్యకలాపాలు చేపట్టలేమంటూ స్పీకర్ సుమిత్రా మహాజన్ సభను బుధవారం ఉదయం 11 గంటలకు వాయిదా వేశారు.

నేనింకా నమ్మలేను

కొన్నేళ్లుగా తన సోదరుడు బతికే ఉండి ఉంటాడని విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ చెబుతున్నారని.. ఇప్పుడు మళ్లీ ఆమె చెబితే తప్ప తన సోదరుడు మరణించిన విషయాన్ని తాను నమ్మలేనని పంజాబ్‌కు చెందిన గుర్‌పిందర్ కౌర్ అంటున్నారు. ఇరాక్‌లో మరణించిన 39 మందిలో ఆమె సోదరుడు మన్‌జిందర్ సింగ్ కూడా ఒకరు. తాను టీవీలలో విన్నానని, కానీ మంత్రి లేదా ఆమె కార్యాలయం అధికారులు తనకు స్వయంగా ఫోన్ చేసి చెప్పేవరకు తాను ఈ విషయాన్ని నమ్మలేనని ఆమె వాపోయారు.

బతికింది ఒకే ఒక్కడు

ఇరాక్‌లో ఇస్లామిక్ స్టేట్ చెర నుంచి సజీవంగా తప్పించుకుని వచ్చిన ఏకైక వ్యక్తి... హర్‌జీత్ మాసి. అతడితో పాటు మరో 39 మంది భారతీయులను ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఉగ్రవాదులు బందీలుగా పట్టుకున్నారు. మిగిలిన వాళ్లంతా మరణించినట్లు తాను ముందునుంచి చెబుతున్నానని హర్‌జీత్ అన్నారు. తాను నిజమే చెప్పానని పంజాబ్‌లోని గుర్‌దాస్‌పూర్ జిల్లా కాలా అఫ్గానా గ్రామంలో ఆయన తెలిపారు. తన కళ్ల ముందే మిగిలినవారందరినీ చంపేశారని.. అదే విషయం తాను ఇన్నేళ్లుగా చెబుతున్నానని అన్నారు. కానీ ప్రభుత్వం ఇంతకుముందు తన మాటలు నమ్మలేదన్నారు. ఒక రోజు తమను మోకాళ్ల మీద కూర్చోబెట్టి వరుసగా తుపాకులతో కాల్చేశారని, తనకు మాత్రం అదృష్టవశాత్తు తొడలో బుల్లెట్ తగిలి స్పృహతప్పి పడిపోయానని చెప్పారు. తనకు గాయమైందని ఉగ్రవాదులకు చెప్పి భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చేశానని అన్నారు.

అసలేం జరిగింది...

ఇరాక్‌లో రెండో అతిపెద్ద నగరమైన మోసుల్‌లో 2014 సంవత్సరంలో 40 మంది భారతీయులతో పాటు కొంతమంది బంగ్లాదేశీలను ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఉగ్రవాదులు బందీలుగా పట్టుకున్నారు. భారతీయుల్లో ఎక్కువ మంది పంజాబ్‌కు చెందినవారే. 40 మంది భారతీయుల్లో గుర్‌దాస్‌పూర్‌కు చెందిన హర్‌జీత్ మాసి మాత్రం ఎలాగోలా తప్పించుకుని వచ్చి.. మిగిలిన వారి హత్యాకాండను చూసినట్లు చెప్పారు. ఆయన కథనాన్ని ప్రభుత్వం కొట్టిపారేసింది. అవన్నీ కాకమ్మ కథలని అప్పట్లో సుష్మా చెప్పారు. బంగ్లాదేశ్‌కు చెందిన ముస్లింగా నకిలీపేరు చెప్పి అతడు ఐసిస్ బారి నుంచి తప్పించుకుని వచ్చాడన్నారు. భారతీయులను తొలుత ఒక వస్త్రాల మిల్లులో పెట్టినా, హర్‌జీత్ తప్పించుకున్నాక వారిని బాదోష్‌లోని జైలుకు తరలించారు. వారి కోసం తీవ్రంగా గాలించగా.. చివరకు బాదోష్‌లో సామూహిక సమాధులు కనిపించాయి. భూమి లోపలికి వెళ్లే రాడార్ సాయంతో అక్కడ మృతదేహాలున్నట్లు గుర్తించారు. వాటిని డీఎన్ఏ పరీక్షల కోసం బాగ్దాద్ పంపారు. ఇస్లామిక్ స్టేట్ ఉగ్రవాదులు మోసుల్ నగరాన్ని స్వాధీనంలోకి తీసుకున్నప్పుడు చాలామంది ఇరాకీలు ఆ నగరం విడిచి వెళ్లిపోయినా భారతీయులు, బంగ్లాదేశీలు మాత్రం అక్కడే ఉండిపోయారు. వారు ఒకరోజు భోజనం చేసి తిరిగి వస్తుండగా ఉగ్రవాదులు పట్టుకున్నారు. ఇస్లామిక్ స్టేట్ పతనం తర్వాత సహాయమంత్రి వీకే సింగ్ వెళ్లి అక్కడ ఇరాకీ అధికారుల సాయంతో 39 మృతదేహాలను గుర్తించారు. వెతికే సమయంలో సింగ్ ఒక చిన్న ఇంట్లో నేలమీద కూడా పడుకోవాల్సి వచ్చిందని చెబుతూ.. ఆయన సేవలను సుష్మా ప్రస్తుతించారు.

అవిశ్వాసం.. ఆలస్యం!

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

మృతిపై విదేశీ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి సుష్మా స్వరాజ్ ప్రకటన చేద్దామన్నా సాధ్యపడలేదు. లోక్‌సభ తొలుత మధ్యాహ్నానికి వాయిదా పడి, తిరిగి సమావేశమైన తర్వాత కూడా పరిస్థితి అదుపులోకి రాకపోవడంతో స్పీకర్ వాయిదా ప్రకటన చేశారు. మరోవైపు సభ అదుపులో లేనందున అవిశ్వాసం ప్రతిపాదిస్తూ విపక్షాలు సమర్పించిన తీర్మానాల పరిశీలన చేపట్టలేకపోతున్నట్లు స్పీకర్ ప్రకటించారు. సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం సమావేశమైనప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితి నెలకొనడంతో సభను బుధవారానికి వాయిదా వేశారు. ఇక రాజ్యసభలో కూడా ఇలాంటి పరిస్థితే నెలకొంది. అయితే, అక్కడ సుష్మా స్వరాజ్ తనంతట తానే భారతీయుల మృతిపై ప్రకటన చేసిన సందర్భంగా సభ్యులందరూ సావధానంగా ఉండిపోయారు. ఆ తర్వాత సభ 30 నిమిషాలు వాయిదా పడి తిరిగి సమావేశమైంది. కార్యకలాపాలు సజావుగా సాగకపోవడానికి ప్రభుత్వమే కారణమంటూ ఆంధ్రా, తమిళ పార్టీలతోపాటు కాంగ్రెస్ కూడా మండిపడింది. బ్యాంకింగ్ మోసాలవంటి ముఖ్య మైన అంశాలపై సభలో చర్చకు వీలుగా అఖిలపక్ష సమావేశం నిర్వహించడం లేదని ఆరోపించాయి. బ్యాంకింగ్ మోసాలు, బడ్జెట్, ఇతర అంశాలపై చర్చ కోసం సభను నడవ నివ్వాలని కాంగ్రెస్ సభాపక్ష నేత గులాంనబీ ఆజాద్ కోరారు. ఆజాద్ ప్రకటనకు వివిధ విపక్ష సభ్యులు సహకరించినా టీడీపీతోపాటు డీఎంకే, అన్నాడీఎంకే ఎంపీలు కూడా వెల్‌లోకి దూసుకెళ్లి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేక హోదా, కావేరీ నదీ జలాల యాజమాన్య బోర్డుల గురించి నినదించారు.

విపక్షాల సమావేశం

ఈ ప్రతిష్టంభన కొనసాగుతుండగానే కాంగ్రెస్, టీఎంసీ, సమాజ్‌వాదీ, బీఎస్పీ, డీఎంకే, ఎన్‌సీపీ, సీపీఐ, సీపీఎం పక్షాల నేతలు విడిగా సమావేశమై సభను సజావుగా సాగనివ్వాలని నిర్ణయించారు. బ్యాంకుల నుంచి వేల కోట్ల రూపాయలు దోచుకోవడం, ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేక హోదా, కావేరీ జలాల బోర్డు ఏర్పాటు తదితర ముఖ్యమైన అంశాలపై చర్చించాల్సి ఉందని ఆజాద్ అన్నారు. సభ సజావుగా సాగితేనే వీటిపై చర్చిస్తామని, గందరగోళానికి కారణం ప్రభుత్వ వైఖరేనని ఈ సందర్భంగా ఆయన ఆరోపించారు.

మేం రెడీ: ప్రభుత్వం

ఆజాద్ ఆరోపణలను కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రి రవిశంకర్ ప్రసాద్ ఖండించారు. బ్యాంకింగ్ రంగంలో మోసాలుసహా అన్ని అంశాలపై చర్చకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని ఆయన చెప్పారు. తొలిరోజు నుంచే తాము ఈ మాట చెబుతున్నామని సభా వ్యవహారాల శాఖ సహాయ మంత్రి విజయ్ గోయల్ కూడా ప్రకటిం చారు. దీనిపై చైర్మన్ వెంకయ్యానాయుడు స్పంది స్తూ– తాను కూడా సభ ప్రారంభమైన తొలి రోజు నుంచే బ్యాంకింగ్ రంగంపై చర్చిస్తే బా గుంటుందని చెబుతున్నట్లు గుర్తుచేశారు. ఇందు కు ప్రభుత్వం కూడా అంగీకరించిందని, అయినప్పటికీ కార్యకలాపాలు నడవకపోవడానికి కారణ మేమిటో అంతుబట్టడంలేదని వ్యాఖ్యానించారు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఇది మంచిది కాదని సభ్యు లకు నచ్చజెప్పారు. కానీ, ఎంతసేపటికీ పరిస్థితి అదుపులోకి రాకపోవడంతో సభను బుధవా రానికి వాయిదా వేశారు.

మళ్లీ తుపాకీ మోత

అమెరికా స్కూల్లో గాయపడ్డ ఇద్దరు విద్యార్థులు

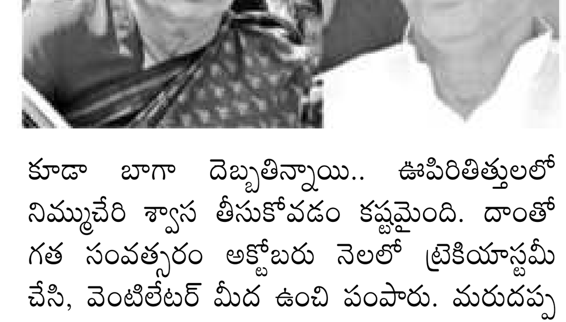
దుండగ విద్యార్థిపై సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ కాల్పులు

వాస్తవ పరిస్థితిపై ఇంకా అందని పూర్తి సమాచారం

న్యూయార్క్, మార్చి 20:

అమెరికాలో నెల వ్యవధిలోనే మరోసారి తుపాకీ మోత మోగింది. మేరీలాండ్‌లోగల సెయింట్ మేరీ కౌంటీలోని 'గ్రేట్ మిల్స్ హైస్కూల్'లో మంగళవారం ఒక విద్యార్థి సహచరులపై కాల్పులకు పాల్పడగా ఇద్దరు తీవ్రంగా గాయపడ్డారని పాఠశాల అధికారులు ధ్రువీకరించారు. ఈ దారుణాన్ని నిలువరించేందుకు సెక్యూరిటీ ఆఫీసర్ అతడిపై కాల్పులు జరపడంతో దుండగ విద్యార్థి గాయపడ్డాడని కౌంటీ షెరీఫ్ టిమోతీ కేమరన్ తెలిపారు. విద్యార్థి కాల్పులకు పాల్పడటానికి దారితీసిన కారణాలేమిటో తెలియరాలేదన్నారు. ఈ సంఘటనతో ఆ ప్రాంగణాన్ని పోలీసులు దిగ్బంధించిన కారణంగా ప్రాణనష్టం గురించి పూర్తి సమాచారం ఇంకా అందలేదు. విద్యార్థులందరూ తలుపులు బిగించుకుని తరగతి గదుల్లో బిక్కుబిక్కుమంటున్నారని మాత్రమే వార్తలందాయి. పిల్లల తల్లిదండ్రులు స్కూలు ప్రాంతానికి వెళ్లవద్దని పోలీసులు అప్రమత్తం చేశారు.

చిన్నమ్మ భర్త కన్నుమూత

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

ఇన్ఫెక్షన్ చేరడంతో ఈ నెల 16వ తేదీన ఆయనను చెన్నై లోని గ్లెన్ ఈగల్స్ గ్లోబల్ హెల్త్ సిటీ హాస్పిటల్‌లో చేర్చారు. అప్పటి నుంచి ఆయన పరిస్థితి విషమంగానే ఉంది. సోమవారం అర్ధరాత్రి 1.35 గంటలకు నటరాజన్ తుదిశ్వాస విడిచినట్లు ఆసుపత్రి చీఫ్ ఆపరేటింగ్ ఆఫీసర్ షణ్ముగ ప్రియన్ అధికారికంగా ప్రకటించారు. నాలుగు రోజుల పాటు ఆయన వెంటిలేటర్ మీదే చికిత్స పొందారన్నారు. గత సంవత్సరం అక్టోబరు నెలలో నటరాజన్ ప్రాణాలు కాపాడేందకు ఆయనకు రెండు అవయవాలు మార్చారు. పూర్తిగా కోలుకున్న తర్వాతే ఆసుపత్రి నుంచి పంపారు. ఆసుపత్రిలో ఉన్న సమయంలో నటరాజన్‌ను చూసేందుకు శశికళ పెరోల్‌పై వచ్చారు. అవయవ మార్పిడి కంటే ముందు నటరాజన్‌కు మూత్రపిండాలు, కాలేయం కూడా బాగా దెబ్బతిన్నాయి.. ఊపిరితిత్తులలో నిమ్ముచేరి శ్వాస తీసుకోవడం కష్టమైంది. దాంతో గత సంవత్సరం అక్టోబరు నెలలో ట్రెకియాస్టమీ చేసి, వెంటిలేటర్ మీద ఉంచి పంపారు. మరుదప్ప నటరాజన్ తొలుత తమిళనాడు ప్రభుత్వంలో పౌర సంబంధాల అధికారిగా (పీఆర్వో) పనిచేసేవారు. ఆ ఉద్యోగంలో ఆయన 33 ఏళ్ల పాటు ఉన్నారు. తమిళనాడు దివంగత ముఖ్య మంత్రి జయలలితకు శశికళను ఆయనే పరిచయం చేశారు. శశికళను, ఆమె చెల్లెలి కొడుకు దినకరన్‌ను, నటరాజన్‌ను కూడా ఒక సమయంలో జయలలిత పోయెస్ గార్డెన్స్ నుంచి బయటకు పంపేశారు.

అనుష్క, ప్రభాస్

'బాహుబలి 2' రిలీజ్‌కి రెడీ

ప్రభాస్, రాజమౌళి కాంబినేషన్‌లో రూపొందిన 'బాహుబలి 2' మళ్ళీ రిలీజ్ అవుతోంది. అయితే అది తెలుగులో కాదు.. చైనా భాషలో. ప్రపంచవ్యాప్తంగా 1700 కోట్ల రూపాయలు వసూలు చేసి అన్ని రికార్డులను అధిగమించిన 'బాహుబలి 2' చిత్రం ఇప్పుడు చైనాలో విడుదల అవుతోంది. ఇప్పటికే ఈ సినిమా సెన్సార్ పూర్తి చేసుకుంది. 'బాహుబలి' చిత్రాన్ని విడుదల చేసిన ఈస్టార్ మీడియా 'బాహుబలి 2'ని కూడా రిలీజ్ చేస్తోంది. త్వరలోనే ఈ సినిమా రిలీజ్ డేట్‌ని ప్రకటిస్తారు.

'గులేబకావళి' సరాగాలు

ప్రభుదేవా హీరోగా, హన్సిక హీరోయిన్‌గా, రేవతి ఓ పవర్‌ఫుల్ పాత్రలో నటించిన చిత్రం 'గులేబకావళి'. కల్యాణ్ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన ఈ చిత్రం తమిళ్‌లో సంక్రాంతికి విడుదలై సంచలన విజయం సాధించింది. కాగా, ఇప్పుడు ఈ చిత్రాన్ని అదే పేరుతో సురక్ష్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ పతాకంపై మల్కాపురం శివకుమార్ తెలుగులోకి అనువదిస్తున్నారు. ఏప్రిల్ 6న ఈ చిత్రం విడుదల కానుంది. వివేక్ మెర్విన్ సంగీతం అందించిన ఈ సినిమా పాటలను సోమవారం హైదరాబాద్‌లో విడుదల చేశారు. బిగ్ సీడీలను ఎమ్మెల్యే రసమయి బాలకిషన్ విడుదల చేశారు. ఆడియో సీడీలను ఎన్.శంకర్ విడుదల చేయగా, తొలి సీడీని జీవిత అందుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా రసమయి బాలకిషన్ మాట్లాడుతూ ''టైటిల్‌లోనే సక్సెస్ కనపడుతుంది. గతంలో ఇదే టైటిల్‌తో సినిమా విడుదలై మంచి విజయాన్ని సాధించిన సంగతి తెలిసిందే. ఇప్పుడు అదే టైటిల్‌తో వస్తున్న సినిమా కావడంతో తప్పకుండా సక్సెస్‌ను సాధిస్తుంది'' అన్నారు. మల్కాపురం శివకుమార్ మాట్లాడుతూ ''తమిళం రాకపోయినా ఈ సినిమా చూసి కామన్ ఆడియెన్‌గా ఎంజాయ్ చేశాను. తెలుగు ప్రేక్షకులకు సినిమా నచ్చుతుందనిపించి.. తెలుగులో మా బేనర్‌పై ఏప్రిల్ 6న విడుదల చేస్తున్నాం'' అన్నారు. ఎన్.శంకర్ మాట్లాడుతూ ''మిస్టరీ, కామెడీ, సస్పెన్స్ సహా అన్నీ ఎలిమెంట్స్ ఉన్న చిత్రమిది. ఈ సినిమా పెద్ద సక్సెస్‌ను సాధిస్తుంది'' అన్నారు. జీవిత మాట్లాడుతూ ''మల్కాపురం శివకుమార్ గారు మంచి మనసున్న వ్యక్తి. ఆయనకు ఈ సినిమా పెద్ద హిట్ సాధించి మంచి పేరు సాధించాలని కోరుకుంటున్నాను'' అన్నారు.

మధురవాణి సమంత

మహానటి సావిత్రి జీవిత కథ ఆధారంగా నాగ్ అశ్విన్ తెరకెక్కిస్తున్న చిత్రం 'మహానటి'. ఈ సినిమాలో కీర్తి సురేష్ టైటిల్ రోల్‌లో కనిపించనుంది. ఈ చిత్రంలో మోహన్‌బాబు, సమంత, విజయ్ దేవరకొండ, దుల్కర్ సల్మాన్, షాలినీ పాండే, భానుప్రియ, ప్రకాశ్‌రాజ్, క్రిష్, తరుణ్ భాస్కర్ కీలక పాత్రల్లో నటిస్తున్నారు. ఇదిలా ఉంటే.. ఇందులో జర్నలిస్ట్ పాత్రలో కనిపించనున్న నటి సమంత.. సోమవారంతో 'మహానటి' కి సంబంధించి తన షూటింగ్ పార్ట్‌ను పూర్తిచేశారు. ఈ సినిమాలో భాగమవడాన్ని గౌరవంగా భావిస్తున్నానని.. ఈ చిత్రంలో పనిచేయడం అద్భుతమైన అనుభూతి నిచ్చిందని సమంత పేర్కొన్నారు. కాగా, ఇందులో సమంత పోషిస్తున్న మధురవాణి పాత్ర లేకపోతే.. 'మహానటి'కి నిండుదనం ఉండదని చిత్ర యూనిట్ అభిప్రాయపడుతోంది. ఈ చిత్రాన్ని మే 9న విడుదల చేయడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నారు.

సునీల్, అల్లరి నరేష్ 'సిల్లీ ఫెలోస్'

'సుడిగాడు' వంటి విజయవంతమైన చిత్రం తరువాత కథానాయకుడు అల్లరి నరేష్, దర్శకుడు భీమనేని శ్రీనివాసరావు కాంబినేషన్‌లో మరో సినిమా రూపొందుతున్న సంగతి తెలిసిందే. సునీల్ మరో హీరోగా నటిస్తున్న ఈ చిత్రంలో నందిని రాయ్ కథానాయిక. తమిళంలో విజయం సాధించిన 'తమిళ్ పడం' ఆధారంగా 'సుడిగాడు' రూపొందితే.. 'తమిళ పడం'కు సీక్వెల్‌గా తెరకెక్కుతున్న 'తమిళ్ పడం 2' ఆధారంగా తాజా చిత్రం రూపొందుతోందని సమాచారం. ఇదిలా ఉంటే.. ఈ సినిమాకి 'సిల్లీ ఫెలోస్' అనే టైటిల్ పరిశీలిస్తున్నారని తెలిసింది. త్వరలోనే ఈ టైటిల్‌పై క్లారిటీ వస్తుంది.

'రంగస్థలం'లో రంగమ్మత్తగా అనసూయ

వేసవిలో 'అప్పుడు ఇప్పుడు'

యు.కె. ఫిలింస్ పతాకంపై ఉషారాణి కనుమూరి, విజయ రామకృష్ణంరాజు సంయుక్తంగా నిర్మిస్తున్న చిత్రం 'అప్పుడు - ఇప్పుడు'. చలపతి పువ్వల దర్శకుడు. సుజన్, తనీష్క్ జంటగానటిస్తుండగా, శివాజీరాజా, మళ్లీ రావా ఫేం పేరుపురెడ్డి శ్రీనివాస్ ముఖ్యపాత్రల్లో కనిపించనున్నారు. షూటింగ్ పూర్తి చేసుకున్న ఈ చిత్రం ఫస్ట్‌లుక్‌ను విడుదల చేశారు. వేసవిలో ఈ చిత్రాన్ని విడుదల చేసేందుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. మాధవి, జబర్దస్త్ అప్పారావు తదితరులు ఇతర ముఖ్యపాత్రలు పోషిస్తున్నారు.

సుజన్, తనిష్క్

బృందావనంలో కీలక సన్నివేశాలు

రిచా పనయ్

జస్ట్ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ క్రియేషన్స్ పతాకంపై తేజ డైమండ్స్ సికింద్రాబాద్ అధినేత శ్రీనివాస్ వంగల, ప్రభాకర్‌రెడ్డి కూతురు నిర్మిస్తున్న చిత్రం 'బృందావనమది అందరిది'. హర్షవర్ధన్ రాణే, రిచా పనయ్ హీరోహీరోయిన్లు. శ్రీధర్ సీపాన దర్శకుడు. ఈ చిత్రం మొదటి షెడ్యూల్ పూర్తి చేసి సేంపుల్ వీడియో విడుదల చేశారు ఈ సందర్భంగా దర్శకుడు శ్రీధర్ సీపాన మాట్లాడుతూ ''చిత్రం వైజాగ్‌లో సినిమా గురించి వైజాగ్ సాగర తీరంలో వేయించిన హీరోయిన్ హోమ్ సెట్ సన్నివేశాలు, వైజాగ్ పరిసర ప్రాంతాలలో చిత్రంలోని ప్రధాన తారాగణం తో కొన్ని కీలక సన్నివేశాలు చిత్రీకరించాం. మా ఫస్ట్ షెడ్యూల్ మేకింగ్ అండ్ సేంపుల్ వీడియో టీజర్‌ని విడుదల చేశాం. ఫ్రెండ్స్ నుండి పెద్ద హీరోలనుండి చాలా మంచి రెస్పాన్స్ వచ్చింది ఆ రెస్పాన్స్ నాకు మరింత ధైర్యాన్నిచ్చింది. మిగతా షెడ్యూల్ ఏప్రిల్ 1 నుండి బెంగళూర్‌లో, ఆ తర్వాతి షెడ్యూల్ హైదరాబాద్‌లో జరుగుతుంది'' అన్నారు.

సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్‌గా 'యమ్6'

అశ్వని, మారుతి

విశ్వనాథ్ ఫిలిం ఫ్యాక్టరి, శ్రీలక్ష్మి వెంకటాద్రి క్రియేషన్స్ బేనర్స్‌పై విశ్వనాథ్ తన్నీరు, సురేష్.ఎస్ సంయుక్తంగా నిర్మిస్తోన్న చిత్రం 'యమ్6'. మారుతి, అశ్వని, ప్రియ హీరోహీరోయిన్లుగా నటిస్తోన్న ఈ చిత్రానికి జైరామ్‌వర్మ దర్శకుడు. ఈ చిత్రం షూటింగ్ పూర్తి చేసుకుని ప్రస్తుతం పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ పనులు జరుపుకుంటోంది. దర్శకుడు జైరామ్‌వర్మ మాట్లాడుతూ ''యమ్6' సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్ అంశాలతో ఉంటూ కడుపుబ్బ నవ్విస్తుంది. అంతర్లీనంగా చిన్న సందేశం కూడా ఇచ్చే ప్రయత్నం చేశాం'' అన్నారు. నిర్మాత విశ్వనాథ్ తన్నీరు మాట్లాడుతూ ''దర్శకుడు చెప్పిన కథ నచ్చి ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నాను. మా హీరో మారుతికిది తొలి సినిమా అయినా ఎంతో అనుభవం ఉన్న హీరోలా నటించాడు'' అన్నారు. హీరో మారుతి మాట్లాడుతూ ''ఇది నా తొలి సినిమా. డైరెక్టర్ వర్మగారు సినిమాని చాలా ఎక్స్‌లెంట్‌గా తీస్తున్నారు. విజయ్ బాలాజీగారి సంగీతం ఆకట్టుకునే విధంగా ఉంటుంది'' అన్నారు.

'టెంపర్' రీమేక్‌లో సారా..

యువ కథానాయకుడు ఎన్టీఆర్ కెరీర్‌లో ప్రత్యేకంగా నిలిచిన చిత్రాలలో 'టెంపర్' ఒకటి. ఈ సినిమా.. తారక్‌లోని నటుణ్ని కొత్త కోణంలో చూపింది. అలాంటి 'టెంపర్'.. ఇప్పుడు హిందీలో రీమేక్ అవుతోంది. రణ్‌వీర్ సింగ్ కథానాయకుడిగా నటిస్తున్న ఈ చిత్రానికి రోహిత్‌శెట్టి దర్శకుడు కాగా.. కరణ్ జోహార్ నిర్మాతగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఇదిలా ఉంటే.. ఈ సినిమాలో కథానాయికగా సైఫ్ అలీ ఖాన్ కుమార్తె సారా అలీ ఖాన్ ఎంపికైంది. ఇంతకుముందు ఈ పాత్ర కోసం.. అలియా భట్, జాన్వీ కపూర్, ప్రియా ప్రకాశ్ వారియర్ తదితరుల పేర్లు వినిపించాయి. ఇప్పుడు సారా అలీ ఖాన్ కన్‌ఫర్మ్ కావడంతో ఈ వార్తలకు తెరదించినట్లయ్యింది. సంగ్రామ్ భలేరామ్ అనే పోలీస్ పాత్రలో రణ్‌వీర్ సింగ్ నటిస్తున్న ఈ సినిమా డిసెంబర్ 28న విడుదల కానుంది.

టెక్నాలజీ పేరుతో...

సూపర్ గుడ్ ఫిలింస్ ఆర్.బి.చౌదరి తనయుడు జితన్ రమేష్ హీరోగా లార్డ్ వెంకటేశ్వర ఫిలింస్ పతాకంపై నారాయణ్‌రామ్ నిర్మిస్తున్న చిత్రం 'ఒకటే లైఫ్'. హ్యాండిల్ విత్ కేర్ అనేది ఉప శీర్షిక. ఎం.వెంకట్ దర్శకుడు. శృతి యుగల్ హీరోయిన్. ఈ చిత్రం ఫస్ట్‌లుక్, మోషన్ పోస్టర్‌ను యంగ్ హీరో జీవా విడుదల చేశారు. ఈ సందర్భంగా జీవా మాట్లాడుతూ ''ఒకటే లైఫ్ మోషన్ పోస్టర్ చాలా ఇంట్రస్టింగ్‌గా ఉంది. సరికొత్త కాన్సెప్ట్‌తో రూపొందుతున్న ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులను తప్పకుండా ఆకట్టుకుంటుంది'' అన్నారు. దర్శకుడు వెంకట్ మాట్లాడుతూ ''టెక్నాలజీ పేరుతో పరుగులు పెడుతున్న నేటితరం హ్యూమన్ రిలేషన్స్‌కు, ఎమోషన్స్‌కు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలన్నది ఈ సినిమా కాన్సెప్ట్. ఒక మంచి సినిమా చూశామన్న సంతృప్తి ప్రేక్షకులకు కలుగుతుంది'' అన్నారు. నిర్మాత నారయణ్‌రామ్ మాట్లాడుతూ ''ఈ సినిమాకి సంబంధించిన షూటింగ్ పూర్తయింది. ప్రస్తుతం పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్ జరుగుతోంది. త్వరలోనే సినిమాను విడుదల చేస్తాం'' అన్నారు.

రక్తం ధారపోసేందుకు సిద్ధమే!

- అంగుళం భూమి కూడా వదులుకోం
- చైనా అధ్యక్షుడు షి జిన్‌పింగ్ హెచ్చరిక
- భారత్‌సహా పొరుగు దేశాలకు పరోక్ష హెచ్చరిక

బీజింగ్, మార్చి 20: తమ దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని కాపాడుకునేందుకు అవసరమైతే రక్తపు పోరుకైనా సిద్ధమేనని చైనా అధ్యక్షుడు షి జిన్‌పింగ్ హెచ్చరించారు. తమ భూభాగంలో అంగుళం కూడా వదులుకునేది లేదని స్పష్టం చేశారు. మంగళవారం ఆ దేశ పార్లమెంట్ సమావేశాల ముగింపు సందర్భంగా దేశ ప్రజలను ఉద్దేశించి జిన్‌పింగ్ ప్రసంగించారు. ఈ సందర్భంగా భారత్ సహా సరిహద్దు దేశాలకు పరోక్షంగా హెచ్చరిక లు చేశారు. ''చైనా అంగుళం భూమి కూడా వదులుకోదు. ఇది చైనా దేశం, ప్రజల బలమైన విశ్వాసం. మా దేశ సార్వభౌమత్వాన్ని, ప్రాదేశిక సమగ్రతను కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. దేశ ప్రజల ఆకాంక్ష కూడా ఇదే. చైనాను విడగొట్టాలని ఎవరైనా ప్రయత్నం చేస్తే ఎలాంటి చర్యలకైనా సిద్ధమే. ప్రపంచ దేశాల్లో మా స్థానాన్ని తిరిగి పొందడం కోసం యుద్ధానికైనా వెనుకా డం'' అని జిన్‌పింగ్ అన్నారు. 'వన్ చైనా' సిద్ధాంతానికి చైనా కట్టుబడి ఉం టుందని, దేశాన్ని విడగొట్టాలని ఎవరైనా చూస్తే సహించబోమని హెచ్చరిం చారు. ''మన శత్రువులతో రక్తపాతం నిండిన ఘోరమైన యుద్ధానికి తీర్మానిం చుకున్నాం'' అని అన్నారు. జిన్‌పింగ్ వ్యాఖ్యలు ముఖ్యంగా తైవాన్, దక్షిణ చైనా సముద్రంపై ఆధిపత్యంపై ఉద్దేశించి చేసినవి నిపుణులు పేర్కొంటున్నా.. భారత్‌కు కూడా వర్తిస్తాయని అంటున్నారు. చైనా, భారత్ మధ్య ఏళ్ల తరబడి సరిహద్దు వివాదాలు నడుస్తున్న విషయం తెలిసిందే. అరుణాచల్ ప్రదేశ్‌లోని కొన్ని ప్రాంతాలు తమ భూభాగంలోనివేనని చైనా ఆరోపణ. ఇదే కాకుండా తూర్పు చైనా సముద్రం, దక్షిణ చైనా సముద్రంపై కూడా అధికారం తమ దేనని డ్రాగన్ దేశం వాదిస్తూ వస్తోంది. తైవాన్ దేశం కూడా చైనాలో భాగమే నని చెబుతోంది. తాజాగా ఈ వాదనలను జిన్‌పింగ్ తన ప్రసంగంలో మరో సారి పునరుద్ఘాటించారు. ''చైనాది విస్తరణ వాదం కాదు. కానీ.. మన జోలికి వచ్చి హెచ్చరికలు చేస్తే వారికి కూడా అవే హెచ్చరికలు వర్తిస్తాయి'' అని జిన్ పింగ్ పేర్కొన్నారు. చైనా సమృద్ధి కోసం సీపెక్ తదితర ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామని వెల్లడించారు. ఇటీవల జరిగిన అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో జిన్‌పింగ్‌ను ఏకగ్రీ వంగా ఎన్నుకున్నారు. అంతేగాక.. అధ్యక్షుడు రెండు పర్యాయాలు మాత్రం పదవిలో కొనసాగే పరిమితిని ఎత్తేస్తూ చైనా చట్టంలో సవరణలు చేశారు. దీంతో జిన్‌పింగ్ అధ్యక్షుడిగా జీవితకాలం కొనసాగేందుకు మార్గం సుగమమైంది.

'బరి'లో ఒక్క నేతనే పట్టుకొన్నాం

- కోడి పందేలపై హైకోర్టుకు వివరణ
- ప్రభుత్వ తీరుపై హైకోర్టు ఆగ్రహం

హైదరాబాద్, మార్చి 20 (మనం లీగల్ ప్రతినిధి): కోడి పందేలలో పాల్గొన్న ప్రజా ప్రతినిధులను గుర్తించి చర్యలు తీసుకోవాలన్న హైకోర్టు ఆదేశంపై ప్రభుత్వం స్పందన అంతంత మాత్రంగానే ఉంది. 'బరి'లో దిగిన ఒకే ఒక్క నేతను పట్టుకొన్నామని ప్రభుత్వం కోర్టుకు మంగళవారం వివరణ ఇచ్చింది. దీంతో ప్రభుత్వం తీరుపై ధర్మాసనం ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. ఇప్పటికీ కోర్టులంటే లెక్కలేని స్పందనే కనబరుస్తున్నారంటూ ప్రభుత్వంపై మండిపడింది. కోడిపందేలు ఆడిన ప్రజాప్రతినిధులపై చర్యలు తీసుకుంటే కచ్చితమైన సమాధానాన్ని ఇచ్చినట్లు అవుతుందని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాకు చెందిన ఒక ప్రజాప్రతినిధి మాత్రమే గుర్తించామని, ఇంకెవరెవరు కోడిపందేలు ఆడారో గుర్తించేందుకు సమయం కావాలని ఏపీ సర్కార్ మంగళవారం హైకోర్టును కోరింది. ప్రభుత్వం తరపున అడ్వకేట్ జనరల్ డి.శ్రీనివాస్ వాదిస్తూ ఒకే ఒక్క చానల్ మాత్రమే తమకు కోడి పందేలకు సంబంధించిన పుటేజీ ఇచ్చిందని తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రమేశ్ రంగనాథన్‌తో కూడిన ధర్మాసనానికి తెలియజేశారు. ఆ చానల్ పుటేజీలో ఉన్న పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా ప్రజాప్రతినిధి కోడిపందేలు ఆడినట్లుగా తేలిందని చెప్పారు. ఇతర చానల్స్ ఏవీ ఇంకా స్పందించలేదని, మరో అవకాశం ఇస్తే ఇంకెవరెవరు ప్రజాప్రతినిధులు కోడిపందేలు ఆడారో చూసి తెలియజేస్తామని తెలిపారు. ప్రభుత్వానికి అందిన ఆ పుటేజీలో ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది ప్రజాప్రతినిధులు ఉంటే కోర్టుకు తప్పుడు సమాచారం ఇచ్చినట్లుగా భావించి చట్ట ప్రకారం చర్యలు తీసుకుంటామని హైకోర్టు ఈ సందర్భంగా ఏజీని హెచ్చరించింది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మొత్తానికి ఒకే ఒక్క ప్రజాప్రతినిధి కోడిపందేలు ఆడారా, ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీటీసీలు, జెడ్పీటీసీలు ఎంతోమంది కోడిపందేలు ఆడినట్లు టీవీల్లో ప్రసారం అయ్యిందని కోర్టు వ్యాఖ్యానించింది. కొంతమంది పెద్దలైతే టీవీల ముందు కోళ్లు పట్టుకుని గొప్పగా ప్రసంగాలు కూడా చేశారని గుర్తు చేసింది. కోర్టులంటే లెక్కలేనట్లుగా స్పందించడం సరికాదని స్పష్టం చేసింది. దీనిపై ఏజీ శ్రీనివాస్ స్పందిస్తూ.. తప్పించుకోవడం ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కానేకాదని, మరో అవకాశం ఇస్తే పూర్తి వివరాలు తెలియజేస్తామని చెప్పారు. అందుకు అనుమతించిన హైకోర్టు విచారణను రెండు వారాలు వాయిదా వేసింది.

బీఈడీ కాలేజీల్లో అవకతవలపై తేల్చండి: హైకోర్టు

హైదరాబాద్, మార్చి 20 (మనం లీగల్ ప్రతినిధి): ఏపీలోని పలు జిల్లాల్లో ఉన్న బీఈడీ, డీఈడీ కాలేజీల్లో తనిఖీలు నిర్వహించి అవకతవకలు వాస్తమో కాదో తెలియజేయాలని ఉపాధ్యాయ విద్య జాతీయ మండలి (ఎన్‌సీటీఈ)ని హైకోర్టు ఆదేశించింది. ప్రకాశం జిల్లాకు చెందిన నవలూరి మాధవరావు దాఖలు చేసిన రెండు ప్రజాహిత వ్యాజ్యాలను మంగళవారం తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రమేశ్ రంగనాథన్ నేతృత్వంలోని డివిజన్ బెంచ్ మరోసారి విచారించింది. ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాల్లోని పది కాలేజీల్లో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని పిటిషనర్ కోర్టుకు తెలిపారు. ఒకే కాలేజీలో పని చేయాల్సిన అధ్యాపకులు వేర్వేరు కాలేజీల్లో పని చేస్తున్నారని, కాలేజీ యాజమాన్యాలు తప్పుడు రికార్డులను నిర్వహిస్తున్నాయని వాదించారు. దీంతో ఆయా కాలేజీల్లో తనిఖీలు నిర్వహించి రెండు వారాల్లో నివేదిక అందజేయాలని ఎన్‌సీటీఈని హైకోర్టు ఆదేశించింది. అయితే ఈ తనిఖీలకు అయ్యే ఖర్చుల కోసం పిటిషనర్ ఒక లక్ష రూపాయల్ని ఎన్‌సీటీఈ వద్ద డిపాజిట్ చేయాలని ధర్మాసనం సూచించింది.

విజయవాడ విద్యుత్కేంద్రంతో కాలుష్యం

- హైకోర్టులో పిల్.. జెన్‌కోకు నోటీసులు

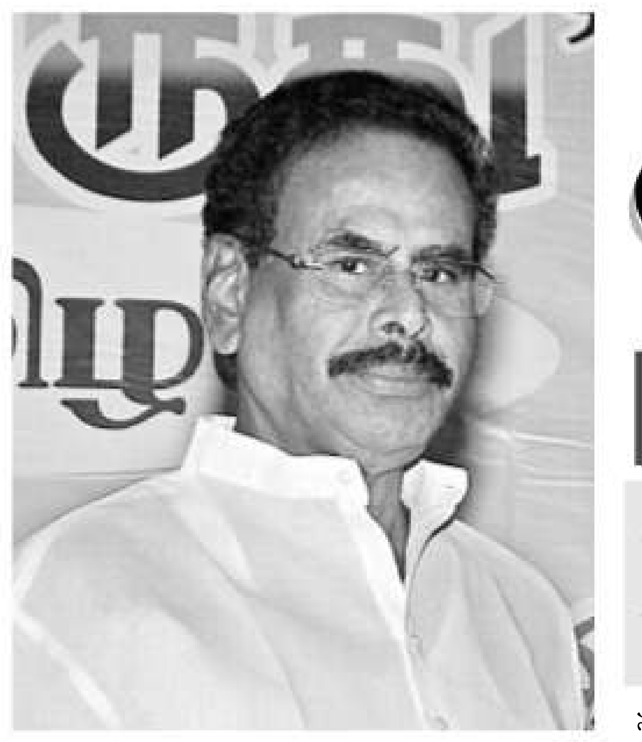
హైదరాబాద్, మార్చి 20 (మనం లీగల్ ప్రతినిధి): విజయవాడ సమీపంలోని ఇబ్రహీంపట్నంలో ఉన్న నార్ల తాతారావు థర్మల్ విద్యుత్కేంద్రం కారణంగా కాలుష్యం పెరుగుతోందని ప్రజా సంక్షేమ సేవా సంఘం కార్యదర్శి పొదిలి అనిల్‌కుమార్ హైకోర్టులో పిల్ దాఖలు చేశారు. గాలి, నీరు, పంట భూములు కాలుష్యానికి గురవుతున్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. దీన్ని మంగళవారం హైకోర్టు విచారణకు స్వీకరించింది. పిటిషనర్ ఆరోపణలకు వివరణ ఇవ్వాలని జెన్‌కోకు హైకోర్టు నోటీసులిచ్చింది. ప్రతివాదులైన ఏపీ జెన్‌కో, థర్మల్ కేంద్రం చీఫ్ ఇంజినీర్, విద్యుత్ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శులు తమ వాదనలతో కౌంటర్ దాఖలు చేయాలని ఆదేశించింది.

అరసవెల్లి ఆలయ భూముల ఆక్రమణ

- ప్రైవేటు నిర్మాణాలు చేస్తున్నారంటూ పిల్
- దేవాదాయ శాఖకు హైకోర్టు నోటీసులు

హైదరాబాద్, మార్చి 20 (మనం లీగల్ ప్రతినిధి): శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని అరసవెల్లి సూర్యనారాయణ స్వామి ఆలయ భూములు ఆక్రమణకు గురవుతున్నాయని, వాటిలో ప్రైవేటు వ్యక్తులు నిర్మాణాలు చేపడుతున్నారని, దీనిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ హైకోర్టులు పిల్ దాఖలైంది. దీనిని మంగళవారం తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రమేశ్ రంగనాథన్ నేతృత్వంలోని డివిజన్ బెంచ్ విచారణకు స్వీకరించింది. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి, కమిషనర్, శ్రీకాకుళం జిల్లా కలెక్టర్, సూర్యనారాయణ స్వామి ఆలయ ఈవో, ఆలయ జాగాలో కన్వెన్షన్ సెంటర్ కడుతున్న పెద్దాడ నర్సింహారావులకు హైకోర్టు నోటీసులు ఇచ్చింది. దీనిపై వివరణ ఇవ్వాల్సిందిగా ఆదేశించింది.

ఎత్తుపల్లాల జీవితం

హిందీ వ్యతిరేకతతో కరుణకు సన్నిహితం.. చిన్న పోస్టింగ్ గొడవతో ద్రవిడ నేతకు దూరం

- జయలలితతో అనుకోకుండా పరిచయం
- పార్టీ.. ప్రభుత్వం.. రెండింటిలోనూ కీలకం
- నటరాజన్‌ను బలిగొన్న తీవ్ర అనారోగ్యం

చెన్నై, మార్చి 20: వీకే శశికళను నటరాజన్ పెళ్లి చేసుకోకపోయి ఉంటే.. ఎవరో ఒక రిటైర్డ్ ప్రభుత్వోద్యోగి మరణించారని స్థానిక పత్రికలలో సింగిల్ కాలమ్ వార్తగా మిగిలిపోయేవారు. కానీ యుక్త వయసులో ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయం.. ఒక ముఖ్యమంత్రికి అత్యంత సన్నిహితంగా మెలిగే అవకాశం కల్పించింది. దేశవ్యాప్తంగా ఆయన పేరు మార్మోగిపోయేలా చేసింది. జయలలితకు తన భార్య శశికళ దగ్గరయ్యే కొద్దీ తాను కూడా తెరవెనుక కీలక పాత్ర పోషించడం మొదలుపెట్టాడు. కేవలం అన్నాడీఎంకేని నియంత్రించడమే కాక.. రాష్ట్ర పాలన యంత్రాంగాన్ని కూడా ఆడించసాగారు. ప్రభుత్వోద్యోగి కాకపోయి ఉంటే.. 1965 ప్రాంతంలో వచ్చిన హిందీ వ్యతిరేక ఉద్యమంలో ఆయన ప్రముఖ ద్రవిడనేతగా ఎదిగే ఉండేవారు. తంజావూరులో విద్యార్థులను ఉద్యమానికి పురిగొల్పడమే కాక.. నాటి డీఎంకే యువనేత ఎల్.గణేశన్‌కు బాగా దగ్గరయ్యారు. ఆయనే శశికళ, నటరాజన్‌లకు పెళ్లి చేశారు. ఆ పెళ్లికి కరుణానిధి కూడా వచ్చారని గణేశన్ మీడియాకు చెప్పారు.

మాతృభాష తమిళంపై నటరాజన్‌కుగల అవ్యాజానురాగం ఫలితంగా హిందీ వ్యతిరేక ఉద్యమ సమయంలో కరుణానిధికి కూడా దగ్గరయ్యారు. తద్వారా 1970–71 ప్రాంతంలో ఏపీఆర్వో ఉద్యోగం వచ్చింది. చిన్న పోస్టింగ్ విషయమై గొడవ అయ్యేవరకూ కరుణతో సన్నిహితంగానే ఉండేవారు. అటుపైన 1980 తొలినాళ్లలో అన్నాడీఎంకే ప్రచార కార్యదర్శిగా ఉన్న జయలలిత కడలూరుకు వచ్చినపుడు చంద్రలేఖ ఆ జిల్లా కలెక్టర్‌గా పనిచేస్తుండేవారు. అక్కడే నటరాజన్ పీఆర్వోగా ఉండేవారు. జయలలిత రాక సందర్భంగా ఆ కార్యక్రమ వీడియో రికార్డింగ్ కాంట్రాక్టు శశికళకు దక్కింది. అప్పుడు తన భార్యను జయలలితకు పరిచయం చేశారు. తర్వాత కొన్నేళ్లలో ఆ దంపతులు జయలలితకు బాగా దగ్గరయ్యారు. పోయెస్ గార్డెన్స్‌లో చేరిపోయి.. జయలలిత జీవితంలో అనేక ఎత్తుపల్లాల సమయంలో ఆమె వెన్నంటి ఉన్నారు. ఎంజీఆర్ మరణం, అన్నాడీఎంకేలో చీలిక, 1989 ఎన్నికల్లో డీఎంకే విజయం.. తదితర పరిణామాలన్నిటిలోనూ వారు జయలలితతోనే ఉన్నారు. చివరకు 2016 డిసెంబరు 5న జయలలిత మరణం తర్వాత అప్పటివరకూ తెరవెనుకే ఉండిపోయిన నటరాజన్.. ఒక్కసారిగా తెరమీదకు వచ్చారు. జయలలితను రాజకీయంగా తీర్చిదిద్దింది తానేనని ప్రకటించుకున్నారు. ఒకానొక సమయంలో నటరాజన్ ఒక వెలుగు వెలుగుతారని అనుకున్నా.. నిరుడు సెప్టెంబరులో తీవ్ర అనారోగ్యం పాలయ్యారు. ఏనాడూ అన్నాడీఎంకే సభ్యుడైనా కాని నటరాజన్.. మూడుసార్లు పార్టీ నుంచి బహిష్కృతుడు కావడం విశేషం. ఆయనే లేకపోతే జయలలిత అన్నాళ్లు రాజకీయాలలో ఉండేవారా అనేది కూడా అనుమానమేనంటారు. ఒకానొక సమయంలో జయలలిత స్పీకర్‌కు రాసిన రాజీనామా లేఖను పోలీసులు నటరాజన్ ఇంట్లో స్వాధీనం చేసుకున్నారు. అంటే... దాన్ని ఆయన తొక్కిపెట్టి ఉంచారన్న మాట. జయ–జానకి వర్గాలను కలిపేందుకు నటరాజన్ కృషి చేసినప్పటికీ జయ మాత్రం ఎప్పుడు పార్టీ పగ్గాలను ఆయన చేజిక్కించుకుంటాడోనని అనుమానిస్తూ ఉండేవారని వాళ్ల సన్నిహితులు చెబుతారు.

తాను ప్రత్యక్షంగా రాజకీయాల్లో లేకపోయినా.. ఏమాత్రం రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేని తన భార్య శశికళ ఏకంగా జయలలితకు నెచ్చెలి కావడం ఆయనకు కలిసొచ్చింది. తూర్పు మదురై, మరుంగపురి నియోజకవర్గాల అభ్యర్థులను కూడా ఆయనే ఎంపిక చేశారు. డీఎంకే ప్రభుత్వాన్ని డిస్మిస్ చేయించడంలో ఢిల్లీలో తనకుగల పలుకుబడిని నటరాజన్ బాగానే ఉపయోగించినట్లు తెలుస్తోంది. కానీ, 1991లో అధికారంలోకి వచ్చిన జయలలిత.. కొన్నాళ్లకే నటరాజన్ దంపతులను పోయెస్ గార్డెన్స్ నుంచి వెలివేశారు. ఇలా ఆయన ప్రస్థానమంతా ఎత్తుపల్లాలతోనే సాగింది.

పుచ్చముక్కలతో నిరసన

- అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ నీచ వ్యాఖ్యలు
- తీవ్రంగా మండిపడిన విద్యార్థిలోకం
- పుచ్చముక్కల్లా శరీరాన్ని ప్రదర్శిస్తున్నారు
- ఇస్లాం మత నిబంధనలకు అది వ్యతిరేకం
- ముస్లిం కుటుంబాల వద్ద అధ్యాపకుడి వ్యాఖ్య
- నిరసన ప్రదర్శనలకు దిగిన విద్యార్థులు
- కేరళ ఫారూక్ ట్రైనింగ్ కాలేజిలో ఘటన

కోజికోడ్, మార్చి 20: ముస్లిం విద్యార్థినుల దుస్తుల విషయంలో ఒక అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ చేసిన లింగవివక్ష వ్యాఖ్యలపై విద్యార్థిలోకం మండిపడింది. ఫారూక్ ట్రైనింగ్ కాలేజిలో ఎస్‌ఎఫ్‌ఐ నేతృత్వంలో వందలాది మంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు తమ చేతుల్లో పుచ్చకాయ ముక్కలు పట్టుకుని సంస్థ ప్రధాన ద్వారం వద్దకు ప్రదర్శనగా వెళ్లారు. అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ జౌహర్ మునావీర్‌పై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని వారు డిమాండ్ చేశారు. కొన్ని ముస్లిం కుటుంబాలతో సమావేశమైన సందర్భంగా ఆయన దారుణమైన వ్యాఖ్యలు చేశారు. అమ్మాయిలు ఇస్లాం వ్యతిరేక దుస్తులు వేసుకుంటున్నారన్నారు. వాళ్లు తమ ముసుగు సరిగా ధరించడం లేదని, ఎద భాగాన్ని కావాలనే ప్రదర్శిస్తున్నారని అంటూ.. పుచ్చకాయలను ముక్కలు కోసి ఆకర్షణీయంగా బయటకు చూపించినట్లుగా వీళ్ల ప్రవర్తన ఉందని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. అంతేకాక.. పరదా వేసుకున్న తర్వాత కూడా కావాలని దాన్ని ఎత్తిపట్టుకుని తమ లెగ్గింగ్స్ చూపిస్తుంటారని ఆయన అన్నారు. క్యాంపస్‌లో ఉన్న మొత్తం విద్యార్థులలో 80% మంది అమ్మాయిలేనని, వాళ్లలో అత్యధికులు ముస్లింలేనని చెప్పారు. అమ్మాయిలు ముఫ్తా వేసుకోవట్లదని, కేవలం స్కార్ఫులతో తమ ముఖం కప్పుకొంటున్నారని అన్నారు. మహిళ ఎదభాగం పురుషులను ఆకర్షిస్తుందని.. దాన్ని తప్పనిసరిగా మూసేసేలా దుస్తులుండాలని ఇస్లాం మతం బోధిస్తుందని జౌహర్ వ్యాఖ్యలు చేశారు.

మండిపడ్డ విద్యార్థులు

జౌహర్ వ్యాఖ్యలపై తీవ్రంగా మండిపడిన విద్యార్థినీ విద్యార్థులు పుచ్చకాయ ముక్కలను చేతుల్లో పట్టుకుని 'పుచ్చకాయ ప్రదర్శన'కు దిగారు. కేఎస్‌యూ సంఘానికి చెందిన వారు కూడా విద్యార్థులకు పుచ్చముక్కలు పంచుతూ ఈ ఆందోళనకు సంఘీభావం తెలిపారు. ఏబీవీపీ కార్యకర్తలు తమవంతు నిరసనగా కాలేజి గేటు ముందు పుచ్చకాయలు పగులగొట్టారు. గత వారం విద్యార్థులు క్యాంపస్‌లో హోలీ ఆడుకున్న తర్వాతి నుంచి విద్యార్థులకు, సిబ్బందికి మధ్య గొడవలు అవుతూనే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే జౌహర్ దారుణమైన వ్యాఖ్యలు చేశారు. టీచర్లు తమ ముఖాలు చూసి పాఠాలు చెప్పాలి తప్ప తమ శరీరం చూసి కాదని కాలికట్ యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్స్ యూనియన్ చైర్‌పర్సన్ సుజా అన్నారు. అయితే.. జౌహర్ ఈ మాటలు మూడు నెలల క్రితం.. అది కూడా కాలేజి వెలుపల అన్నారు కాబట్టి అతడిపై ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేకపోతున్నామని ఫారూక్ ట్రైనింగ్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ సీపీ జవహర్ అన్నారు.

డ్రైవర్ లేని కారు ఢీకొని.. మహిళ మృతి

- ఫీనిక్స్ శివార్లలో ఘటన
- వెంటనే పరీక్షల నిలిపివేత
- పాదచారిని ఢీకొన్న ఉబెర్ ఎస్‌యూవీ

ఫీనిక్స్, మార్చి 20: డ్రైవర్ అసవరం లేకుండా జామ్మంటూ కారులో వెళ్లిపోవచ్చని చెప్పే 'డ్రైవర్‌లెస్' కారు.. తొలిసారిగా ఓ యాక్సిడెంట్ చేసింది. అందులో కాలినడకన వెళ్తున్న ఓ మహిళ తన ప్రాణాలు కోల్పోయింది. అమెరికాలోని ఫోనిక్స్ శివార్లలో జరిగిన ఈ ప్రమాదంతో.. సెల్ఫ్ డ్రైవింగ్ కార్ల టెక్నాలజీపైనే అనుమానాలు తలెత్తాయి. ఉబెర్ ఎస్‌యూవీ వల్ల ఈ ప్రమాదం జరగడంతో వెంటనే ఫీనిక్స్, పిట్స్ బర్గ్, శాన్ ఫ్రాన్సిస్కో, టొరొంటో ప్రాంతాలలో జరుగుతున్న ఈ తరహా పరీక్షలను వెంటనే సస్పెండ్ చేస్తున్నట్లు ఉబెర్ ప్రకటించింది. కొన్ని నెలలుగా ఈ పరీక్షలు జరుగుతున్నాయి. డ్రైవర్లు అక్కర్లేకుండా రిమోట్‌గానే కార్లు నడిపించే ఈ పద్ధతిని ఉబెర్ లాంటి సర్వీసులే ముందుగా అందిపుచ్చుకోవాలని ప్రయత్నించాయి. వాస్తవానికి ఈ కారులో స్టీరింగ్ వెనుక ఒక బ్యాకప్ డ్రైవర్ కూడా ఉన్నాడు. అతడు నడుపుతున్న వోల్వో కారు.. క్రాస్‌వాక్ మీదుగా సైకిల్ నడిపించుకుని వెళ్తున్న 49 ఏళ్ల ఎలైన్ హెర్జ్‌బెర్గ్ అనే మహిళను ఢీకొంది. ఆమెను ఆసుపత్రిలో చేర్చగా చికిత్స పొందుతూ మరణించారు. ఆమె మృతిపట్ల ఉబెర్ సీఈవో దారా ఖొస్రోవ్‌షాహి తన ట్విట్టర్ ఖాతా ద్వారా సంతాపం తెలిపారు. కేసు విచారణలో స్థానిక పోలీసులకు తాము పూర్తిగా సహకరిస్తామని చెప్పారు. ప్రమాదాల నివారణకు ప్రతిపాదనలు చేసే జాతీయ రవాణా భద్రత బోర్డు, అలాగే జాతీయ రహదారి ట్రాఫిక్ భద్రతా యంత్రాంగం తమ మనుషులను కేసు విచారణకు పంపాయి. తప్పు ఎవరిదో ఇంకా నిర్ణయించలేదని.. పాదచారులు ఎప్పుడూ నడకకు క్రాస్‌వాక్‌నే వాడాలని స్థానిక పోలీసు సార్జంట్ రోనాల్ ఎల్‌కాక్ చెప్పారు. ప్రమాదం జరిగే సమయానికి ఉబెర్ వాహనం గంటకు 40 మైళ్ల వేగంతో వెళ్తోందని, హెర్జ్‌బెర్గ్ వీధిలోకి వచ్చిన వెంటనే ఆమెను ఢీకొందని తెలిపారు. లేజర్, రాడార్, కెమెరా సెన్సర్లతో పాటు అత్యాధునిక కంప్యూటర్ల సాయంతో నడిచే ఆటో మేటిక్ కార్ల వల్ల ఒక్క అమెరికాలోనే ఏడాదికి 40 వేలకు పైగా ట్రాఫిక్ మరణాలు తగ్గుతాయని అంచనా. ప్రమాదాలలో 94% మానవ తప్పిదాల వల్లే జరుగుతాయని ప్రభుత్వ వర్గాలు చెబుతు న్నాయి. ఆటోమేటిక్ కార్ల వల్ల డ్రైవర్లు తాగి నడిపే అవకాశం, నిద్రకు తూలే అవకాశం ఉండవ ని, అలాగే దృష్టి మరలే చాన్స్ కూడా ఉండదని చెబుతున్నా.. వాటిలోనూ కొన్ని లోపాలున్నాయి. 2016 సంవత్సరంలో మనుష లు నడిపే వాహనాలు ఢీకొని 6 వేల మంది పాదచారులు అమెరికా లో మరణించారు. డ్రైవర్‌లెస్ కార్లకు మిషిగన్, ఆరిజోనాలాంటి రాష్ట్రాలు సానుకూలంగా ఉండగా.. కాలిఫోర్నియా మాత్రం కాస్త కఠిన ఆంక్షలు పెడు తోంది. దాంతో ఆరిజోనా రోడ్లపై వందలాది ఆటోమేటెడ్ వాహనాలు ప్రస్తుతం తిరుగుతున్నాయి.

టీడీపీ వల్లే మోదీ ప్రధాని!

కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక శక్తులను... ఆనాడు ఏకం చేసింది ఎన్టీఆర్

- ఏపీ ప్రజలు గాయపడిన సైనికులు
- పవన్‌వి దుర్మార్గ వ్యాఖ్యలు: చంద్రబాబు

అమరావతి, మార్చి 20 (మనం ప్రతినిధి): ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఈ స్థాయికి రావడానికి కారణం తెలుగుదేశం పార్టీయేనని సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు అన్నారు. అప్పట్లో కాంగ్రెస్ వ్యతిరేక శక్తులను ఎన్టీఆర్ ఏకం చేశారని గుర్తుచేశారు. ఫలితంగానే నేడు కాంగ్రెస్‌కు దీటుగా మోదీ ఎదిగారని చెప్పారు. దేశంలో కాంగ్రెసేతర భావజాలం వ్యాపింపజేసింది టీడీపీయేనని చెప్పారు. అన్ని రాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాల ఏర్పాటుకు అదే నాంది అనేది గుర్తుంచుకోవాలని చంద్రబాబు అన్నారు. మంగళవారం టీడీపీ సమన్వయ కమిటీ సమావేశంలో మంత్రులు, ఎమ్మెల్యేలు, ఎంపీలు, పార్టీ ముఖ్యనేతలతో చంద్రబాబు చర్చలు జరిపారు. మిత్రపక్షాన్నే, కేంద్రం మోసం చేసిందని చంద్రబాబు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

హక్కులు అడిగినందుకే బీజేపీకి కోపం

విభజన చట్టంలోని 19 అంశాలు, పార్లమెంట్ ఇచ్చిన 6 హామీలు ఏదీ పూర్తిగా నెరవేర్చలేదని చంద్రబాబు అన్నారు. రాష్ట్రానికి న్యాయం చేయమని అడిగితేనే బీజేపీకి కోపం వచ్చిందన్నారు. రాష్ట్రానికి అన్యాయం చేయడానికి బీజేపీ సిద్ధపడిందని.. అన్యాయం చేయడమే కాదు.. ఎదురుదాడికి దిగిందని మండిపడ్డారు. తన పై దాడికి చూపిస్తున్న శ్రద్ధలో కొంతైనా ఏపీ అభివృద్ధిపై చూపిస్తే ఈ పరిస్థితి వచ్చేది కాదన్నారు. సభలో ఒకవైపు ఎంపీలు పోరాడుతున్నా.. గలభా మధ్యే ఆర్థిక బిల్లులు ఆమోదం చేసుకుని పోవడంతో ఎన్డీఏ నుంచి బైటకు వచ్చామన్నారు.

ప్రజలు అన్నీ గమనిస్తున్నారు..

''రాష్ట్ర ప్రజల ఆకాంక్షలు నెరవేర్చేందుకే అవిశ్వాసం నోటీసు ఇచ్చాం. అవిశ్వాసం నోటీసు అనుమతించకుండా 3 రోజులుగా వాయిదాలు వేస్తున్నారు. ప్రజలు అన్నీ గమనిస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు గాయపడిన సైనికులు. వాళ్ల గాయాలు మాన్పాలే తప్ప వాటిని మరింత రెచ్చగొట్టేలా చేస్తున్నారు. అన్నివిధాలా అండగా ఉండాల్సినవారు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. అవిశ్వాసంతో ప్రభుత్వాన్ని ఓడిస్తామని కాదు. మన అన్యాయం గురించి చెప్పుకునే అవకాశం వస్తుందనే నోటీసు ఇచ్చాం. ఇంకా చేయాల్సిన బాధ్యత గుర్తుచేసేందుకే ఇచ్చాం'' అని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు.

పవన్ నిమిషానికో మాట..

''పవన్ కల్యాణ్ నిమిషానికి ఒకటి మాట్లాడుతున్నారు. ఉదయం ఒకటి, మధ్యాహ్నం మరొకటి, సాయంత్రం ఇంకొకటి మాట్లాడుతున్నారు. అప్పుడు ప్యాకేజిని పాచిపోయిన లడ్డు అన్నాడు. ఇప్పుడు హోదా ఒక్కటే లాభం లేదు.. నిధులు ముఖ్యం అంటున్నాడు. గుటూరు సభలో జేఎఫ్‌సీ పేరే ఎత్తలేదు. కేంద్రం ఇవ్వాల్సిన రూ.75 వేల కోట్ల ప్రస్తావనే తేలేదు. ఇంకా పైపెచ్చు ప్రత్యేక హోదా గురించి అసలు మోదీ చెప్పలేదని, యూపీఏ చెప్పిందని పక్కదారి పట్టించాలని చూశారు. బీజేపీ మేనిఫెస్టోలో పెట్టిన పదేళ్ల హోదా గురించి అసలు ప్రస్తావించనేలేదు. ఈ నాటకాలన్నీ ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటున్నారు. కాంట్రాక్టర్ల లాభాల కోసమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోలవరం తీసుకుందంటూ, పవన్ దుర్మార్గ వ్యాఖ్యలు చేశారు. వైసీపీ గతంలో పోలవరంపై సీబీఐ దర్యాప్తు జరపాలని కోరింది. జగన్ మీడియాలో తప్పుడు కథనాలు ప్రచురించింది. అవే ఆరోపణలు పవన్ ఇప్పుడు చేస్తున్నారు. నీతి అయోగ్ చెప్పినందువల్లే పోలవరం పర్యవేక్షణ బాధ్యత రాష్ట్రానికి ఇచ్చారు'' అని చంద్రబాబు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

ప్రజలను చైతన్య పర్చండి...

నాలుగేళ్లలో కేంద్రం ఏం చేసింది? రాష్ట్రం ఏం చేసింది? అభివృద్ధి, సంక్షేమం గురించి ప్రచారం చేయాలని ఎమ్మెల్యేలకు చంద్రబాబు దిశానిర్దేశం చేశారు. నాలుగేళ్లలో కేంద్రం ఏమి చేసిందనే దానిపై పుస్తకాలు పంపిణీ చేయాలని సూచించారు. విభజన చట్టం, పార్లమెంట్ హామీల అమలు గురించి ప్రతి ఒక్కరూ అధ్యయనం చేసి దానిపై పట్టు సాధించాలని కోరారు. మార్చి 29న పార్టీ ఆవిర్భావ దినోత్సవం సందర్భంగా.. ప్రతి నియోజకవర్గంలో గ్రామ గ్రామాన ఘనంగా నిర్వహించాలని పిలుపునిచ్చారు. సమకాలీన రాజకీయ పరిస్థితులపై ప్రజలను చైతన్యపరచాలని సూచించారు.

పవన్ వ్యాఖ్యలు గందరగోళం: నారాయణ

పవన్‌కల్యాణ్ వ్యాఖ్యలు గందరగోళం సృష్టిస్తున్నాయని మంత్రి నారాయణ విమర్శించారు. మంగళవారం టీడీఎల్పీ సమావేశం అనంతరం టీడీపీ ముఖ్యనేతలు విలేకర్లతో మాట్లాడారు. టీడీపీ ఎంపీలు పార్లమెంట్‌లో పోరాడుతుంటే పవన్ విజయవాడలో కూర్చున్నారంటూ.. అధికారంలోకి వస్తే పదేళ్లు హోదా ఇస్తామని బీజేపీ మేనిఫెస్టోలో పెట్టిన విషయం పవన్‌కు తెలియదా? అని ప్రశ్నించారు. పవన్ రోజుకో రకంగా మాట్లాడుతున్నారన్న నారాయణ.. ప్రత్యేక హోదా ఇస్తామని తిరుపతిలో మోదీ చెప్పలేదా? ఢిల్లీని తలదన్నే రాజధాని నిర్మిస్తామని మోదీ అనలేదా? ఇవన్నీ పవన్‌కు తెలియవా? అని ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు. పవన్ వ్యాఖ్యలు వాస్తవ దూరంగా ఉన్నాయని వర్ల రామయ్య విమర్శించారు. పవన్ ఎవరో ఇచ్చిన స్క్రిప్ట్‌ను చదివేస్తే పనైపోతుందని అనుకుంటున్నారని, ఆయనకు ముందు మొసళ్ల పండుగ అని వర్ల రామయ్య దుయ్యబట్టారు. తెలుగుదేశం పార్టీకి నూటికి 70 మార్కులు ప్రజలు వేస్తారని, మీరు మాకు ఏ మార్కులు వేయాల్సిన పనిలేదని హోంమంత్రి చినరాజప్ప పవన్‌పై విరుచుకుపడ్డారు. మోదీ డైరెక్షన్‌లోనే పవన్ పనిచేస్తున్నారని ఆరోపించారు.

వాహనం బోల్తాపడి.. ఇద్దరి మృతి

కదిరి, మార్చి 20 (మనం న్యూస్): అనంతపురం జిల్లా కదిరి రూరల్ మండలం యర్రదొడ్డి కొత్తపల్లి దగ్గర మంగళవారం బొలేరో వాహనం అదుపుతప్పి బోల్తాపడడంతో ఇద్దరు అక్కడికక్కడే మృతిచెందారు. మరొకరు గాయపడ్డారు. క్షతగాత్రుడిని కదిరి ఏరియా ఆసుపత్రికి తరలించారు. మృతులను ముదిగుబ్బ మండలం దొరిగల్లు తాండాకు చెందిన పెద్దరాములునాయక్, ఇందుకూరు గ్రామానికి చెందిన జగదీష్‌గా గుర్తించారు. జగదీష్ అరటికాయలు కొనుగోలు చేసి వాటిని అమ్ముకొని జీవించేవాడు. ప్రమాదం జరిగిన సమయంలో ఆయనే వాహనాన్ని నడిపినట్టు అందులో ఉన్నవారు చెప్పారు. కాగా బొలేరో వాహనంలో ప్రయాణిస్తున్న ఆరుమంది కూలీలు క్షేమంగా బయటపడ్డారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు చెప్పారు.

టెట్ క్వాలిఫై కాలేదని విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

నల్లమాడ, మార్చి 20 (మనం న్యూస్): అనంతపురం జిల్లా నల్లమాడ మండలం దొన్నికోట గ్రామానికి చెందిన పూల నీలావతి (22) ఎలుకల మందు తిని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. బంధువులు, పోలీసులు తెలిపిన సమాచారం మేరకు.. నీలావతి (22) టెట్ క్వాలిఫై కాలేదనే మనస్తాపంతో సోమవారం రాత్రి తన ఇంట్లో ఎవరూ లేని సమయంలో ఎలుకల మందు తినింది. విషయం తెలుసుకున్న బంధువులు హుటాహుటిన కదిరి ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలించారు. అనంతరం మెరుగైన వైద్యం కోసం అనంతపురం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలించిచారు. చికిత్స పొందుతూ మంగళవారం మృతి చెందినట్లు వారు తెలిపారు.

రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్ కోవింద్ చేతుల మీదుగా పద్మశ్రీ అవార్డు అందు కుంటున్న బ్యాడ్మింటన్ క్రీడాకారుడు శ్రీకాంత్, టెన్నిస్ ప్లేయర్ సోమ్‌దేవ్ దేవ్‌వర్మన్

టి20 చాంపియన్స్ ట్రోఫీకి భారత్ విముఖత

న్యూఢిల్లీ : చాంపియన్స్ ట్రోఫీ నిర్వహణ విషయంలో భారత్ క్రికెట్ బోర్డు (బీసీసీఐ), ఇంటర్నేషనల్ క్రికెట్ కంట్రోల్ బోర్డు మధ్య అభిప్రాయ బేధాలు తలెత్తాయి. రకరకాల కారణాలతో 2021లో భారత్‌లో జరిగే చాంపియన్స్ ట్రోఫీ ఫార్మాట్‌ను మార్చాలన్న ఐసిసి ప్రతిపాదనను బీసీసీఐ తిరస్కరించి షాక్ ఇచ్చింది. టి20 గేమ్‌లకు పెరుగుతున్న ఆదరణను దృష్టిలో ఉంచుకుని చాంపియన్స్ ట్రోఫీని 50 ఓవర్ల ఫార్మాట్‌కు బదులు 20 ఓవర్ల ఫార్మాట్లో నిర్వహించాలని ఐసీసీలో కొందరు బోర్డు సభ్యులు తీవ్రంగా వత్తిడి తెచ్చారు. అయితే ఈ ప్రయత్నాలను బీసీసీఐ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించింది. టి20 ఫార్మాట్ ద్వారా చాంపియన్స్ ట్రోఫీ మార్కెట్ పెరిగే అవకాశముందని ఐసీసీ ఆలోచన. ఇప్పటి వరకూ వచ్చిన నష్టాల నుంచి బయటపడవచ్చని మరో అభిప్రాయం. చాంపియన్స్ ట్రోఫీకి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా మంచి ప్రేక్షక ఆదరణ ఉంది. చివరి సారి ఇంగ్లండ్ వేదికగా జరిగిన 2017 చాంపియన్స్ ట్రోఫీ టోర్నమెంట్ నిర్వహణకు ముందు ఐసీసీ, బీసీసీఐ మధ్య అదాయ పంపిణీ విషయంలో భేదాభిప్రాయాలు తలెత్తాయి. దీంతో ఆ టోర్నమెంట్‌కు భారత జట్టును పంపకూడదని నిర్ణయించింది. అయితే చివరికి మాజీల సలహాతో మెట్టుదిగిన బీసీసీఐ భారత జట్టును ఆ టోర్నమెంట్‌కు పంపింది. భారత్ నుంచి ఆదాయపు పన్ను మినహాయింపు లభించటం లేదన్న కారణలతో పాటు ఇతర కారణాలతో ఐసీసీ ఈటోర్నమెంట్‌ను భారత్‌లో కాకుండా మరో చోట నిర్వహించే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించంతో బీసీసీఐ ఆగ్రహంతో ఉంది. తాజాగా ఐసీసీ ప్రతిపాదనను తిరస్కరించిన బీసీసీఐ ఐసీసీ చర్యలను సునిసితంగా గమనిస్తోంది. బీసీసీఐ మాజీ అధ్యక్షుడు జగ్మోహన్ దాల్మియా ఆలోచనతో ప్రారంభమైన ఈ టోర్నమెంట్ ఫార్మాట్‌ను మార్చే ఆలోచన సరికాదు, అదే జరిగితే భారత్ నుంచి తీవ్రస్థాయిలో వ్యతిరేకత వస్తుందని బీసీసీఐ ప్రతినిధి తెలిపారు.

షమి అపుడు దుబాయిలో ఉన్నది నిజమే

కోల్‌కతా పోలీసుల లేఖకు బీసీసీఐ సమాధానం

ముంబాయి : టీమిండియా పేస్ బౌలర్ మహ్మద్ షమిపై భార్య జహాన్ చేసిన ఆరోపణల వ్యవహారంలో విచారణ వేగంగా సాగుతోంది. దక్షిణాఫ్రికా పర్యటన తర్వాత షమి దుబాయి వెళ్లాడని, అక్కడ పాకిస్తాన్‌కు చెందిన అలిస్బా అనే మహిళ నుంచి డబ్బులు తీసుకున్నాడని షమి భార్య జహాన్ ఆరోపించింది. దీనిపై విచారణలో భాగంగా షమి దక్షిణాఫ్రికా పర్యటన వివరాలు ఇవ్వాలని భారత క్రికెట్ కంట్రోల్ బోర్డుకు లేఖ రాశారు. ఈ లేఖపై బీసీసీఐ కోల్‌కతా పోలీసులకు సమాధానమిచ్చింది. ఫిబ్రవరి 17, 18 తేదీల్లో షమి దుబాయిలో ఉన్నట్టు లేఖలో బీసీసీఐ అధికారులు వివరించారు. బీసీసీఐ నుంచి సమాచారం అందుకున్న కోల్‌కతా పోలీసులు విచారణను ముమ్మురం చేశారు. బీసీసీఐ ఇచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా తదుపరి విచారణ కొనసాగుతుందని కోల్‌కతా పోలీసు అధికారి ప్రవీణ్ త్రిపాఠి తెలిపారు. దక్షి ణాఫ్రికా పర్యటన అనంతరం షమి భారత్‌కు తిరుగుపయనమయ్యాడు. వన్డే, టి20లకు ఎంపిక చేసిన భారత జట్టులో చోటు దక్కకపోవడంతో షమి దక్షిణాఫ్రికా నుంచి భారత్ బయల్దేరి దుబాయిలో రెండు రోజులున్నాడని జహాన్ ఆరోపిస్తోంది.

అరెస్ట్ చేసేందుకు సహకరించండి : జహాన్

షమి అరెస్ట్ చేసేలా సహకరించాలని అతని భార్య హసీన్ జహాన్ మీడియాకు విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ కేసు విచారణలో భాగంగా ఆమె కోల్‌కతా మెజిస్ట్రేట్‌లో వాదనలు వినిపించారు. 'నా కీర్తి, మర్యాదలను ఈ కేసులో ఫణంగా పెట్టి మరి పోరాడుతున్నాను. షమీ, అతని సోదరుడు నా పట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించినప్పటికి కుటుంబం కోసం ఇన్నాళ్లు ఓపిక పట్టాను. షమిపై పోరాటం మొదలు పెట్టినప్పటి నుంచి మీడియా నన్ను పాయింట్ అవుట్ చేస్తోంది. ఈ హింసను ఓ మహిళగా నేనెందుకు తట్టుకోవాలి? చేతులెత్తి నమస్కరిస్తున్నా.. దయచేసి ఈ కేసులో నాకు మద్దతివ్వండి. ఎందుకంటే ఇది చిన్న కేసు కాదు. ఓ మహిళా గౌరవ, మర్యాదలపై జరుగుతున్న పోరాటం. షమీ నా గౌరవ, మర్యాదలను నాశనం చేశాడు' అని వేడుకున్నారు. అలిష్బా అభిమాని కాదు. అలా అని స్నేహితురాలు కూడా కాదు. మంచి క్యారెక్టర్ ఉన్న మహిళ ఎవరైన ఒక పెళ్లైన వ్యక్తితో కలిసి హోటల్ గదిలోకి వెళ్తుందా.. అని జహాన్ ప్రశ్నించింది. ప్లాన్ ప్రకారమే ఆమె నా కుంటుంబాన్ని నాశనం చేస్తుందని ఆరోపించింది.

ఇలాగైతే... ఎలా!

మహిళా క్రికెట్ జట్టు బలోపేతానికి బీసీసీఐ ప్రణాళిక

న్యూఢిల్లీ: ఆస్ట్రేలియాతో చేతిలో వన్డే చాంపియన్‌షిప్‌లో భారత మహిళా క్రికెట్ జట్టు ఘోర పరాజయం తర్వాత బీసీసీఐ కీలక నిర్ణయం దిశగా అడుగులేస్తోంది. మహిళా క్రికెట్ జట్టును మరింత బలోపేతం చేసేందుకు, యువ ప్లేయర్లను ప్రోత్సహించేందుకు చర్యలు ప్రారంభించింది. దేశవాళీ మహిళా క్రికెట్‌ను గాడినపెట్టటంతో ప్రధాన జట్టుకు తోడుగా మరో జట్టును ఎంపిక చేయాలని బీసీసీఐ భావిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా అందుబాటులో ఉన్న యువ పేస్ బౌలర్లు, స్పిన్నర్లు, వికెట్ కీపర్లను జాతీయ క్రికెట్ అకాడమీలో పరిశీలించాలని సెలెక్టర్లను కోరింది. ఇటీవల వడోదరలో జరిగిన మూడు వన్డేల సిరీస్‌లోభారత జట్టు 0–3 తేడాతో చిత్తుగా ఓడిపోయింది. ఆస్ట్రేలియా జట్టు చేతిలో ఘోర పరాజయంపై సమీక్షించేందుకు పాలక మండలి సభ్యులు డయానా ఎడుల్జి, మిథాలీ రాజ్ (వన్డే కెప్టెన్), హర్మన్ ప్రీత్ కౌర్ (టి20 కెప్టెన్), హేమలతా (సెలెక్షన్ కమిటీ చీఫ్), ప్రొఫెసర్ రత్నాకర్ శెటి (కన్వీనర్)లు ఈ నెల 28న సమావేశమవుతారు. ఈ సమావేశంలో మహిళా క్రికెట్ జట్టును బలోపేతం చేసేందుకు చేపట్టాల్సిన చర్యలను కూడా చర్చిస్తారు. మహిళల జట్టులో మరింత సత్తా ఉన్న పేస్ బౌలర్లు, స్పిన్నర్లు అవసరముంది, బ్యాటింగ్ విభాగంలోనూ భారత జట్టు బలపడాలి అని డయానా ఎడుల్జీ తెలిపారు. మహిళా క్రికెట్‌కు ఆదరణ అంతకంతకూ పెరుగుతోందని, అయితే మరింత శక్తింతమైన క్రికెటర్లను తయారు చేసేందుకు ప్రయత్నాలు కొనసాగిస్తామని ఎడుల్జీ అన్నారు.

రబడాకు లైన్ క్లియర్

నిషేధం ఎత్తేసిన ఐసీసీ

కేప్‌టౌన్: దక్షిణాఫ్రికా పేస్ బౌలర్ కాగిసో రబడాపై రెండు టెస్టుల నిషేధాన్ని ఇంటర్నేషనల్ క్రికెట్ కౌన్సిల్ (ఐసీసీ) ఎత్తివేసింది. దీంతో గురువారం నుంచి ఆస్ట్రేలియాతో కేప్ టౌన్‌లో జరిగే మూడో టెస్ట్‌లో ఆడేందుకు రబడాకు లైన్ క్లియర్ అయింది. పోర్ట్‌ఎలిజిబెత్ టెస్ట్‌లో ఆస్ట్రేలియా కెప్టెన్ స్టీవ్ స్మిత్‌ను ఉద్దేశపూర్వకంగా ఢీ కొట్టాడని రబడాపై ఐసీసీ మ్యాచ్ ఫీజులో 50 శాతం జరిమానాతో పాటు ఐసిసి ప్రవర్తనా నియమావళి లెవల్–2ను ఉల్లంఘించినందుకు మూడు డిమెరిట్‌పాయింట్లను కేటాయించింది. ఈ సిరీస్‌కు ముందే ఐదు డిమెరిట్ పాయింట్లు తన ఖాతాలో ఉన్న రబడా తాజాగా వచ్చిన మూడు డిమెరిట్ పాయింట్లతో మిగతా రెండు టెస్ట్‌లు ఆడే అర్హత కోల్పోయాడు. ఇక రబడాపై ఐసిసి చర్యలపై దక్షిణాఫ్రికా క్రికెట్ బోర్డు తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. దీంతో మెట్టుదిగిన ఐసీసీ నిషేధంపై అప్పీల్ చేసుకోవచ్చని రబడాకు అవకాశం ఇచ్చింది. ఈ వ్యవహారాన్ని విచారించేందుకు న్యూజిలాండ్‌కు చెందిన మైక్ హెరాన్‌ను జ్యుడిషియల్ కమిషనర్‌గా నియమించింది. ఈ వివాదంపై సుదీర్ఘ విచారణ జరిపిన హెరాన్ రబడా మ్యాచ్ ఫీజులో 25 శాతం జరిమానా విధించడంతో పాటు ఒక డిమెరిట్ పాయింట్ కేటాయిస్తున్నట్టు ప్రకటించాడు. స్మిత్‌ను రబడా ఉద్దేశపూర్వకంగా ఢీకొట్టినట్టు తాను భావించటం లేదని అందుకే అతడ్ని వదిలేస్తున్నామని హెరాన్ చెప్పాడు. అయితే క్రీడా స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా వ్యవహరించినందుకు రబడాకు 25 శాతం మ్యాచ్ ఫీజులో కోత విధిస్తున్నట్టు చెప్పారు.

కొలంబోలో ముగిసిన నిదహాస్ కప్ టీ–20 టోర్నీ భారత జట్టుకు ఎన్నో పాఠాలు నేర్పింది. కొత్త కుర్రాళ్లతో సెలెక్టర్లు చేసిన ప్రయోగాలు మంచి ఫలితాన్నే ఇచ్చాయి. 2019 ప్రపంచ కప్ కోసం సెలెక్టర్లు ఇప్పటి నుంచే రోడ్ మ్యాప్‌ను రెడీ చేస్తుంటే.. మేము సైతం రేస్‌లో ఉన్నామంటూ యువ ఆటగాళ్లు చాలా మంది ఈ టోర్నీతో తెరపైకి వచ్చారు

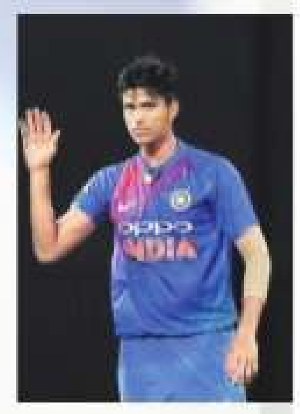
ఇదే జోరు కొనసాగాలి

ఒక్క సిక్స్‌తో ఓవర్‌నైట్ స్టార్ అయిపోయిన దినేశ్ కార్తీక్.. ఆఫ్ స్పిన్‌తో అదరగొట్టిన సుందర్‌లతో పాటు పలువురు యువ ఆటగాళ్లు శ్రీలంకలో ముగిసిన నిదహాస్ కప్ టి20 టోర్నీలో బ్రహ్మండంగా రాణించారు. జట్టులో దాదాపు సుస్థిర స్థానం సంపాదించారు. వాస్తవానికి ఈ టోర్నమెంట్‌కు ముందు భారత సెలెక్టర్లు జట్టు ఎంపికకోసం సుదీర్ఘ కసరత్తే చేశారు. 2019 ప్రపంచ కప్ లక్ష్యంగా ఇప్పటి నుంచే భారత ఆటగాళ్లను సిద్ధం చేయటం కోసం ఈ సెలెక్షన్ సాగింది. పొట్టి ఫార్మాట్ అయినప్పటికీ యువ ఆటగాళ్లతో సెలెక్టర్లు పెద్ద ప్రయోగమే చేశారు. ఒకరిద్దరు మినహా మిగతా ఆటగాళ్లంతా ఈ టోర్నమెంట్ ద్వారా ఫామ్‌లోకొచ్చారు. ఏప్రిల్–మే నెలల్లో జరిగే ఐపీఎల్ ఎలా ఉన్నా...ఆ తర్వాత భారత జట్టు ఇంగ్లండ్‌లో సుదీర్ఘ పర్యటనలో ఆడుతుంది. ఇంగ్లండ్ టూర్ అనంతరం భారత జట్టు స్వదేశంలో వెస్టిండీస్‌తో సిరీస్ ఆడుతుంది. ఆ తర్వాత ఆస్ట్రేలియాలో ఆడుతుంది. ఈ మూడు సిరీస్‌లు భారత్‌కు క్లిష్టమైనవే. దక్షిణాఫ్రికాతో టెస్ట్ సిరీస్‌లో ఓడినప్పటికీ వన్డే సిరీస్, టి20ల్లో భారత్ దుమ్మురేపింది. చరిత్ర తిరగరాస్తూ సిరీస్ గెలుచుకుని సగర్వంగా స్వదేశానికి చేరుకుంది. ఇప్పుడు భారత్ ఫోకస్ అంతా భవిష్యత్‌లో ఆడబోయే సిరీస్‌లపైనే. ఈ నేపథ్యంలో ఇప్పుడున్న జట్టుతో పాటు మరికొంత మందికి ఎలాగూ అవకాశం ఉంటుంది కనుక శ్రీలంక సిరీస్‌ను వేదికగా ఎంచుకుని పరీక్ష పెట్టింది.

ధోనీ స్థానానికి కార్తీక్ ఎసరు...

ఇప్పటికే టెస్టులకు గుడ్‌బై చెప్పిన ధోనీకి ప్రత్యామ్నాయంగా దినేశ్ కార్తీక్ సిద్ధంగా ఉన్నాడు. ఓటమి అంచుల్లో ఉన్న భారత జట్టును ఒక్క సిక్స్ కొట్టి గెలిపించి తనకు వచ్చిన అవకాశాన్ని సద్వినియోగపర చుకున్నాడు. ఈ టోర్నీ తర్వాత కార్తీక్‌పై సరికొత్త చర్చ మొదలైంది. ఇంతకాలం ధోనీ ఉండటం వల్ల కార్తీక్‌కు జట్టులో అవకాశం రాలేదు.. మరి ధోనీ జట్టులో లేనప్పుడు ఆ స్థానాన్ని భర్తీ చేయగలడనే చర్చ మొదలైంది. విశ్లేషకులంతా కార్తీక్‌కు మద్దతుగా నిలిచారు. వికెట్ కీపర్‌గా కార్తీక్‌కు ఛాన్స్ ఇవ్వాలని విశ్లేషకులు, అభిమానులు ముక్తకంఠంతో చెబుతున్నారు. భారత జట్టుకు బెస్ట్ ఫినిషర్‌గా నిలిచిన ధోని కొంత కాలం నుంచి పరుగుల వేటలో వెనకబడ్డాడు. దూకుడు తగ్గిన ధోనీ ప్లేస్‌ను కార్తీక్‌భర్తీ చేయగలడని మాజీలు అంటు న్నారు. అంత ఒత్తిడిలోనూ కార్తీక్ ప్రశాంతంగా ఆడగలగడం గొప్ప విషయం, మంచి బ్యాట్స్ మెన్‌గా మాత్రమే కార్తీక్ తెలుసు, ఇప్పుడు ఓ గొప్ప ఫిని షర్ కూడా అనిపించుకున్నాడు' అని మాజీ స్టార్ శ్రీకాంత్ అన్నాడు. ఇంత మంది అభిప్రాయాల్ని సెలెక్టర్లు గౌరవిస్తారా లేక మళ్లీ కార్తీక్‌తో ప్రయోగాలు చేస్తారో తెలుసుకోవాలంటే కొన్నాళ్లు ఆగాల్సిందే.

సవాళ్లకు సిద్ధం : సుందర్

న్యూఢిల్లీ : కొత్త కుర్రాళ్లతో శ్రీలంకలో ముగిసిన నిదహాస్ కప్ టి20 ట్రైసిరీస్‌లో భారత క్రికెట్ బోర్డు చేసిన ప్రయోగాలు మంచి ఫలితాలనే ఇచ్చాయి. ఈ సిరీస్ ద్వారా జట్టులో సుస్థిర స్థానం పొందే అవకాశాలను చాలా మంది యువ ఆటగాళ్లు మెరుగు పరచుకున్నారు. ఆ జాబితాలో ఇప్పుడు యంగ్ ఆఫ్ స్పిన్నర్ సుందర్ కూడా చేరాడు. కేవలం 5.70 ఎకానమీతో ఐదు మ్యాచ్‌ల్లో ఎనిమిది వికెట్లు పడగొట్టిన సుందర్ మ్యాన్ ఆఫ్ ది సిరీస్ గెలుచుకుని సత్తా ఏమిటో చూపెట్టాడు. భారత వన్డే, టి20 జట్లలో ఏడాది కాలంగా మణికట్టు స్పిన్నర్లు కుల్దీప్ యాదవ్, చాహల్ హవా కొనసాగుతోంది. దీంతో సీనియర్ స్పినర్లు అశ్విన్, జడేజాలు కూడా టెస్టులకే పరిమితమై పోయారు. అయితే కొలంబో వేదికగా జరిగిన టి20 ట్రై సిరీస్‌లో సుందర్ స్పిన్ మాయాజాలం ప్రదర్శించాడు. దక్షిణాఫ్రికా పర్యటనలో కుల్దీప్ యాదవ్ గాయపడటంతో ఆ స్థానంలో జట్టులోకొచ్చిన సుందర్ సెలక్టర్ల నిర్ణయం సరైందేనని ప్రూవ్ చేశాడు. ఈ టోర్నీలో మ్యాన్ ఆఫ్ ది సిరీస్ దక్కుతుందని తాను ఊహించలేదంటున్న సుందర్ అన్నింటికీ సిద్ధమై ఉన్నానని, ఎలాంటి సవాళ్లయినా ఎదుర్కొనేందుకు రెడీ అయి ఈటోర్నీలో ఆడానని చెప్పాడు. మొదటి రెండు మ్యాచ్‌ల్లో తన ఆఫ్ స్పిన్ పవరేమిటో చూపెట్టి టోర్నమెంట్ మొత్తం మ్యాచ్‌లు ఆడే అవకాశాన్ని దక్కించుకున్న సుందర్ ఇక భారత జట్టులో సుస్థిర స్థానం సంపాదించినట్టే అనుకుంటున్నాడు.

కార్తీక్‌కు ప్రేమతో..

చెన్నయ్ : టి20 ట్రై సిరీస్ టోర్నీలో చివరి బంతికి సిక్స్ కొట్టి భారత్‌ను గెలిపించిన స్టార్ దినేశ్ కార్తీక్ ప్రతిభ పట్ల ఆయన భార్య దీపిక పల్లికల్ ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. ఒకప్పటి భారత స్క్వాష్ క్రీడాకారిణి అయిన దీపిక మ్యాచ్ అనంతరం టీవీలో కనిపిస్తున్న దినేశ్ కార్తీక్ ఫోటోపై 'మై దాదా మై సూపర్ హీరో' అనే క్యాప్షన్‌తో ఇన్‌స్టా గ్రామ్‌లో పోస్ట్ చేశారు. మరో పోస్ట్‌లో కార్తీక్ ఫోటోపై లవ్ సింబల్ పెట్టి తన ప్రేమ చాటుకున్నారు. మొదటి భార్య నికిత నుంచి విడాకులు తీసుకున్నాక 2015లో దీపికా పల్లికల్‌ను దినేశ్ కార్తీక్ ప్రేమ వివాహం చేసుకున్నాడు.

నాసిరకం హెల్మెట్లలతో ముప్పు.. తయారీదారులపై

చర్యలు తీసుకోండి

మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి ఎంపీ సచిన్ లేఖ

న్యూఢిల్లీ : నాణ్యతలేని హెల్మెట్లను తయారు చేస్తూ ద్విచక్రవాహనదారుల ప్రాణాలతో చెలగాటమాడుతున్న కంపెనీలపై చర్యలు తీసుకోవాలంటూ రాజ్యసభ సభ్యుడు సచిన్ టెండూల్కర్ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈమేరకు కేంద్ర మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి సచిన్ లేఖ రాశారు. టూవీలర్లపై సురక్షిత ప్రయాణంకోసం హెల్మెట్లు ధరించాలంటూ సచిన్ టెండూల్కర్ కొన్నేళ్లుగా వ్యక్తిగతప్రచారం చేస్తున్న విషయం తెలిసిందే! ఈ క్రమంలో నాసిరకం హెల్మెట్ల తయారీదారులపై చర్యలు తీసుకోవాలంటూ గడ్కరీని కోరారు. క్రీడాకారులుగా మైదానంలో ఆడటానికి వెళ్తున్నప్పుడు హై–క్వాలిటీ భద్రతా పరికరాలను ఉపయోగించడంలోగల ప్రాముఖ్యత తమకు తెలుసని చెప్పారు. భారత్‌లో ద్విచక్రవాహనదారుల కోసం తయారుచేసే హెల్మెట్లలోనూ అదే స్థాయి ప్రమాణాలను కొనసాగించాల్సిన అవసరం ఉందని సచిన్ పేర్కొన్నారు. రోడ్డు ప్రమాదాల్లో మృతిచెందిన వారిలో 30శాతం మంది ద్విచక్రవాహనదారులేనని చెబుతూ.. 2016 ఏడాదిలో అన్ని రకాల ప్రమాదాల్లో మరణించిన వారికన్నా వీరి సంఖ్యే ఎక్కువని తెలిపారు. నకిలీ హెల్మెట్లతో ప్రమాదం పొంచి ఉందని.. సురక్షితమైన హెల్మెట్లను అందుబాటులో ఉంచడంతో ప్రమాదాల నుంచి బయటపడే వారి సంఖ్య 42శాతం మేర పెరుగుతుందని సచిన్ పేర్కొన్నారు.

ఐపీఎల్ సందడి షురూ...

కోల్‌కతా : వచ్చే నెల మొదటి వారంలో ప్రారంభం కానున్న ఐపీఎల 11వ సీజన్ సందడి మొదలైంది. శ్రీలంకలో ముక్కోణపు ట్రై సిరీస్ తర్వాత స్వదేశానికి చేరుకున్న భారత క్రికెటర్లు ఒకటి రెండు రోజుల విరామం తర్వాత తమతమ జట్లతో ప్రాక్టీస్ మొదలు పెట్టనున్నారు. ఇక ఈ సీజన్ కోసం మాజీ చాంపియన్ కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ ప్రాక్టీస్ మొదలుపెట్టింది. కెప్టెన్ దినేశ్ కార్తీక్ ఇంకా జట్టుతో చేరనప్పటికీ వైస్ కెప్టెన్ రాబిన్ ఊతప్ప, మిగతా ఆటగాళ్ల బృందం జాదవ్‌పూర్ యూనివర్సిటీ మైదానంలో కసరత్తు ప్రారంభించింది. ఈ జట్టులో అండర్–19 ప్రపంచ కప్ గెలిచిన భారత బృందంలోని సభ్యులు శుభ్‌మన్ గిల్, నాగర్ కోటి, వినయ్‌కుమార్, ఇషాంక్ జగ్గీ తదితరులున్నారు. మాజీ కెప్టెన్ గంభీర్ ఢిల్లీకి వెళ్లిపోవడంతో ఆ స్థానంలో దినేశ్ కార్తీక్ నాయకత్వ బాధ్యతలు చేపట్టాడు. బుధవారం నుంచి కార్తీక్ కూడా ప్రాక్టీస్ మొదలుపెట్టనున్నారు. ఏప్రిల్ 8న ఐపీఎల్ తొలి మ్యాచ్‌లో కోల్‌కతా నైట్‌రైడర్స్ జట్టు రాయల్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరుతో కోల్‌కతాలో పోటీపడుతుంది.

కింగ్స్ లెవన్ పంజాబ్ వేదికల్లో మార్పులు

ఈ ఏడాది ఐపీఎల్ కింగ్స్ లెవెన్ పంజాబ్ సొంతగడ్డపై ఆడే మ్యాచ్ వేదికల్లో మార్పులు జరిగాయి. మే 12 నుంచి 31 వరకు చండీగఢ్ విమానాశ్రయాన్ని మరమ్మతుల కారణంగా మూసేస్తున్నారు. దీంతో మొహాలీలో మే 4,6,12,14 తేదీల్లో కింగ్స్ లెవన్ పంజాబ్ ఆడే మ్యాచ్‌లను ఇండోర్‌లో నిర్వహించను న్నారు. ఈ వేదికల మార్పునకు అనుమతివ్వాలన్న పంజాబ్ జట్టు అభ్యర్థనకు ఐపీఎల్ పాలక మండలి ఆమోదం తెలిపింది. ఇక ఏప్రిల్ 15, 19, 23న జరిగే మ్యాచ్‌ల్లో ఎలాంటి మార్పులు లేవని, ఆ మ్యాచ్‌లన్నీ మొహాలీలోనే జరుగుతాయని నిర్వాహకులు తెలిపారు. కింగ్స్‌లెవెన్ పంజాబ్ జట్టుకు ఈ ఏడాది అశ్విన్ నాయకత్వం వహిస్తున్నాడు. తొలి మ్యాచ్‌ను పంజాబ్ జట్టు ఏప్రిల్8న ఢిల్లీ డేర్ డెవిల్స్‌తో ఆడుతుంది.

సన్ రైజర్స్ ప్రచారగీతం విడుదల

ఈ ఏడాది మెగా ఐపీఎల్ టోర్నీ ప్రారంభానికి గడువు దగ్గరపడుతుండటంతో ఆయా జట్ల ఫ్రాంఛైజీలు బిజీ అయిపోయాయి. ఇప్పటికే విడుదలైన ఐపీఎల్ ప్రచార గీతానికి విశేష ఆదరణ దక్కింది. అలాగే పలు ఫ్రాంఛైజీలు కూడా సొంత ప్రచార గీతాలు విడుదల చేశాయి.

తాజా గా సన్‌రైజర్స్ హైదారాబాద్ తన ప్రచార గీతాన్ని ట్విటర్ ద్వారా పంచుకుంది. 'గో గో గో గో హియర్ వి గో గో గో... వియ్ ఆర్ ది ఆరెంజ్ ఆర్మీ' అంటూ సాగే ఈ ప్రచార గీతం విశేషంగా ఆకట్టుకుంది. సోషల్ మీడియాలో ఈ ప్రచార గీతం హోరెత్తుతోంది. ఈ ఏడాది ఐపీఎల్ ఏప్రిల్ 7న ప్రారంభంకానుంది. టోర్నీలో భాగంగా హైద రాబాద్ తన తొలి మ్యాచ్‌లో రాజస్థాన్ రాయల్స్‌ను ఢీకొట్టనుంది. ఏప్రిల్ 9న ఈ మ్యాచ్ జరగనుంది.

ప్రాక్టీస్‌లో రాయల్ చాలెంజర్స్ బిజీ.. బిజీ

మరో వైపు రాయల్స్ చాలెంజర్స్ బెంగళూరు జట్టు ప్రాక్టీస్ మొదలు పెట్టింది. మంగళవారం మొదలైన ఆరు రోజుల శిక్షణ శిబిరంలో రాయల్ చాలెంజర్స్ ఆటగాళ్లు సర్ఫరాజ్ ఖాన్, పార్థివ్ పటేల్, మనన్ వోహ్రా, కుల్వత్ ఖెజ్రోలియా, అశ్విన్, పవన్ నేగి, దేశ్ పాండే లాంటి యువ ఆటగాళ్లు పాల్గొన్నారు. కోచ్ వెటోరీ సారథ్యంలో మొదలైన ఈ శిక్షణ శిబిరంలో మరికొంత మంది ఆటగాళ్లు రేపటిలోగా చేరనున్నారు.

Printed and Published by VUPPARI RAMESH KUMAR on behalf of Navatharam Publications Private Limited, Printed at M/s JAGATI PUBLICATIONS LIMITED, Sakshi Press D.no.5-625, Atamkur village, Mangalagiri Mandal, Guntur District, Andhra Pradesh, And Published at H.No. 23-3-46, 1st Floor, Katamaraju vari veedhi, Amaravathi road, Naidu pet, Guntur (District)ANDHRAPRADESH - 522002. Editor : VUPPARI RAMESH KUMAR, RNI Reg No. APTEL/2016/73939, Phone No. 040-46519999, e-mail id: editor@manamnews.com, Web Edition www.manamnews.com